Astra
LA SUMADORA MES MODERNA COMPLETA I PERFECTA:
V. GUILLAMET
BARCELONA: Rda. Universitat, 31
MADRID: Av. Pi i Margall, 11

LA PUBLICITAT
ANY XLIX.—NUM. 16,787.—PREU: 10 CENTIMS
REDACCIO I ADMINISTRACIO: PLAÇA DE CATALUNYA, 9.—TELEFON 1451-A
BARCELONA, DIJOUS, 1 DE DESEMBRE DE 1927
TALLERS D'IMPREMTA: CARRER BARBARA, 11 i 13.—TELEFON 1816-A

LLET CONDENSADA

CRONICA

A Moscou no s'han lluït gaire

Mai no hem amagat que som decidits adversaris del règim soviètic, i que ho som, no pas pel que té de soviètic, sinó pel que té d'antidemocràtic i antiliberal. Això no vol dir que tinguem cap tendència a la denigració sistemàtica dels actes del Govern rus. Tanmateix, els fets ens porten sovint a remarcar les ensopegades i les caigudes dels homes de Moscou. L'ensopegada més recent és la que han tingut davant el conflicte polono-lituà. Ja fèiem bé, abans d'ahir, de no creure en els crits alarmistes de la nota dirigida pel Govern rus al Govern polonès. Aquella guerra que, segons la nota, estava a punt d'esclatar i que havia d'encendre una nova guerra europea, no ha esclatat, i tots els símptomes indiquen que no esclatarà per ara.

Quan un home llença un crit d'alarma i després resulta que el perill pel qual cridava és imaginari, fa un paper poc lluït. Quan el que llança el crit immotivat és un Govern, el paper que fa és molt menys lluït encara. I això és el que ha passat amb la intempestiva intervenció diplomàtica del Govern rus en el plet entre Varsòvia i Kovno. Moscou presentava els polonesos preparats per a envair Lituània i per a tallar amb l'espasa el nus del plet, i al cap de poques hores Polònia ha donat la millor resposta a la nota russa declarant que segueix disposada a admetre el fall de la Societat de Nacions.

La nota amb què el Govern polonès ha contestat la nota del Govern rus és breu, serena, conceptuosa i freda. No admirem gaire el mariscal Pilsudski en l'actual fase de la seva vida política, ni creiem irreprotxable la conducta de Polònia respecte a Lituània. Però els fets mostren que Polònia no té el propòsit de fer la guerra i menys el de destruir la independència lituana. Els qui sembla que sentin el desig d'un conflicte armat polono-lituà són, per un costat, la Rússia vermella, i per l'altre costat l'Alemanya blanca.

El Govern polonès ha comunicat a totes les potències la seva nota de contestació. Tant del text d'aquesta nota com de l'actitud del Govern polonès es dedueix que les acusacions i les alarmes de Moscou són infundades i, per dir-ho més francament, fingides.

Recorda la nota polonesa que és Lituània qui s'entesta a sostenir que es troba en estat de guerra amb Polònia, i sosté que totes les dificultats entre les dues nacions provenen d'aquesta tesi lituana. Cal reconèixer que, en l'ordre diplomàtic, Polònia està en un terreny més ferm que Lituània. Hi ha un fall arbitral sobre aquest plet; mentre que *Polònia ha acceptat el fall*, Lituània s'obstina a donar-lo per inexistent.

En el fons de la qüestió, la tesi polonesa no és del tot justa. Els polonesos han arribat al plantejament actual de la qüestió de Vilna a través d'actes de força. La cosa excessiva és el dir que tenen la intenció d'ocupar militarment el territori lituà i de fer de Lituània un poble sotmès. D'altra part, els governants de Kovno han comès l'error de deixar-se empènyer des de fora, ara per Berlín, ara per Moscou. La part de raó que tenen s'ha enterbolit per llurs pròpies inhabilitats. El personal director ha canviat sovint els últims anys; però no ho han fet gaire millor els uns que els altres. Lituània ens ofereix el cas d'una nació que, en mig d'un moment difícil de la seva història, es troba sense polítics que sàpiguen triar el millor camí. Els errors de la política de Lituània han estat tan forts i evidents, que el Govern de Londres, que al principi es mostrava favorable a la tesi lituana, ha acabat per desinteressar-se'n. Els governants lituans tenen cada dia més perdut un plet que podia haver acabat amb una avantatjosa avinença.

A. ROVIRA I VIRGILI

El debat meridional

El nostre confrare "L'Eclair", de Montpeller, publicà, dissabte passat, un article sobre la qüestió occitana, que bé pot interessar a aquells qui s'interessen entre nosaltres per les qüestions del *Migdia*. D'altra part l'article és d'una bella oportunitat: les informacions sobre el moviment literari a l'Occitània estricta són cada dia més abundoses; el bescanvi de diaris, revistes i llibres ha pres, d'un temps ençà, alguna importància i una publicació d'art i de literatura ben aconseguida: "L'Amic de les Arts", prepara per al vinent Cap d'Any un número voluminós amb il·lustració profusa, dedicat exclusivament al moviment de les arts i de les lletres meridionals. En aquesta publicació, en llur llengua nadiua, els escriptors occitans de les diverses comarques de llur terra hi historien llur renaixença i la acompanyen de dades i gràfics preciosíssims.

Precisament el nostre confrare "La Veu de Catalunya", en la seva secció "Lletres Occitanes", molt documentada, donava un extracte del text que ha servit a "L'Eclair" per fixar el seu punt de vista. Es tracta d'una enquesta oberta per la revista "Feuillets Occitans", de París, sobre el moviment meridional i en la qual, entre altres, han pres part En Josep Delteil i En Benjamí Cremieux. Els nostres col·legues occitans més interessats en aquest debat hi han dit ja la seva. Ni En Cremieux no en surt gaire ben parat, *ni En Delteil*. Aquest darrer, més que pel pla d'acció occitanista que exposa, bastant just, per la seva inconseqüència. Es, en podem dir, un arribat de nou o, a la manera dels occitanistes, un occità de luxe: exposa un programa d'acció que temps ha que els occitanistes de fet desenrotllen amb els mitjans que tenen a llur abast; *publica*, l'un darrera l'altre, els seus llibres en francès. Així, doncs, totjust gosa aconsellar als abnegats *mantenedors* pràctics de la llengua i de les tradicions occitanes, aquests li responen: Voleu ésser atès? Us plauria ésser *dels nostres*? Escriviu, si us plau, en la nostra llengua, que és la vostra: abandoneu la llengua d'oïl, o *parisenca*. *Després*, ja veurem si ens posem d'acord...

"L'Eclair", en intervenir en aquest debat se situa des d'un altre punt de vista: el de la vastitud del mot Occitània en relació al territori meridional. No el defensem: afectats, però, de la idea que els nostres amics del Migdia propugnen, el creiem útil per al lector interessat, i suggestiu per al major nombre.

Segons els textos de Delteil i, sobretot, de Cremieux, el mot Occitània, el bell mot Occitània, que en realitat significa tot el Migdia de França, es restringeix al tros del Migdia situat entre Beziers i Tolosa, entre Narbona i Albi, *per a oposar-la a "la greco-romana Provença"*, segons expressió d'En Cremieux. Així, el veritable esperit *occità caldria cercar-lo* en el dualisme maniqueu dels antics càtars.

Per a Claudi Peyras, de "L'Eclair", és evident que el tros del Migdia comprès entre Beziers i Tolosa ha palesat de molt de temps ençà la seva adhesió més coratjosa a la causa de la literatura i de la tradició occitanes i que la lleialtat de dos escriptors occitans il·lustres, En Pròsper Estieu i N'Antoni Perbosc, ha permès que llur mestratge s'estengués fins a la mateixa Provença de Mistral, de la qual, per llur fervor puritana i per llur tasca lloabilíssima de depurar la llengua literària, n'havien estat assenyalats com a heterodoxos. Però remarca el nostre col·lega, també la Provença, la Gascunya, el Llemosí, Montpeller tenen llurs grans poetes.

Es cert. Reconeguem, de passada, que el grup activista de Tolosa no ho nega i que es mostra, tothora, generosíssim. Si la tesi de Delteil i de Cremieux és restrictiva, no ho és pas la del grup tolosenc. El seu desacord amb aquests trànsfugues de l'occitanisme palesa que no tenen cap pretensió d'excloure de l'esperit occità, les altres comarques.

Què és, doncs, Occitània? Heu-vos ací on *el punt de vista montpellerí té* més importància: "El conjunt dels països que, dels Alps a l'Oceà i de l'Auvèrnia a la Mediterrània parlen la mateixa llengua i mantenen idèntiques tradicions."

Es clar que al cor del Migdia, el Llenguadoc galleja del nom propi de la llengua comuna. Però no és l'únic país, *ni de bon tros, on la parlen*. "Arreu on ressona la llengua d'oc, allà és Occitània." I ací es planteja el problema per a la resolució del qual "L'Eclair" dóna el seu parer. L'occità de Sant Flor es fa entendre a Narbona; el pagès del Llemosí fa les seves compres a Niça sense que li calgui emprar el francès. Però, en canvi, hi ha un tipus nicard, un caràcter narbonès, una fesomia auvernyesa. Per a acostar-los, per a donar-los un tipus comú cal donar un centre a Tolosa, o Marsella o Bordeus? ¿Serà Occitània, escollir una capital. ¿Serà Limotges, Pau, Narbona, Montpeller, Avinyó?

Els països del nord de la França es decanten naturalment envers París i entren dins la seva unitat; els del Migdia, no. L'Occitània no és unitària: és federal. Cada comarca té la seva personalitat, però sent necessitat de col·laborar, de federar-se amb els seus veïns. Però, on és el federador?, pregunta "L'Eclair". La crisi secular del Migdia és de no haver trobat el federador que imposés la unitat: fracassà el rei d'Aragó, que duia la voluntat del Migdia; fracassà el duc d'Anjou, rei d'Anglaterra, que duia la voluntat del Nord; triomfà el federador francès. I, amb la centralització moderna, l'Occitània ha estat desmembrada, escampada. Però ha conservat la seva llengua, viva damunt les diversitats dialectals, i lligam de la gran comunitat.

Cal, doncs, sempre segons "L'Eclair", *federar les diverses regions* occitanes; però, abans cal que cada membre de la futura Occitània federada *prengui consciència de llur personalitat pròpia*.

Fa—diu Peyras—tres quarts de *segle que hom hi treballa. Adés* fou Mistral, fou Provença que tocà el clarí a l'hora d'alba; ara és Tolosa, i Narbona i Avinyó.

J. V. FOIX

Carnet de les lletres

"LA TARDA OBERTA"

Ens arriba un llibre imprès a Windsor, d'enquadernació sòlida i gentil. Es—oh, bella sorpresa—un llibre català: "La tarda oberta", segon recull de poemes de Jaume Agelet i Garriga, l'autor de "Domassos al sol". Heus ací com, per via anglesa, ens sobten les exquisides visions lleidatanes.

Agelet és un dels poetes més fins que s'han donat a conèixer en el transcurs d'aquests darrers anys. La seva sensibilitat, diguem-ne maragalliana, es vessa en formes pures i treballades. El seu amor a les coses les recrea en un joc *metafòric*, fresc i dringant. Inspiració i artifici troben en ell un savi dosificador. El romans octosil·làbic, amb lleus variacions mètriques que no fan sinó subratllar-lo, és el seu *fort*. Proven com hi excel·leix els poemes "Cel llefiscós del matí" i "Pujada de Sant Llorenç", veritables ramells d'imatgeria i de poesia pura. Quin metafòric — insistim — aquest poeta! Es donat a canviar les abstraccions en tangible realitat: "l'ànima punxa com una espiga", "brilla el pensament—com la fruita molla", "el dia passa amb el rostre tapat"...

Agelet canta l'horta lleidatana i la mar infinita, la vida del cor i la del cervell. El seu llibre, "La tarda oberta", és un dietari ple d'anotacions breus i intenses. Subratllaríem amb admiració versos i més versos del recull. "Xica oliva", quina gràcia més cristal·lina! I quin madrigal més encès i recatat el que comença "Ara cullo, Mabel, per a mi..."!

Agelet i Garriga ha de donar a Lleida tanta glòria, almenys, com va donar-li el Morera i Galícia de "Les birbadores".

T. GARCES

EDICIO DE LES OBRES DE JOAN ALCOVER

La "Il·lustració Catalana" ha cursat un prospecte anunciant la publicació de les obres del gran elegíac mallorquí, per encàrrec de la família adolorida del poeta.

Les obres de Joan Alcover formaran tres volums de 250 a 300 pàgines cada un, acuradament impresos, i en magnífic paper fabricat especialment.

La subscripció serà definitivament closa el dia 15 de desembre d'aquest any.

E bon patró

L'Associació de mecanògrafes dels EE. UU. obrí una enquesta entre els *seus membres per tal de determinar* quin, des del punt de vista dels seus funcionaris, és el model dels patrons i quines són les seves qualitats.

Guanyà el concurs el senyor A. W. Leonard, president d'una companyia d'electricitat, amb 100 punts sobre el segon.

Heus ací els seus mèrits:

Arriba sempre a l'hora, però no protesta si la mecanògrafa porta una mica de retard. Contesta ell mateix per telèfon. Vesteix bé i no fuma tabac dolent. No renega. No ordena a la mecanògrafa que menteixi contestant que no hi és, quan hi és.

No s'adona mai, a l'hora de plegar, que li manquen encara nou cartes per dictar. No diu res quan es fan lleugeres modificacions al que ell dicta. No es queixa mai d'haver estat mal comprès.

Ara manca saber les qualitats que té la seva mecanògrafa.

Aquest número ha passat per la censura governativa

En Pere Coromines i els carlins a l'Ateneu

Ens sembla que una cosa és clara: el fet que totes les persones que escoltaren ahir a la sala d'actes de l'Ateneu Barcelonès la conferència d'En Pere Coromines estàvem perfectament convençuts de la importància i de la necessitat del que l'orador demanava. Davant de l'orador hi havia carlins coneguts i liberals tan coneguts com els carlins. Tothom estava d'acord a creure que l'apel·lació que *feia en* Pere Coromines a favor de projectar sobre les guerres carlistes la llum desapassionada de la història és una de les feines més urgents proposades als nostres historiadors. Els historiadors no sols tenen completament abandonades les guerres carlistes, sinó que mostren un evident desdeny pel segle passat. Es una llàstima.

Cada dia s'obre, però, més camí la idea de què cal parlar del segle passat, que cal parlar-ne molt més del que a primera vista podria semblar. Jo no desitjo pas que els historiadors abandonin els seus estudis preferits que són notòriament els que fan referència a la Catalunya gòtica. Però *em sap greu que es pugui donar* importància a un fet reculat simplement pel fet d'ésser reculat. Aquesta teoria portada a la punta de l'espasa porta directament a l'insanitat més gran de la nostra època — vegeu l'escandalós afer de Glozel — a la prehistòria considerada com a pedra de toc dels historiadors més distingits. Està bé, doncs, que s'estudiïn i es desenterrin tots els períodes de la nostra història, però l'abandó en què hom té el segle passat és incomprensible.

Hi ha hagut encara, tota una escola literària i artística anomenada l'escola noucentista, que ha fet en el nostre país més mal que pedra seca i que ha dedicat una gran part de les seves activitats a demostrar a la gent que el segle passat és un segle del qual ens en hem de donar vergonya. L'autor d'aquestes teories és N'Eugeni d'Ors, autor d'un llibre anomenat "La Ben Plantada", avui completament illegible. N'hi ha prou amb fer una enumeració dels homes més coneguts del segle pasat català per veure que és un dels segles més gloriosos de la nostra història: penseu amb el Dr. Dou, amb En Joan Prim, amb Cabrera i Savalls, amb els republicans (Monturiol, Sunyer i Capdevila, Figueres, Pi i Margall), amb el professor Llorens i Barba, amb Balmes, amb Milà i Fontanals, amb el senyor Vayreda, amb Verdaguer, amb els homes que crearen l'indústria i el comerç i la banca catalana, amb els que feren la Barcelona actual. Es un segle de personalitats de primer ordre, d'un valor autènticament universal que ens han deixat una llavor que no pot deixar de fructificar, malgrat l'eclipsi d'homes que ha sofert Catalunya en els primers vint-i-cinc anys d'aquest segle.

Tenia raó de dir En Pere Coromines que si en altres països s'hagués produït la guerra carlista hauria donat lloc a un tom de literatura considerable. No pas això sol. Els anglesos, que són mestres de la biografia, hauriem escrit obres magnífiques sobre les nostres personalitats del segle passat. La suggestió que tenen homes com Prim, com Savalls, com Cabrera, és indescriptible. El senyor Coromines traçà ahir dos perfils dels generals carlistes admirables que apassionaren l'auditori de l'Ateneu Barcelonès. ¿I què es podria dir de la història que sortirà un dia o l'altre del material del segle passat? Seria intolerable que sobre el segle passat els historiadors estrangers passessin davant dels nostres com en tantes altres èpoques ha succeït. El millor resum de les causes de la decadència de l'Imperi espanyol es troba en l'assaig que Macaulay dedicà als vuit volums de l'Història de la guerra de Successió per lord Mahon. Passarà igual a l'hora de judicar el segle passat?

Les guerres civils són des del punt de vista històric, un misteri, malgrat els estudis incipients sobre la matèria, Francesc Pujols, però, en el seu últim llibre avança una opinió de caràcter general sobre aquelles guerres, i és una llàstima que el senyor Coromines no recordés aquesta opinió que deu conèixer. Pujols diu que si al nord (país basc i Navarra) la guerra carlista fou una guerra nacional, això és, entre pobles, a Catalunya les lluites carlistes foren una veritable guerra civil, això és, una guerra entre catalans, literalment fratricida, interior. L'aferrissament de la guerra, la seva terrible duresa, l'aire d'epopeia que té, la seva mateixa sinistra inutilitat, ¿no us hi fan sentir les lluites entre germans, que són les més brutals que existeixen? Potser l'opinió del senyor Pujols quedarà amplament confirmada quan els historiadors professionals aclareixen l'embull de la guerra *i sigui possible veure les causes profundes* de la carlinada i la mentalitat i l'ambient de la lluita.

En tot cas no sabria acabar sense felicitar el senyor Coromines per haver ajudat a enfortir el moviment de curiositat pel segle passat. La seva equànime apel·lació als historiadors fou tan ben rebuda pels reaccionaris com pels liberals de l'auditori.

JOSEP PLA

N. B. — Amb un gran retard, involuntari, m'interessa fer una rectificació. Vaig dir fa unes setmanes en aquestes columnes, que no existia cap llibre sobre Pep Ventura. Estava equivocat. El senyor Llongueras m'ho diu en una carta molt simpàtica, que agraeixo com es mereix. Hi ha, en efecte, un llibre de *Llongueres* sobre Pep Ventura, que acabo de llegir i que m'ha agradat. El Foment de la Sardana l'ha editat. El que em va induir a error fou no haver-lo trobat a les llibreries. Si hom fa una vida nòmada i a més hom no es pot girar de feina, es produeix un fenomen curiós: el fenomen de creure que només existeixen els llibres que es troben a les llibreries.

J. P.

COMENTARIS

La plaça de la Sagrada Família

Gairebé tots els barcelonins — i diem gairebé tots, perquè fins n'hi ha que no han vist mai la mar en *moviment*, ço és, fora del port — han anat un dia o altre a veure el temple en construcció de la Sagrada Família i a tots els deurà haver sorprès l'absència d'urbanisme que caracteritza l'única de les places que hi ha de les que han de voltar el famós temple, la de la futura façana dita de ponent.

Ningú diria que és un indret ciutadà. En determinades èpoques de l'any, l'acaparen les parades de fira més misèrrimes que van pel món; molts dies de la setmana s'hi practiquen maniobres de soldats; els diumenges hi acampen partides de futbolistes, amb l'agravant que els equips no es relleven sinó que juguen tots alhora; i la pols i el fang, en un usdefruit gasivament combinat, no l'abandonen mai. I sense ni un arbre que defensi a l'estiu del desterral de foc solar. I, per torna, molts matins, amb un eixam de gitanes, més molestós que si fos de mosques, cap a l'entrada del sagrat recinte.

Si per als barcelonins tot plegat ja resulta tan poc falaguer, menys ho resulta encara quan hom s'atura a considerar que és un dels indrets preferits dels estrangers que vénen a visitar la nostra urbs. Cada dia, sense excepció, gent vinguda d'arreu del món acuden a contemplar la gran obra gaudiniana. Penseu la impressió que han d'endur-se de veure a frec mateix d'aquell prodigi arquitectònic, de fama mundial, un plaça en tan lamentable estat d'oblit.

Sortosament, sembla que tot això porta traces d'acabar-se; que s'ha iniciat el projecte d'urbanització, i que hom intenta dur-lo a la pràctica amb una certa rapidesa. *Podem celebrar-ho i ho celebrarem* del tot si l'encert acompanya el bon propòsit.

La barriada del Poblet, tan populosa, no té cap lloc per a la més saludable creixença dels infants i per a la més apacible davallada dels vells. Carrers i sols carrers construïts segons l'absurda quadrícula unitària; molt de trànsit de tramvies i tota altra mena de vehicles, i prou. Cap indret de seguretat i de repòs.

La plaça de la Sagrada Famílai respon admirablement a aquest *objecte*. Uns jardins, molts arbres, bancs i aigua que saltés i cantés tindrien en aquell indret, per augment de llurs encisos, el coronament de les punxes del "temple de miracle", que conviden a elevar la mirada i el pensament.

I per als vells i els infants no hi pot haver convit millor.—J. D.

Informacions de "La Publicitat"

Una interessant conversa a la Rambla amb el Dr. Rémond (de Metz), professor de la Universitat de Tolosa de Llenguadoc

II. – Anatole France :: La propaganda intel·lectual :: El subconscient

Rambla avall, el doctor Cervera parla i deixa parlar, més ben dit, fa parlar. Es fàcil fer parlar el professor Rémond (de Metz) sobre temes interessants: *el difícil, potser, seria* tenir-hi una conversa sense interès: no intentarem pas aquest treball. El professor Rémond parla, a més, amb gust, perque es tracta del seu deixeble, i el professor Rémond és un professor que estima els deixebles; no se'ls menja, com d'altres, en acabar els estudis, o abans; els tracta sempre com a amics, com petits amics potser — fills, diem-ne. — La mà *damunt el muscle, una mà afectuosa*, és gest habitual seu, i la seva paraula té una to bondadós de consell paternal, paraula que no enganya.

La conversa va agafant interès; el doctor Cervera, home hàbil, com el que *no fa res, la porta pels viaranys* que, *sense dir-nos-ho a nosaltres*, pobrets, que som la víctima final, hem *de fer de la conversa un interessantíssim interviu*.

Ja diguerem ahir que el professor Rémond *tenia publicat un assaig* sobre Anatole France i la Medicina. Evidentment, seria interessant de saber com considera el *professor* Rémond que s'ha de situar a l'hora actual la figura del gran home entre els literats francesos actuals.

Fa la pregunta:

— *Anatole France — diu el professor —* és una manifestació esporàdica de l'esperit francès. Des del punt de vista de l'estil ha fixat una forma perfecta de la llengua i és llàstima que no hagi fet escola. Des del punt de vista doctrinal no pot pas fer gaires deixebles perquè la seva sensibilitat el porta més que ell no la dirigeix. Ens fa assistir a espectacles diversos, espectacles dels quals no cerca pas la *manera* de codificar les regles, però dels quals segueix la *mobilitat vivent*, *ja que incessantment* contempla la vida. Es, doncs, únic i per això mateix isolat.

No cal pas dir l'interès amb què escoltàrem aquestes paraules; els nostres lectors ens perdonaran, però si elles ni les que seguiren no desvetllaren en nosaltres l'instint periodístic. Segurament en aquells moments l'havíem perdut i era a causa de la bonhomia del professor. Hauria semblat *cruel tractar-lo* com una peça de caça i, no obstant...

El doctor Cervera segueix preguntant insidiosament:

— Tenint en compte — li diu — que el vostre viatge ha estat patrocinat i *subvingut pel Govern francès* en concepte de *propaganda francesa*, ¿quins creieu, professor, que són els millors mitjans de propaganda de la cultura?

La resposta és interessantíssima i hauria d'ésser tinguda en compte sempre que una temptació està a punt de desencadenar un conferenciant.

— La millor forma de propaganda de l'influència francesa és, d'una part, el llibre, i de l'altra banda l'escola. Aquesta darrera forma és indubtablement la que té més *probabilitats* d'afectar d'una forma realment duradora el més gran nombre d'esperits. El llibre té una acció real, però que no pot ésser seriosa més que sota la forma d'agrupaments lliurement accessibles i ben coneguts del públic. "La conferència és agradable al conferenciant, destorba i sovint fatiga l'auditori i no deixa gaire més cosa que una impressió."

Es ben cert el que diu el professor Rémond. Que, per interessant que sigui, i per més que li hagi interessat la conferència que acaba de sentir — i quan més més — no preferirà llegir-la solitàriament? El doctor Cerrectament per la classe:

— ¿Quina impressió us emporteu de la Barcelona mèdica en la qual teniu tants d'admiradors i amics?

L'ull movible del professor Rémond es mig aclucà modestament i, llançat amb mà hàbil per un pendent fàcil i agradable diu:

— He admirat profundament el veritable luxe de la Facultad de Medicina i he sentit un cop més la tristesa de veure'm obligat d'exercir l'ensenyament en un país pobre. El que hi ha de més remarcable és l'estreta associació de l'ensenyament teòric i de la clínica, que, posat com un mantell al voltant de l'edifici central li comunica sense parar l'escalf vivent de l'ensenyament que comporta i no li permet d'adormir-se en el dolç roncar de la didàctica pura.

— Heu parlat — diem nosaltres tímidament — de la Barcelona dels metges, i... i què en dieu de l'altra Barcelona de tots, dels malalts, posem per cas?

— Barcelona és una ciutat que us emociona per l'esforç que s'hi comprova d'un millorament incessant de la vida urbana, materialment i moralment. No trobaria pas una comparació millor que amb el París dels *anys trepidants del final del segon* imperi.

Mentres el professor Rémond contesta, el *doctor Cervera medita*: es veu clarament que prepara un tret que ha d'ésser definitiu; els seus ulls brillen sota les gruixudes ulleres i la seva boca va agafant aquell rictus somrient impossible de dominar de la criatura que en prepara una. I, efectivament, la pregunta s'ho val: però val a dir que la resposta n'és digna.

— Recentment — diu el doctor Cervera — amb motiu d'uns quadros d'un pintor jove anomenat Salvador Dalí, s'ha aixecat una polèmica entre crítics, pintors i altres persones a base del sobre-realisme, el subconcient, la sinceritat, etc., etc., en definitiva sobre la possibilitat de grafiar el subconscient. ¿Què penseu de tot això, vós, l'autor de l'interessant assaig sobre la consciència?

— Cada consciència humana — contesta el professor — està determinada a la vegada per dos móns: el món exterior i el món interior (subconscient). El crític, davant d'un quadro, es trobarà determinat per la seva *sensació externa i pel seu propi subconscient*. Si vol, és lliure de prestar aquest darrer al pintor, però no pot conèixer el del pintor. No més que, com que tampoc coneix el seu propi (si el conegués ja deixaria d'ésser subconscient), és lliure també d'imaginar que les seves dades venen de fora.

— La cosa, trobem, és ben clara i el subconscient queda prou ben servit.

Durant tota la conversa el professor Rémond ha acabat per fixar-se que els nostres ulls eren atrets irresistiblement per una gran cicatriu que li comença darrera l'orella i se li perd per sota el coll de la camisa.

— Us crida l'atenció i no n'hi ha pas per *menys* — ens diu — és una cicatriu ben notable.

I explica:

— El 1915, any de guerra, se'm feu un enorme abcés al clatell, que m'agafà aviat cap a l'esquena. Calgué operar-lo, però calia fer-ho amb gran cura, car jo, com ja us he dit, soc diabètic. Els cirurgians tallaren, buidaren, treballaren com uns negres i volgueren fer una obra d'art. Però s'hi entretingueren una mica massa. *Com a gentilesa especial volgueren* deixar-ho tot tal com estava i fins arribaren a soldar les terminacions nervioses tallades. Un cop acabat, cosiren i, en efecte, ara, quan em grato el clatell és que tinc picor a la barba. Es feren un graciós embull inofensiu.

I com *suggestionat* per les seves pròpies paraules, el professor Rémond (*de Metz*), no pot *resistir* la temptació de gratar-se una *miqueta* la barba. Es que té picor al clatell.

ANGEL FERRAN

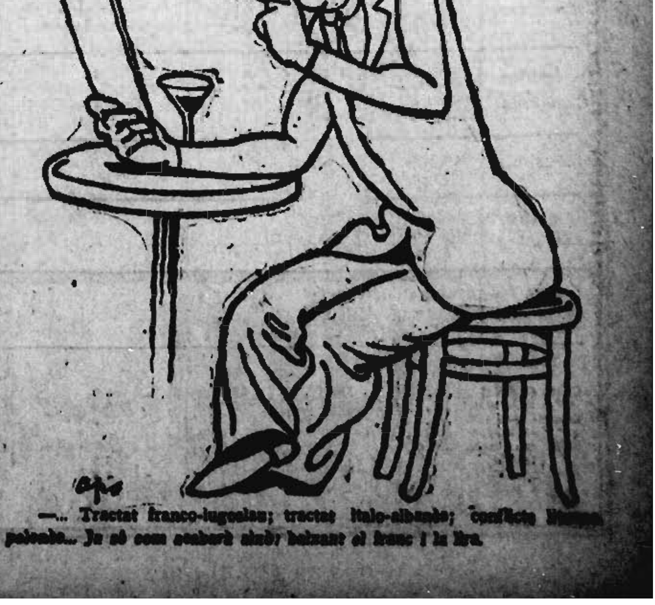

—... Tractat franco-iugoslau; tractat italo-albanès; conflicte lituano-polonès... Ja sé com acabarà això: baixant el franc i la lira.

BORSA - FINANCES

El Consorci del Port Franc

El president del Consorci del Port Franc ens tramet la instància que ha elevat al Govern demanant que en el pla de ferrocarrils de construcció urgent s'hi inclogui el d'unió de Barcelona i del Port Franc, amb algunes de les línies establertes o en construcció, que comuniquin directament amb França. Diu en síntesi el següent:

Reclamar de nou l'atenció del Govern per a resoldre un problema complementari que està íntimament lligat amb la vida pròspera del Port amb franquícia.

La Junta del Port Franc entèn que no sols ha de consagrar la seva atenció a la construcció del Port, projecte declarat d'interès nacional, sinó que a més havia de donar solució a qüestions que molt directament li afecten, com ho són la canalització o endegament del riu Llobregat i la unió directa de Barcelona i el seu Port Franc, amb la frontera francesa, mitjançant el ferrocarril d'amplària normal a Europa.

D'altra manera, és clar que podria realitzar-se la construcció d'un Port Franc, model de tècnica en la seva implantació, però probablement d'existència esllanguida, si hom no li subministrés altres elements de vitalitat.

El Consorci entèn que era una necessitat primordial l'atendre el riu Llobregat, enemic de la nostra obra, que tants perjudicis podria ocasionar i al que era precís utilitzar com a auxiliar de transport i element productor de riquesa. A aquest fi va tendir la nostra iniciativa, que potser serà aviat pràctica realitat, si com s'anuncia, es forma la Confederació Sindical Hidrogràfica del Llobregat, dins de la qual el problema d'aquest riu, que constitueix una preocupació de l'agricultura i la indústria, tindrà solució en tots els seus aspectes.

L'èxit assolit en aquest primer pas, anima el Consorci a iniciar la gestió d'aquest altre afer, per a assolir que el Port Franc arribi a realitzar les operacions de trànsit de mercaderies que, procedents d'Orient i Amèrica siguin trameses al nord, centre i occident d'Europa. El dia que això pugui realitzar-se el Port Franc serà dipositari de moltes riqueses, d'Amèrica especialment, i també d'Orient.

Actualment es dibuixa aquesta tendència en el moviment de mercaderies del Dipòsit Franc. Els productes d'Amèrica i de l'Extrem Orient integren la majoria del tonatge entrat. Però l'ideal del Consorci consisteix, a més, en atraure cap el Port de Barcelona no ja sols els milers de tones de mercaderies que passen tocant les nostres costes sense deixar cap benefici, i emmagatzemen als Ports Francs de Gènova i Trieste i en l'esdevenir al Port Franc de Nàpols, de nova creació, sinó també aquell tonatge que, procedent de la Mediterrània oriental, dóna la volta a tota la península ibèrica i s'emmagatzema als grans Docks de Rotterdam i altres Ports Francs del nord per a ésser distribuïts després per França, Suïssa, Austria i fins per a ésser reexpedit a Portugal, Espanya i nord d'Africa.

De molts anys ve gestionant Barcelona la seva unió amb la frontera francesa, per ferrocarril d'amplària normal europea.

Si fins ara no s'ha pogut aconseguir la realització, avui sembla més factible, per tenir el Govern més contacte amb la direcció de l'organisme ferroviari.

El nou règim establert pel R. D. de 12 de juliol de 1924 i el de 5 de març de l'any passat, aprovant el pla de ferrocarrils d'urgent construcció a Espanya, permet al Consorci elevar al Govern una petició concreta, basada en els mateixos raonaments que fonamentaren la darrera d'aquestes disposicions.

Dol de veure com es tracten els nostres productes agrícoles i les dificultats amb què es troben a la frontera, per a la seva reexpedició a altres països. En canvi, en evitar-se les operacions de trasbord, factor importantíssim que s'ha de tenir en compte en el comerç d'exportació, i comptar, a més, amb l'abundància de material mòbil ferroviari, que tal vegada per resultat de l'última guerra exiteix a la nació veïna, aquelles dificultats es transformarien en facilitats d'expedició directa i no es veuria a la frontera l'espectacle que moltes vegades ofereixen els productes agrícoles i altres mercaderies que Espanya tramet a l'estranger.

Hem observat que cada vegada que s'inicia una gestió per a construir o modificar una línia ferroviària d'enllaç amb la frontera, d'amplària normal europea, neix de seguida una altra idea o projecte; per la qual cosa resulta estèril la iniciativa; és per això que el Consistori no sollicita una solució determinada, només demana que es faci la comunicació desitjada, per qui sigui i de la manera que sigui.

Acaba la instància formulant la proposició següent:

Primer. Degut a la importància de la regió a recórrer, sigui qualsevol el pla que s'acordi, l'escurçament de distància que pot obtenir-se entre Barcelona i l'important nucli ferroviari de [illegible] i Ports de l'Atlàntic, els recursos i facilitats que segurament podran escurçar-se, els molts avantatges que proporcionarà a l'economia nacional, la ressonància mundial que pot tenir i el prestigi que forçosament ha de donar a Espanya, s'acordi incloure en el pla de ferrocarrils d'urgent construcció, aprovat per R. D. de 5 de març de 1926, la construcció d'una línia fèrria d'amplària normal europea entre Barcelona i el seu Port Franc i la frontera francesa.

Segon. Que essent de la competència del Consell Superior Ferroviari el determinar i acordar la solució que sigui més convenient, si aquest Centre jutgés oportú recaptar de les actuals Companyies ferroviàries o de les empreses que a aquest objecte es creessin, avantprojectes o simples Memòries descriptives d'idees o solucions de tal comunicació, àdhuc convocant un concurs per a aquest objecte, el Consorci del Port Franc ofereix la seva honesta collaboració per al millor èxit i encert de la resolució que es dicti.

Tercer. Que si una vegada elegit o acordat determinat projecte creiés oportú el Govern recaptar dels elements interessats facilitats mitjançant la cessió de terrenys o altres recursos necessaris per a la realització de l'obra, aquest Consorci s'ofereix per a fer quantes gestions s'estimin pertinents fins a aconseguir que es concretin els auxilis aportats, i una vegada reunits tots els compromisos, elevar-los a la Superioritat.

Quart. Que havent de procedir-se l'any 1928 a la redacció del projecte definitiu del Port Franc i havent aleshores de concretar-se la forma d'establir les línies d'amplitud espanyola i europea, de tal manera que no es dificulti l'explotació, i sobretot l'enllaç del Port Franc amb les vies fèrries de l'exterior, és per al Consorci de veritable urgència que s'acordi l'establiment d'aquesta comunicació.

BANCA MARSANS, S. A.
Valors - Cupons - Girs - Canvi - Viatges
Rambla Canaletes, 2 i 4 - Barcelona

Negociem els cupons dels Deutes
Interior, Exterior i Amortitzable 4 per 100, Amortitzable 5 per 100 i Deute Ferroviàri 5 per 100
Vencimient primer de gener de 1928

CAMBRA CUIRASSADA
amb compartiments de lloguer des de 22 ptes. anuals

Direcció telegràfica: MARSANSBANK
Apartat de Correus núm. 1
TELEFONS NUMS. 4530 A. 4531 A. 4532 A.

ULTIMES CREACIONS DE LA MODA EN CARTERES I BOSSES, etc.
preus limitats Fabricació pròpia
CASA ORTIZ
28, Passeig de Gràcia, 28

Doneu a copiar els vostres documents a la
Casa Reñé
Mont-Sió, 18 — Tel. 4525 A

Doctor R. Galí i Lalande Corts, 623, primer (xamfrà Claris) Tel. S. P. 2201

Hotel Florida - Madrid
EL PREFERIT PER FAMILIES I HOMES DE NEGOCIS
PLAÇA DEL CALLAO (GRAN VIA)

NOTICIARI

LA PUBLICITAT
PREUS DE SUBSCRIPCIÓ
Ptes.
Barcelona, mes. . . . 2'50
Península ibèrica, trimestre. 7'50
Amèrica llatina, " 9'50
Altres països " 25'—

SERVEI METEOROLOGIC DE CATALUNYA

Situació general atmosfèrica d'Europa a les set del matí del dia 30 de novembre de 1927:

La depresió baromètrica d'Algèria segueix estacionada entre Alger i Tunis, estenent-se lleugerament cap a les illes de Còrsega i Cerdenya.

La zona de pluges s'estèn des del sud de França cap a Alger. En aquesta darrera ciutat s'han recollit 50 litres des d'ahir a la nit.

Les altes pressions es troben a la mar del Nord, comprenent les illes Britàniques i Escandinàvia.

Una extensa zona de boires comprèn el centre d'Alemanya, i des de Paris fins a Bordeus.

A la nostra Península el temps és bo pel centre i sud i ennuvolat amb lleugeres pluges per Llevant.

Estat del temps a Catalunya a les vuit del matí:

El cel persisteix completament ennuvolat en la major part de la regió, *especialment a les comarques costeres* de Barcelona i Girona, on es registren lleugeres pluges.

Al sud de Lleida i a l'interior de Tarragona el cel està serè.

A la conca de Tremp hi ha molta boira, que s'estèn fins al pla d'Urgell.

La temperatura màxima d'ahir fou de 17 graus a Girona i la mínima d'aquesta matinada, d'un grau sota zero al llac Estangento.

Casa Llorens
Portamonedes i carteres
Fàbrica: València, número 213.

COL·LEGIALS
Capes de Cautxú extra
Teixit assarjat
des de 8'50 ptes. una
CASA ROSICH
7, Ronda de Sant Pere, 7
9, Plaça Santa Anna, 9
33, Tapineria, 33

OBSERVATORI METEOROLOGIC DE LA UNIVERSITAT DE BARCELONA

Baròmetre a zero i al nivell de la mar: 763.4, 763.4, 763.6 millibars; 1017.8, 1017.8, 1018.1 millímetres. Termòmetre a l'ombra (sec): 12.0, 13.0, 11.6. Termòmetre a l'ombra (humit): 10.0, 10.4, 8.9. Humitat (centèsimes de saturació): 76, 70, 68. Direcció del vent: W., NW., N. Velocitat del vent en metres per segon: 2, 3, 1. Estat del cel: tapat, tapat, tapat. Classe de núvols: strato-cúmulus, alts-stratus; stratus-cúmulus, alts-stratus; stratus-cúmulus.

Màxima: 15.4. Mínima: 11.4. Mínima arran de terra: 10.5. Oscillació termomètrica: 4.0. Temperatura mitjana: 13.4. Precipitació aquosa, des de les set del dia anterior a les set del dia de la data en millímetres de gruix, o sigui litres per metre quadrat: 1.2. Recorregut del vent en igual temps: 65 quilòmetres.

CALEFACCIO IDEAL
Estufa J M B
València, 346 - Tel. S. P. 761

Al Dispensari Pompeia s'han practicat durant el mes de novembre 2,746 visites o cures, 210 aplicacions elèctriques, 195 injeccions, 45 anàlisis, 8 vacunacions i 5 petites operacions, la qual cosa dóna un total de 3.209 serveis. A més a més, s'han lliurat gratuïtament 238 especialitats farmacèutiques, el valor de les quals és de 1,115 pessetes. Els malalts assistits per primera vegada han estat 623.

ACERS SANDERSON
no vençuts encara per una altra marca. FILL D'E. BRUGUERA, Riereta, 28 :: Telèfon A - 3772

Durant la darrera setmana, la Caixa de Pensions per a la Vellesa i d'Estalvis, ha cobrat per imposicions d'estalvi, 4.032.428'35 pessetes i ha pagat per reintegres d'estalvi, pessetes 3.620.909'21 pessetes, resultant una diferència de 411.519'14 pessetes a favor de les imposicions. En la mateixa setmana s'obriren 604 llibretes noves.

Joieria-Rellotgeria-Plateria
A. BORDAS
Plaça Sta. Anna, 7.

Ahir, a la tarda, a Sant Gervasi, el senyor Josep García Alvarez de [illegible] anys, va caure, amb tan mala fortuna, que es produí la fractura a la pòfisi zigomàtica del temporal esquerre, *de pronòstic reservat*.

Va ésser curat al dispensari del districte setè.

Pastilles Laxants Prats

En la matinada d'ahir va ésser auxiliat al dispensari del districte [illegible], Antoni Martos Pernado, de 30 anys, casat, natural de Granada, que viu al carrer antic de València, el qual presentava fractura del cúbit i radi

SOLER I TORRA G.MANS
BANQUERS
Rambla dels Estudis, 11 i 13 : Bonsuccés, 1 i 3
Negociem els cupons venciment primer de desembre
i de les cèdules argentines i Uruguai 6 per 100
Venciment primer de gener propvinent
CAMBRA CUIRASSADA - CAIXES DE LLOGUER
per a guarda de valors, documents, joies i altres objectes de valor. — Compartiments des de 22 pessetes anuals.

BORSA DE BARCELONA

VALORS A TERME

BORSI MATI: Nord, de 110'30 a 110'20; Alacant, de 107'25 a 107'15 i 107'20; Andalús, de 67'00 a 67'25; Orenses, de 33'00 a 33'20; Gas E, 132.

BORSA TARDA: Nord, de 110 a 109'95 a 110'25 i 110'15; Alacant, de 107'15 a 106'90 a 107'20 i 107'15; Andalús, 67'00; Orenses, de 33'05 a 33'00 i 33'05; G. Metrop., de 57'00 a 56'50; Colonial, 92'50; Chades, de 775 a 774 a 776 i 775; Sucres O., 36'75; Explosius, 118'75; Felgueres, de 61'75 a 62'25 i 62'15; Autòmnibus, de 87'25 a 86'75 i 86'50; Plates, 39'00; Aigües, 179 i 179'75.

BORSI NIT: Interior, 70'78; Nord, de 100'05 a 110 i 110'05; Alacant, de 107'10 a 107'15; G. Metrop., 57'00; Felgueres, 62'25; Explosius, 118'25; Chades, 774.

COMPTAT: Valors encara no inclosos en el butlletí oficial

Ajuntament Sevilla 1920	99'50	Forces Motrius 6% 1922	93'75
" Sevilla 1922	99'50	Molins Bascos 6%	87'00
" Sevilla Exposició	99'25	Municipis 6% Trans. F. C. Sarrià	98'25
" Girona	99'00	Banc Hipotecari Uruguai	115'00
" Màlaga	101'75	Aigües de València 6%	101'00
" Sabadell	99'00	Asfalt "Asland" 6%	97'75
Barcelona Traction 6% 1927	101'25	Bons Súria	99'85
Gallega d'Electricitat 6%	100'50	Mecànica del Vidre	93'50
Gallega d'Electricitat Bons 6%	98'50	Bons Unió Salinera	99'50
General Tramvies 6%	98'00	Hidro Elèctrica Ibèrica	99'50
Tramvies Barcelona S. A. 1926	98'35	Comp. Hisp. Mar. Gas i Elec. 6%	97'30
Accions Tramvies Preferents 7%	103'00	Bons Orifà 7 %	98'00

MANCOMUNITAT, DIPUTACIO I AJUNTAMENTS

Mancomunitat 1914.	81'50*
" 1920.	77'00*
C. C. Comunal	83'00*
Oblig. Prov. 6%	99'25
Diputacions velles.	87'50*
Diputacions noves.	84'00*
Ajunt. Badalona	99'50*
Ajunt. Barc. antic.	82'50*
" 1906 B.	82'00
" 1906 C.	81'75
" 1907 D.	81'50
" 1910 D.	82'50*
" 1912 B.	83'00*
" 1912 E.	77'50
" 1912 F.	75'50
" 1913 B.	81'50
" 1916 B.	81'50
" 1917 B.	81'50
" 1918 B.	81'65
" 1919 B.	81'75
" 1920 B.	81'75
" 1921 6%	98'25
" 1922 6% Exp.	100'15
Eixample 1896	99'00*
" 1912	90'75*
" 1907	95'00*
Bons Reforma	83'00
Ajunt. Valen. 6 %.	100'00

DIVERSOS

Port Barna 1905.	97'00*
" " 1903.	100'50*
Melilla.	95'00*
Sevilla	95'00
Gijón-Musel	94'25*
Marroc 5 %	88'25*
B. Hipotecari 5%	97'75
" " 6%	100'00*
Caixa d'Emissions	91'25
Banc de Crt. Local	99'75
Cèdules Argentines	2'567

DEUTES DE L'ESTAT

Interior 4% A.	70'30
" " B.	70'40
" " C.	70'35
" " D.	[illegible]'40
" " E.	70'40*
" " F.	70'35
" " G. H.	70'00*
Exterior 4% A.	86'25
" " B.	86'60
" " C.	85'60
" " D.	85'60*
" " E.	84'75
" " F.	85'00*
" " G. H.	88'00*
Amor. 1920 5% A.	92'50
" " " B.	91'90
" " " C.	91'90
" " " D.	92'25*
" " " E.	92'10*
" " " F.	92'30*
Amor. 1926 5% A.	102'30*
" " " B.	102'30*
" " " C.	102'30*
" " " D.	[illegible]'60*
" " " E.	103'00*
Amor. 1927 5% sense impostos A.	103'00
" " " B.	103'00
" " " C.	103'00
" " " D.	103'10*
" " " E.	10[illegible]'80*
" " " F.	103'50*
Deute Ferroviari	101'65
Amor. 1927 5% amb impostos A.	90'10
" " " B.	90'10*
" " " C.	90'15
" " " D.	90'35*
" " " E.	90'40*
" " " F.	90'35*

OBLIGS. FERROCARRILS

Nord 1.ª hip. 3 %.	75'00
" 2.ª " "	73'00
" 3.ª " "	72'50*
" 4.ª " "	72'25*
Nord 3.ª hip. 3 %.	72'00*
Pamplona	73'85
Prioritat	73'50*
Lleida a Reus	75'50*
Astúries 1.ª	71'50*
" 2.ª	71'25
" 3.ª	71'25*
Segovia 3%	69'50*
Almansa 4%	84'85
" Adherits	73'00
Sant Joan 3 %	74'75
Alsasua 4 1/2 %	91'00*
Osca 4 %	86'50*
Nord 6 %	102'25
Nord 5 1/2 % Val.	100'50
Alacant 1.ª 3 %	70'00
" 2.ª 3 %	79'50*
" 3.ª 3 %	80'50*
M. S. A. A 5 %	97'00*
" B 4 1/2 %	87'50*
" C 4 %	82'50*
" D 4 %	80'75
" E 4 1/2 %	88'00
" F 5 %	95'65
" G 6 %	102'65*
" H.	100'00
" I.	102'65
Francès 3 1/4 %	63'50*
" 3 1/4 %	54'75
Directes 2 1/4 %	56'00*
Badajoz 5 %	100'00
Orense primitiva	41'00*
" prioritat 3%.	68'75*
Andal. 1.ª fix 3 %.	63'00
" 1.ª variable.	44'00
" 2.ª fix 3 %.	61'00
" 2.ª variable.	42'35
A. 1907-B, 4 1/2 %	68'50*
Andalusos 6 %	100'00
Groc fix	41'00
" variable	28'50
Gris fix	41'00
" variable	29'00*
Secundaris 4 %.	69'75*
Manresa-Berga 5%	89'50*
Aux Beasain 6 %	99'50*
Sarrià a Barna. 6%	101'50*
Fer. Catalunya 5%	87'75*
" " 6%	96'50
F. C. Catalans vells	83'25
F. C. Catalans nous	78'00*
Tànger a Fez 6 %	103'00
Cremallera 6 %	102'50*
Gran Metro 5 %	93'50
Transversal 6 %	82'50

OBLIGS. INDUSTRIALS

C. de Tram. 4 %	80'00
" " 5 %	91'50*
Tram. B.E.G. 4 %.	77'00
Tram. B.E.G. 5 %.	92'00*
" St. Andreu 4%	77'00*
C. B. d'El 1913 5%	92'50
C. B. d'E. 1920 6%	100'25
Unió Elèctrica 6 %	100'25
Aigües Barna. 5%	89'50*
" " 6%	101'50
" València 6%	98'50
Catalana Gas i Elec. E 4 1/2%	87'25
" F 4 1/2%	87'25*
" G 6 %.	102'00*
" Bons 6 %	99'75
Energia 5 %	91'25
" 5 %	99'00
" Bons 6 %	99'65*
S. P. F. Mot. 6 %	90'75*
" " " Bons 7 %	98'75*
H. A. Electri. 6%.	102'50
" " " Bons 6%	114'00*
Cooperativa F. El.	91'15
Transatlàntica 4 %	87'00
" 6 % 1920 v.	100'75
" 6 % 1922 n	104'75
" 5 1/2 % esp.	98'35
" 5 1/2 % cns.	98'35*
E. Cons. Naval 6%.	98'25*
" " Bons 6%.	100'00*
U. Naval Llevant	95'75*
Asland 6 %	99'50*
" 7 %.	103'50*
Hull. Espan. 6 %	100'15*
C. Salinera d'Esp	102'00*
F. d O[illegible] 4 1/2 %	[illegible]
" " 5 %	89'50
" " 6 %	98'25
" " 1925	101'50*
Cons. i Paviments 6 %	94'85*
Prod. Pirelli 6 %	96'25*
Colònia Güell 6 %	100'00*
Potassa Súria 7 %	101'50
Regants Ebre 5 %	90'00*
" Llevant 6 %	101'75*
" Bons 6 %	101'50*
" S. G. 6 %	88'00*
Teneria Mod. 7 %	95'00
Alts. F. d'And. 6 %	98'00
Sucrera Esp. 6 %	97'00*
S. A. Cros 6 %	101'00*

ACCIONS

Banc d'Espanya.	604'00*
Canal Ebre	[illegible]
Catalana D	115'50*
" E.	131'00*
" F. pf. 6 %	97'00
C. Transatlàntica O.	55'00*
" " P.	55'00*
Espanya Industrial	240'00
Hispano Suïssa	135'00*
Hulleres	90'00*
Indústries Agrícoles	215'00*
Indúst. Agrícoles, B	108'00*
Transmediterrània	103'00*
Telefònica 7 % P.	99'65

NOTA.—Els canvis assenyalats amb un asterisc (*) són canvis anteriors.

BORSA, MADRID

	Com.
Interiors	70'35
Amortitzable 4%	
Amortitzable 5%	
Exterior 4%	84'80
Banc d'Espanya	
Tabacs	203'00
Sucres P.	100'50
Sucres O.	36'00
Cèdules	90'00
Nord	551'00
Alacant	536'00

CANVI DE L'OR

Alfons	113'00
Isabel.	117'00
Unces i 1/2 unces	113'00
Petites	113'00
Francs	112'00
Lliures	28'25
Dòlars	5'80
Quilo de plata	95'00
Quilo de platí	19'000

DIVISES

Borsa de Barcelona

Francs	23'95
Suïssos	117'00
Belgues or	84'75
Lires	32'95
Lliures	29'60
Dòlars	6'06 3/4
Peso argentí	2'57
Marcs	1'43

BORSA DE PARIS

	Tanca	Després
Londres	124'02	124'0
Nova York	25'422	25'4
Bèlgica	355'25	355'2
Espanya	421	41
Itàlia	138'25	13
Suïssa	490	490'25
Dinamarca		
Holanda	1027'50	1027'5
Noruega	675'50	
Suècia	686	
Praga	7550	
Romania		
Portugal		
Argentina		
Brasil		
Grècia		
Alemanya	607	

BORSA DE LONDRES

Nova York	487
Holanda	120731
França	12402
Bèlgica	349085
Itàlia	8983
Alemanya	204225
Suïssa	529683
Espanya	2956
Dinamarca	181975
Suècia	180595
Noruega	1834
Lisboa	9373
Praga	16453
Austria	345700
Argentina	4734
Rio Janeiro	587
Montevideo	5100
Xile	3943
Buenos Aires	4787
Portugal	
Valparaíso	

DADES FACILITADES PER LA CASA JOAQUIM SITGES PADROSA

ARTICLE i MERCAT	MESOS	TANQUES Precedent	TANQUES D'avui	Alça	Baixa
Cafè Nova York	Desembre	12'63	12'61		2
	Març	12'63	12'63		
	Maig	12'63	12'59		3
	Juliol	12'62	12'58		4
	Setembre	12'55	12'54		1
Sucre Nova York	Desembre	2'72	2'72		
	Març	2'79	2'79		
	Maig	2'87	2'87		
	Juliol	2'95	2'96	1	
	Setembre	3'03	3'03		
Sucre Londres	Desembre	13.11 1/4	16.3 3/4	3/4	
	Març	16.3	16.7 1/2	[illegible]	
	Maig	16.6 3/4	17.0	1 1/2	
	Agost	16.10 1/2	16.17 1/4	1 1/8	
Blat Xicago	Desembre	127 7/8			
	Març	131 7/8			
	Maig	134 3/4			
Moresc Xicago	Desembre	88 3/4			
	Març	93			
	Maig	95 1/4			
Blat Liverpool	Desembre	10.5 1/2	10.3 7/8		1 5/8
	Març	10.4 3/4	10.3 3/8		1 3/8
	Maig	10.3 1/4	10.2 5/8		3/8
Metalls Londres					
Coure comptat		59.01.3	59.10.0	8.9	
" 3 mesos		59.06.3	59.15.0	8.9	
Estany comptat		267.08.0	268.02.6	3.9	
" 3 mesos		265.08.9	265.03.9		
Plom comptat		21.16.3	22.00.0		5.0
" terminí		22.00.0	22.03.9	3.9	
Spelter comptat		26.12.6	26.12.6	3.9	2.6
" terminí		26.06.3	26.06.3		

MERCAT DE LLOTJA

CEREALS

BLATS

Aragó i Navarra	49 1/2 a 53
Castella	50 " 52
Manxa	51 " 52
Extremadura	49 1/2 " 50
Urgell i comarca	52 " 53

(Preus en pessetes els 100 quilos, sense sac, damunt vagó origen)

MORESC, ORDI I CIVADA

Moresc Plata	a 37
Ordi Extrem. i Manxa.	
Ordi Urgell i comarca.	35 " 36
Ordi estranger	
Civada Extremadura	37 1/4 " 37 1/2
Civada Manxa	37 " 37 1/4
Escaiola Andalusia	32 " 35

ARROS

Bomba Calasparra	136 a 138
Bomba	126 " 130
Selecte	54 " 55
Nuïsol	53 " 54
Benlloch O	51 " 52
Tremesí	[illegible] " 40

LLEGUMS

Llenties	70 a 115
Faves Llobregat	46 1/2 " 47
Faves Extrem. o And.	47 " 48
Faves estrangeres	46 " 47
Favons Extrem. o And.	47 " 47 1/2
Favons estrangers	44 1/2 " 45
Veces Castella	43 " 44
Veces Segarra	42 1/2 " 43
Veces Andalusia	43 " 43 1/2
Erps	40 1/2 " 41
Titus	38 1/2 " 39
Guixes	40 " 45

MONGETES

Castelló	120 a 121
Mallorca	81 " 88
Prat	
Urgell i comarca	
València	
Estrangeres, seg. classe	70 " 80

CIGRONS

Saüc	165 a 200
Blancs ar. alf. 44/48.	98 " 100
Blancs ar. alf. 48/50.	86 " 87
Blancs ar. alf. 50/54.	74 " 76
Blancs ar. alf. 56/60.	62 " 64
Blancs ar. alf. 60/65.	57 " 60
Pelons	55 " 60

(Preus en pessetes els 100 quilos, amb sac, damunt carro Barcelona)

FARINES

Força	75 a 80
Extra local	69 " 70
Corrent local	" 66 1/2
Extra Blanca Castella	68 " 70
Blanca corrent Castella	67 " 68
Baixa	54 " 56

(Preus en pessetes, sac de 100 quilos, damunt carro Barcelona)

DESPULLES

Número 3	29 a 30
Número 4	26 " 28
Segones	23 " 24
Terceres	20 " 21
Quartes	20 " 21

(Preus en pessetes els 60 quilos, amb sac, damunt carro Barcelona)

Menut (prima)	18 1/2 a 19
Segonet	18 1/2 " 19
Segó	14 1/2 " 15

(Preus en rals la quartera de 70 litres, sense sac, damunt carro Barcelona)

ALTRES GENERES

GARROFES

Negra nova	46 a 47
Xipre	49 1/2 a 50
Negra Vinaroç	" 50
Negra Castelló	" 50
Negra Matafera nova	44 3/4 " 45
Negra roja nova	45 " 45 1/2
Eivissa nova	37 " 37 1/2
Sóller	38 " 39
Mallorca nova	34 " 35

(Preus en rals els 42 quilos, sense sac, damunt carro Barcelona)

Polpa remolatxa estr.	37 a 37 1/2
Polpa remolatxa país	33 " 33
Turtó de coco	29 " 30
Farina de llinosa	30 " 31

(Preus en pessetes els 100 quilos, amb sac, damunt carro Barcelona)

Alfals	8 a 9
Palla llargueta	4 a 4 1/2
Palla curta	4 " 5
Fulla d'olivera	
Trepadella	

(Preus en pessetes els 40 quilos, damunt carro Barcelona)

OFERTES DIRECTES DE PROCEDENCIA

Ordis Extrem. o Manxa	
Erps	
Titus [illegible]	33 a 35
Veces Màlaga	" 40
Faves país	42 " 43
Favons país	42 " 44
Ordi Urgell i comarca	32'50 " 33
Civada Manx. o Extrem.	30'50 " 31

(Preus en pessetes els 100 quilos, amb sac, damunt vagó origen)

ARRIBADES

ESTACIO M. S. A.

(Vagons)

17 de blat; 2 de farina.

ESTACIO NORD

(Vagons)

23 de blat; 5 de farina; 2 d'ordi; 1 de veces.

PEL MOLL

CENTRE COTONER DE BARCELONA

LIVERPOOL	Disc.	G.	M.	M.	J.	O.	N
Tanca anterior	1092	1032	1030	1030	1024	996	1032
Obertura		1036	1035	1034	1028	1000	Nom
Segon telegrama	1087	1037	1034	1034	1027	998	
Tanca		1041	1038	1037	1031	1003	
Alça		9	8	7	7	7	
Baixa	5						

NOVA YORK		G.	M.	M.	J.	O.	D.
Tanca anterior	1940	1899	1920	1939	1938	1892	1898
Obertura		1901	1923	1944	1945	1898	1903
Segon telegrama		1909	1930	1950	1951	1909	1908
Tanca	1950	1911	1932	1952	1954	1914	1912
Alça							
Baixa							

NOVA ORLEANS		G.	M.	M.	J.	O.	D.
Tanca anterior	1904	1912	1931	1947	1937	1878	
Obertura		1917	1935	1952	1941		
Segon telegrama							
Tanca	1913	1923	1943	1958	1950	1900	
Alça							
Baixa							

EGIPTE (Liverpool)	Gener Sakellar	Gener Upper	Març Sakellar	Març Upper
Tanca anterior				
Obertura	1728	1750	1382	
Segon telegrama				
Tanca	1745	1770	1400	
Alça				
Baixa				

Alexandria Tanques del dia

	A.	O.	D.	F.
Ashmouni	2625	2668	2705	2640
	N.	G.		4
Sakellar	3491	3585	3560	3550

DISPONIBLE EN PLAÇA

Good Middling (Standard Universal)

Any Port	Orleans	Texas
155	156	157

Arrib. als EE. UU. en un dia	48,000	B/s. contra	61,000	B/s. l'any ant.
Arrib. als EE. UU. des de l'1r d'agost	5.642,000	" "	7.025,000	" " "
Vendes a Liverpool	7,000	" "	6,000	" " "

Transferència. 4'87 15/8

SOLER I TORRA GERMANS

BANQUERS

Rambla dels Estudis, 11 i 13 i Bonsuccés, 1 i 3

Telèfons: A, 611 - A, 316 - A, 25 - Apartat de Correus: 535

SUCURSALS:

MADRID: Carrer Alcalá, 32 - SANT SEBASTIÀ: Avinguda de la Llibertad, 20

Direcció telegràfica i telefònica: "SOLERTORRA"

PREU LIQUID QUE PAGUEM ELS CUPONS

vencimient 1 de desembre 1927

Obligacions	Líquid per cupó Ptes.	Canvi del dia 25 novembre	Rendiment Net
F. C. Andalusos 3% E. 1907, nacionalitzats	6.792	69.50	3.90
" " " " " no nacionalitzats	6.792	—	—
" " Sevilla, Jerez, Càdiz, fix, ampl.ª nac.	4.545	205 pts.	4.43
" " " " var. " " cup. 40	4.585	145 "	6.32
Ajuntament de Castelló de la Plana 5%	6.218	93.75	5.30
Enllumenat de Poblacions 6 % s/. K.	7.462	—	—
Bons Sucrera Espanya 6%	13.658	100.50	5.43
Barcelona Traction L. & P. C. L. 5 1/2 %	12.926	—	—
" " " " " " 6 % E/. 1927	7.031	101.—	5.56
Catalana Gas i Electricitat 6% s. G.	7.462	102.—	5.85
Colònia Güell 6%	7.462	100.50	5.94
Comp. Transatlàntica 6 % E. 1922	7.462	105.—	5.68
Emprèstit Austríac 6%	14.062	101.50	5.54
Emprèstit Argentí Extern 6 % E/. 1927	7.031	102.50	5.48
Hidro - Elèctrica Ibèrica 6 %	6.825	99.50	5.48

Accions	Líquid per cupó Ptes.	Canvi del dia 25 novembre	Rendiment Net
Companyia Telefònica Nacional d'Espanya 7 % cup. 12	7.896	99.75	6.33
Companyia General d'Aigües de Barcelona cup. 17	19.90	178.75	—

Nota important: Revisem curosament les amortitzacions

NEGOCIEM EL CUPO

dels Deutes Interior, Exterior, Amortitzable 4 per 100 i Amortitzable i Deute Ferroviari 5 per 100, de venciment 1 de gener vinent

Quedem a la disposició dels nostres clients per a facilitar-los tots els antecedents que desitgin sobre valors de llur cartera. Així mateix facilitem els nostres informes per a inversions de capitals en valors.

PRINCIPALS OPERACIONS

COMPRA I VENDA DE VALORS - NEGOCIACIO DE CUPONS I TITOLS AMORTITZATS GIRS SOBRE ESPANYA I ESTRANGER - CANVI DE MONEDES I BITLLETS - ORDRES DE BORSA - COMPTES CORRENTS - PRESTECS SOBRE VALORS - SUBSCRIPCIONS A EMPRESTITS - FACILITEM OR PER A PAGAMENTS DE DUANES

Admetem dipòsits de valors en custòdia

Ens complaem a oferir a la nostra distingida clientela i al públic en general, el servei que tenim establert de CAIXES DE LLOGUER, per a la guarda de valors, documents, joies i altres articles de valor a la nostra

CAMBRA CUIRASSADA

TARIFA DELS COMPARTIMENTS

MODELS	Dimensions en centímetres			TITULARS PESSETES ANY		
	Alçària	Amplària	Fondària	Un	Dos	Tres
A	12	20	52	22	51	81
B	18	20	52	36	79	129
C	18	41	52	50	138	226
D	40	41	52	90	282	474

Comprès l'impost del Tresor

Aquesta "Cambra Cuirassada" està instal·lada amb tots els avenços moderns i es caracteritza per ésser una de les més espaioses, i disposa de Cabines particulares annexes per al servei dels senyors abonats.

Pot visitar-se tots els dies feiners, de 9 a 1 i de 2 quarts de 4 a 6 de la tarda.

el terç inferior i contusions a diverses parts del cos, produïdes per haver-lo atropellat una camioneta guiada pel xofer Josep Serroca i Cortes.

~~[illegible] NO HO SABIEU? Es perdre [illegible] a comprar Carpet[illegible] coco sense [illegible] per cal P[illegible] TRAFALGAR, 6~~

UN BOIG INTENTA SUICIDAR-SE. — En un moment de pertorbació mental, Joaquim Ardida i Robador, de 30 anys, es llançà del balcó posterior de casa seva al pati de la botiga de la mateixa casa.

Portat a la casa de socors del districte cinquè, hom va apreciar-li una ferida contusa a la cella esquerra i a diverses parts del cos.

Ahir al matí va ésser auxiliada al dispensari del Taulat, Mercè Nevot Albalate, de 26 anys, casada, la qual presentava una contusió a la regió malar, galta dreta i contusions diverses als braços. Segons va manifestar les lesions obeïen a mals tractes rebuts del seu marit.

Després de curada va ésser portada a la casa dels seus pares.

MOBLES BASCOS I ESTIL RENAIXEMENT

Gran assortit en menjadors, despatxos, sales de rebre, arques, vargueños, jamugas, taules, cendrers, làmpares, cadires, butaques, etc., fabricació de l'acreditada casa Azcue, d'Azpeitia (Guipúscoa).

F. OLAYA-Corts Catalanes, 549

Ahir al matí va ésser curada d'una erosió al peu esquerre, de pronòstic lleu, la nena d'onze anys Plàcida Peña Magrinyà.

Segons va dir, la ferida va causarli Rosa Panicello Roullan, que viu al carrer Travessera, cantonada al carrer Lepanto.

ALERTA AMB ELS LLADREGOTS. — Rosa Moreno ha denunciat al jutjat que ahir vespre passava per la plaça d'Urquinaona i que en un moment de descuit li prengueren el moneder, en el qual hi portava un rellotge d'or i una quantitat en metàl·lic.

3 TAZAS 15 CTS CON UN BOTECITO DE CAFE LA GARZA
Pídalo en colmados

INTENT DE ROBATORI.—Dintre d'una fàbrica de dolços del carrer de Flexeider, fou detingut ahir al vespre Joan Casanova Millants, en el moment que intentava robar articles d'un magatzem.

DETENCIO. — Ahir al vespre fou detinguda Rosari Fomés, la qual estava reclamada per les autoritats.

PATI BLAU - Pelayo, 1

Avui, dijous, dia primer de desembre, inauguració del Restaurant, a càrrec d'En Miquel Serres

Coberts (inclòs el vi) a 3'50 pts.

Serveis econòmics a la carta

ROBATORI. — A Francesc Agulló Crespi li robaren de dintre de l'auto que tenia al carrer de Tennis del Turó, un gabany en el qual hi portava dues centes pessetes.

Pathé-Baby

ELS MES CLARS

Cuyàs, Portal de l'Angel, 11 i 13

La Societat de Cambrers "La Nova Aliança", de Barcelona posa a coneixement del senyor patrons d'hotels, cafès, restaurants i bars, que tenien establert el socors a l'atur forçós els nostres associats, poden deixar de fer la festa hivernal mentre no sigui un acord del Comitè paritari.

JOIES. VERITABLE OCASIO. I objectes usats de totes classes. Preu fix. Tallers, núm. 41.

CAUSA ELEVADA A PLENARI

Ha estat elevada a plenari la causa instruïda contra el soldat del quart regiment de zapadores-minadors, En Narcís Sambola i Llobet, acusat del delicte de primera deserció a l'estranger.

ELIXIR ESTOMACAL

SAIZ DE CARLOS

Tonifica, ajuda a pair, obra la gana i cura las malalties de

L'ESTÓMAC I BUDELLS

DOLOR D'ESTÓMAC
DISPEPSIA
AGROR I VÒMITS
INAPETENCIA
DIARREES DELS NENS I ADULTES
LLAGA DE L'ESTÓMAC

Molt usat contra les diarrees dels nens, inclòs en l'època del desmamar i dentificació.

35 anys d'èxits constants.

5 pessetes ampolla, amb medicació per a uns 8 dies

De venda: principals farmàcies del món.

MADAME X

FABRICACIÓ PATENTADA
NOM COMERCIAL REGISTRAT

FAIXES cautxú per a aprimar, des de 35 pts.
COTILLES per a estrènyer el cos.
SOSTENIDORS per a rectificar la línia.
PRETINES per a reduir la regió de l'estómac.
MITGES per a emmotllar les carns.
BENES per a formar el braç.
APARELLS D'EMBELLIMENT
TOT DE CAUTXÚ PUR

Passeig de Gràcia, 127

EDICIONS "LA MIRADA"

PER UBCRIPCIÓ: a sortir a mitjans de desembre

"Vida de Manolo contada per ell mateix"

per JOSEP PLA

Edició original

Un volum de 280 planes, amb 25 reproduccions de l'obra de Manolo Hugué i un retrat de l'artista per Picasso.

Justificació del tiratge

18 exemplars pel Patronat L. m. en paper especial, fora de venda; 2 exemplars en paper d'Holanda, fora de venda; 10 exemplars en paper de fil Guarro, per subscripció, 30 ptes., i 570 exemplars en paper L. G. a 14 ptes. exemplar.

Butlletí de subscripció:

El senyor ....

que viu al carrer .... *núm.* ....

de .... *se subscriu a un exemplar de* "Vida de Manola contada per ell mateix", *per Josep Pla* ....

.... *de* .... *de* 1927.

(*Firma*)

Trameteu el butlletí de subscripció a Josep Pla, 22, Madrazo, S. G.—BARCELONA.

VENDA DE PASQUES

AVUI, DIJOUS, DIA EXTRAORDINARI!

Els infants són sempre encisadors per la seva edat i gràcia pueril. ¿Quina mare no ha cercat maneres noves de vestir el seu nen per tal que en presentar-se al carrer, a l'hora dels jocs turbulents, siguí objecte de totes les mirades pr la seva distinció?

Es fàcil fer un vestit de luxe i guarnir una nena ben pentinada. Però la feina difícil per a les mares era la de trobar unes sabatetes que s'adiguessin bé amb el vestidet preparat amb tanta cura i que al mateix temps fossin bonics i pràctics, senzills i elegants.

Ja no existeix aquesta dificultat per a vós, senyora. A casa nostra trobareu innumerables models, tots dins de la darrera moda, que usats pels vostres petits realçaran brillantment llur natural bellesa infantil.

Avui hem de comunicar-vos, amable lectora, una agradable notícia. Donem començ, aquest mateix dia, a una incomparable venda anomenada

VENDA DE PASQÜES

que us acompanyarà pels seus

PREUS INFIMS

a fer-vos més alegres i contentes les festes familiars d'aquest mes.

La grandiositat d'aquesta venda fabulosa requereix una inauguració excepcional. L'honor d'aquesta inauguració el reservem als nostres diminuts clients i amiguets nostres, i comptem que vós, senyora, els dureu avui a casa nostra per tal d'obsequiar-los, com de costum, amb precioses joguines i a més amb fins dolços.

Coneixeu el nostre Catàleg? Es un preciós llibre magníficament il·lustrat en colors que amb molt de gust i sense compromís per a vós us trametrem si ens faciliteu el vostre nom i direcció dirigint-vos a l'Apartat 1013 en sobre obert i franquejat amb dos cèntims.

Bonica sabata en xarol negre o naco fusta rosa:

Mides...	15-19	20-23	24-26	27-29	30-33
Preu, Ptes..	6.—	7'50	9.—	10.50	12.—
En crom rentable:					
Ptes..	7.—	8.25	9.75	11.25	12.25
En xarol, pis crom irrompible:					
Ptes..	7.75	9.25	11.—	12.50	14.—

Calçats Minerva S.A.

Via Laietana, 30

Salmeron, 71 - Pelayo, 11 - Rambla Estudis, 4, Colom, 2 (entrada Plaça Reial) i Escudellers, 6

CINEMES

CUYÀS

Portal de l'Angel, 11 i 13

ROBATORI A UNA TENDA DEL CARRER DE MOLES

Ahir al matí, els amos d'un establiment de camiseria establerta al carrer de les Moles, 4, varen adonar-se que els lladregots li havien fet una visita, no gaire agradable, certament

Hom va poder comprovar la desaparició de dues caixes de corbates de seda, disset paquets de seda, set paquets de llana, quaranta dues ermilles i set paquets de sedalina, valorat tot junt en unes 3.000 pessetes.

Per a portar a cap el robatori, els lladres varen fracturar els candaus de la porta de ferro que dóna a l'esmentat carrer de Moles.

Ahir al matí, en unes barraques que hi ha als voltants de la platja de Somorrostro, va produir-se un gran avalot a conseqüència d'haver-se barallat les estadantes Clotilde Cacerado i Gallardo, i Josefa Ribes. La Clotilde diu que a més a més la va agredir el fill de la seva contrincant.

Fou curada d'unes lesions rebudes.

El Gremi de Serrallers i Ferrers de Barcelona, celebrarà avui, dia 1 de desembre, la seva festa patronal per mitjà d'un solemnial Ofici religiós, a l'església de Nostra Dona de Betlem; ía la tarda, tindrà lloc en el seu domicili social la inauguració del tradicional concurs d'aprenents, que podrà ésser visitat pel públic durant els vuit dies següents i, finalment, a la nit, al Teatre Barcelona, estarà dedicada la funció a solemnitzar l'esmentada festa. Es representarà "Los Galeotes", dels germans Quintero.

SOLER I TORRA G

BANQUERS

BITLLETS

Francesos, 23'95 per 100.
Anglesos, 29'60 ptes.
Italians, 32'95 per 100.
Belgues, 84'75 per 100.
Suissos, 117'— per 100.
Portuguesos, 0'28 ptes.
Alemanya (Reichsmark), 1'43 ídem.
Austria (Schilling), 0'83 ídem.
Txecoslovàquia, 17'70 per 100.
Holandesos, 2'40 ptes.
Grècia, 7'00 per 100.
Suècia, 1'60 ptes.
Noruega, 1'55 íd.
Dinamarca, 1'60 íd.
Finlàndia, 14'20 per cent
Romania, 3'50 per 100.
Bulgària, 3'75 per 100.
Turquia, 2'50 pessetes.
Estats Units, 6'06 íd.
Canadà, 6'— íd.
Argentina, 2'37 íd.
Uruguaia, 5'90 íd.
Xilens, 0'65 pessetes.
Brasilers, 0'62 pessetes.

PERSES **H. BLANCO BAÑERES** SMIRNES

CALL, 21. - Plça. S. Jaume - Tel. 190-A

CATIFES TAPICERIES CORTINATGES LLENCERIA

BARCELONA

EL MUNICIPI

CANVI EN ALTS CARRECS

Des d'avui el senyor Pi i Sunyer ocuparà el càrrec de cap de la Secció de Finances substituint el senyor Conde, que passa a la de Governació, i el senyor Lahoz, que va a la d'Eixampla.

DONATIU D'UNA PINTURA DE 1713 PER AL MUSEU

El senyor Joan Terrades ha ofrenat, amb destinació al Museu, una pintura de 1713 on es veu la bandera de Santa Eulàlia i la façana gòtica de Casa la Ciutat.

DE L'APLICACIO DE L'IMPOST DE LA PLUS VALUA

Sembla que la Comissió Permanent estudia la manera d'ordenar les quotes de l'impost de la plus vàlua, per a acabar amb les queixes que contínuament es formulen; a això obeeix el que quedessin damunt la taula tots els dictamens relacionats amb aquest afer.

Notes oficioses de l'Alcaldia

HOM TAPARA ELS RECS DE LA CARRETERA DE MATARO

Durant el termini de vuit dies s'admetran al Negociat Municipal d'Obres Públiques de la Secció d'Eixampla notes de preu per a l'execució de les obres necessàries per a tapar els recs de la carretera de Mataró, des del pont dels Angels fins la via fèrria, de conformitat a les dades que obren en el referit Negociat

AGRAIMENT AL COS DE BOMBERS

A l'Alcaldia s'han rebut cent pessetes destinades a la Germandat del Cos de Bombers, trameses per En Paul Izabal, en agraïment als bons serveis prestats per individus d'aquest Cos en l'incendi ocorregut en setembre últim en una casa de l'Avinguda d'Alfons XIII.

ELS ASPIRANTS A SUPLENTS DE "SERENOS"

Havent-se de procedir al nomenament de 22 suplents de "sereno", es crida als senyors Ramon Quintana Pavía, Isidre Batalla Tort, Salvador Suárez Ponç, Guerau Domènech, Francesc Rabassó Roset, per abans del dia 9 de desembre vinent perquè compareguin al Negociat Central de l'Ajuntament, de deu a dues, per a la substanciació de les oportunes diligències; amb el ben entès que en cas de no efectuar la compareixença interessada, podrien sortir-ne perjudicats.

CRIDA AL NEGOCIAT DE QUINTES

Per a assabentar-los d'un afer que els interessa, han de presentar-se al Negociat Central (Quintes) de l'Ajuntament demà, dijous, a les onze, les persones següents: Francesc Escano Villalta, Lluís Belluga Cuadrado, Albert Font Sancha, Antoni Gironès Delfort, Josep Planadell Camillo, Felicià Piulach Pallarès, Eladi Rodríguez Floriano, Lope Segué Esplugues, Joaquim Serra Nicolàs i Esteve Villà Bauses.

DIMISSIO ACCEPTADA

La Comissió Municipal Permanent, en la sessió que celebrà ahir, acordà admetre la dimissió que del seu càrrec presentà l'enginyer encarregat de l'Agrupació IV (Divisió 1) dels Serveis Tècnics Municipals, En Rafel Maria Carrera.

LA DIPUTACIO

LA REUNIO DE LA COMISSIO PROVINCIAL PERMANENT

En la darrera sessió celebrada per la Comissió Provincial Permanent van prendre's, entre altres, els següents acords:

Assabentar-se amb satisfacció que la presidència del Consell de ministres ha concedit la quantitat de mil pessetes a cadascun dels supervivents dels Voluntaris Catalans de la guerra de Cuba de 1869.

Acordar l'abonament de diverses quantitats per a continuar els següents treballs:

Enquitranat superficial del trajecte comprès entre els punts quilomètrics 6 al 8'870 del camí de Vilafranca a Guardiola.

Reparació ordinària del camí de Manlleu a Folgueroles, tros primer de l'origen al 1'100.

Idem de Taradell a l'estació de Balenyà, de l'origen al quilòmetre 1'800.

Idem del camí de Sant Boi de Llussanès a Sant Hipòlit de Voltregà, quilòmetres 17 i 18.

Aclarir les corbes del camí de Martorell a Vilafranca, quilòmetres 2, 3, 3'400 al 4, 3 al 3'409.

Protecció dels viratges per mitjà de tanques de teixit metàl·lic, al quilòmetre 11 de la carretera de Gràcia a Manresa; en els quilòmetres 12, 13 i 14.

Autoritzar la Direcció d'Obres Públiques Provincials per què comenci per administració les obres següents:

Rec superficial amb quitrà i emulsió bituminosa per la capa de segellat, quilòmetres 13'200 al 14 de la carretera d'Esparraguera a Manresa.

Idem amb betum calent, dels quilòmetres 7'160 al 8'590 del camí de la carretera de Tarragona a Barcelona a la de Barcelona a Santa Creu de Calafell, per Sant Boi de Llobregat.

Construcció de la capa de ciment del ferm especial als quilòmetres 7'300 al 8'900 de la carretera de Gràcia a Manresa.

Inversió de grava al camí de Gavà a Begues, quilòmetres 2 al 4'100.

Enquitranat superficial dels quilòmetres 7'257 al 8'500 i treballs complementaris de l'enquitranat dels quilòmetres 8'500 al 17'400 de la carretera de Sant Boi de Llobregat a La Llacuna.

Reparació dels quilòmetres 0'400 a l'1 i 1'200 al 2'800 de tres 0'400 al 1 i 1'200 al 2'800 de la carretera de Santa Maria de Palautordera a la de Caldes de Montbui a Sant Celoni.

Revestiment de formigó asfàltic a la carretera de Cornellà a Fogàs de Tordera, entre els quilòmetres 9'800 i 10'168.

La de les provisions de grava al camí de Sarrià a Vallvidrera, quilòmetres 1 al 3.

Idem a la carretera d'Igulada a Santa Coloma de Queralt, quilòmetres 1 i 2.

Idem a la carretera de Sant Boi de Llobregat a La Llacuna, quilòmetres 16 al 19.

Idem al camí de Sant Vicents de Llavaneres a Caldes d'Estrac i ramal.

Idem al camí de Martorell a Vilafranca, secció primera, quilòmetres 1 al 19'47.

Trametre a la Secció d'Obres Públiques de la província el pressupost revisat del camí veïnal de Pobla de Claramunt per l'estació del carril al barri dels Vivencs, amb pont sobre el Noia, en el terme de Pobla de Claramunt.

ADQUISICIO D'EDICIONS EXTRAORDINARIES PER LA DIPUTACIO

Continuant la seva tasca cultural, la Diputació ha acordat darrerament l'adquisició de cent exemplars del número extraordinari de la revista "El Imàn", dedicat a honorar els "herois de la independència de Barcelona del dia 3 de juny de 1809".

També per a contribuir a la difusió de l'obra desplegada en aquests darrers temps per l'organisme provincial, hom tramet a domicili un exemplar de "El Día Gràfico" del divendres passat, en el qual es fa l'apologia de l'obra de la Diputació de Barcelona i molt especialment del seu president, el senyor Milà i Camps.

UNA INDISPOSICIO DEL PRESIDENT

Ahir el senyor Milà i Camps no va anar la seu despatx de la Presidència de la Diputació, per trobar-se lleugerament malalt d'una afecció a la gola.

EL GOVERN CIVIL

EL GENERAL DESPUJOL MALALT

El governador militar, general Despujol, es troba indisposat i fa llit des de fa uns quants dies. La indisposició, però, no revesteix caràcter de gravetat.

DETENCIO

La policia ha detingut a Gonçal Patiño Martin, que havia robat vuit talles de vestit.

PARLA EL GOVERNADOR

El governador senyor Milans del Bosch va dir ahir que el sots-secretari del ministeri corporatiu d'Itàlia senyor Bottai, marxarà avui al seu país en el tren de les deu.

Afegí que el ministre del Treball tornarà a Madrid avui o demà.

UNA ALTRA DETENCIO

La policia ha detingut a l'estació de El Cabañal un individu que digué ésser i anomenar-se Antoni Hernàndez Partegàs (a) "El Grande", sense ofici ni domicili conegut, i sense portar cap documentació que acredités la seva personalitat. Fou lliurat a la policia de Castelló, a disposició del director general de Seguretat, per haver sofert diversos arrestos governatius.

D'UN ROBATORI DE 54.000 PTS.

En relació amb el robatori de 54.000 ptes. de què fou objecte a Niça Josep Torres, la policia ha aclarit que la dona que les hi va robar—que el Torres s'havia endut de Barcelona *en viatge de turisme — és vídua*, voreja els 50 anys, desmesuradament grossa, i gens afavorida.

Actualment la policia sap que el Josep Torres robat ha deixat 100.000 pessetes de deutes a Reus.

DE L'ATRACAMENT SIMULAT A BADALONA

La policia ha practicat un escorcoll al domicili del Santilarios i del Curto, els quals, com recordaran els lectors, varen simular que havien estat atracats a Badalona i robats de 2.400 pessetes.

Han estat trobades 2.000 ptes. Els detinguts són a la presó a la disposició del Jutjat de la Concepció.

AQUEST NUMERO HA PASSAT PER LA CENSURA GOVERNATIVA

LA CULTURA

CURSETS I CONFERENCIES

En la sessió científica que celebrarà avui, a les deu, l'Institut de Medicina Pràctica, el doctor F. Serrallach Julià exposarà el tema "Cas clínic de pielotemia per càlcul renal" (presentació d'un cas).

— Seguint les tasques que cada any porta a fi la Societat de Ciències Naturals de Barcelona "Club Muntanyenc" per al progrés i difusió de les ciències i les manifestacions de la Natura, durant aquest mes començarà al local de l'entitat un breu curset preliminar per a l'estudi dels moluscos, el qual anirà a càrrec del doctor Baltasar Serradell i seran donades les lliçons corresponents els dies 2, 9, 16 i 23, a les deu de la nit.

Les inscripcions per a l'assistència a aquestes lliçons, pròleg necessari per a estudis més avançats i d'especialització, poden fer-se tots els dies feiners, de dos quarts de vuit a les deu de la nit, al local de la societat, Comte del Asalto, 22. La matrícula és completament gratuïta.

EL SENYOR MANUEL FUXA ES MORT

Ha mort el catedràtic jubilat de l'Escola d'Arts i Oficis i Belles Arts de Barcelona, En Manuel Fuxà.

El senyor Fuxà exercí durant algun temps la càtedra d'Escultura i fou director de l'esmentada escola.

La seva mort ha causat general sentiment.

UN ARTICLE DE "EL SOL" DE MADRID, SOBRE L'ANTIC ESTATUT DEL MAGISTERI

Heu-vos ací un interessant article del "Sol", de Madrid, comentant el famós Estatut del Magisteri:

"Más de una vez nos hemos ocupado en este lugar de la falta de sentido humano, y aun cristiano, en que parecía inspirado el Estatuto, publicado en mayo de 1923, y que *tantas amarguras y sinsabores* ha proporcionado a los maestros nacionales, y, por ende, cuánto daño habrá causado a la enseñanza primaria.

"Nos escribe un padre, apenado ante lo absurdo del caso en que se encuentra su hijo, maestro nacional de un pueblo apartado de su casa.

"Durante el período oficial de vacaciones contrae una enfermedad grave, muy grave, que le obliga a permanecer en cama durante muchos días. En la actualidad sigue en cama todavía.

"Pasados los días de máxima gravedad, *luchando* con la vida y la muerte, se da cuenta de, que ha pasado el primer día de clase sin *haber podido ponerse al frente de* su escuela.

"Certificación médica y comunicación de la Alcaldía, residencia de los padres donde el maestro está enfermo, se remiten a la Inspección y a la *Alcaldía del pueblo*.

"Entre tanto, como el maestro no se pone al frente de la escuela, se comunica el abandono de destino, y se le incluye oficialmente per la Dirección general en el artículo 171.

"Pero el maestro sigue enfermo, *sigue en cama sin poderse mover* y mucho menos marchar a su residencia oficial,

"Como no está al frente de su escuela, y de acuerdo con el Estatuto, la Inspección se niega a dar curso a ningún documento. El maestro no puede pedir licencia por enfermo, no puede pedir la excedencia, no puede pedir, ¡absurdidad monstruosa!, que se le forme expediente para justificar su ausencia.

"¿Qué hacer en este caso? Si la Dirección general se cierra al "¡cúmplase el Estatuto!", se ha de separar de la carrera a un maestro joven, que, después de permanecer todo el curso al frente de su escuela, es nombrado para dirigir una colonia escolar durante las vacaciones, y, por ponerse enfermo fuera de su residencia, se encuentra en un callejón sin salida.

"Es de esperar que la Dirección general, a la cual se debe acudir directamente en este caso, no dejará prosperar semejante absurdo, sino que el precepto rígido del Estatuto será interpretado con aquel fondo humano con que muchas veces se corona la justicia.

"Y es evidente que si un nuevo Estatuto para el Magisterio se elabora en la Asamblea, no ha de faltar una modificación tan esencial como ésta. Bastante tiene el enfermo y la familia con la enfermedad para que todavía hayan de sentir la honda preocupación de un absurdo legislativo."

A L'ACADEMIA CALASANCIA

En la sessió privada que l'Acadèmia Calasància celebrarà dissabte vinent, dia 3, a les 7'10 del vespre, l'acadèmic senyor Josep Oms Pasqual donarà una conferència sobre el tema: "Estudi elemental de les fonts d'energia i la seva utilització".

CONFERENCIA AL CENTRE EXCURSIONISTA DE CATALUNYA

Al Centre Excursionista de Catalunya, demà, divendres, a les deu de la nit, el senyor Joan Roig i Font donarà una conferència sobre "Notes d'un viatge a Beirut, Baalbek, illa de Rodes, Esmirna i Constantinoble". Serà il·lustrada amb projeccions.

SESSIO DE LA SOCIETAT MEDICO-FARMACEUTICA DELS SANTS COSME I DAMIA

En la sessió pública que celebrarà avui, dijous, a les set del vespre, al seu estatge social, Roger de Llúria, 15, la Societat Mèdico-Farmacèutica de Sant Cosme i Sant Damià la doctora Quadres Bordes dissertarà sobre el tema "La diatèrmia en les malalties de la dona i en l'esterilitat".

CONFERENCIA DE CULTURA FISICA

Amb gran èxit s'ha començat al Club Esportiu Catalunya (Pi, 7, principal) l'anunciat cicle de conferències de cultura física. La segona d'aquestes conferències, que és una continuació de l'anterior, porta el títol "Continuació i fi dels moviments fonamentals de la gimnàstica sueca. Influència de la gimnàstica en la formació del caràcter". Anirà a càrrec del doctor Joan Soler i Damians i tindrà lloc divendres, dia 2 de desembre, a les deu de la vetlla, al local social del C. E. C.

EL CENTENARI DE LA MORT DE L'INVENTOR DE LA TAQUIGRAFIA ESPANYOLA

La Reial Societat Matritense d'Amics del País, a iniciativa de la qual *fou creada la primera* càtedra de taquigrafia oberta a Espanya, l'any 1803, amb el fi de commemorar el centenari de la mort de l'inventor de la taquigrafia espanyola, En Francesc de P. Martí, ha organitzat un gran certamen d'aquest art, en el qual poden prendre part adeptes de tots els sistemes.

Aquest certamen se celebrarà durant la setmana compresa entre els dies 11 al 18 de desembre, dividint-se en vuit seccions:

Gran prova (velocitat mínima 170 mots per minut); prova parlamentària (velocitat mínima 145); prova per a taquígrafs periodistes (dictat per telèfon a la velocitat de 140); prova per a taquígrafs secretaris (100 a 120); prova radiotelefònica (120 a 140); prova comercial (90 a 110); prova per a neòfits (70 a 100), i prova escolar (60 a 80, reservada als aprovats per l'escola de la Societat Matritense).

Per a cada una d'aquestes proves hi haurà tres premis, consistents en medalles encunyades per aquesta societat, d'or, argent i bronzo. Ensems han ofert premis especials l'Ajuntament i la *Diputació* de Madrid, Federació Taquigràfica Espanyola, Acadèmia de Taquigrafia de Barcelona, etc.

FEDERACIO CATALANA D'ESTUDIANTS CATOLICS I JOVENTUT CATOLICA

Al local social d'aquestes dues entitats, Rivadeneyra, 4, el doctor Tusquets donarà avui, dijous, a les set del vespre, la seva anunciada conferència, que tant d'interès ha despertat, sobre "L'estratagema filosòfica de Balmes". L'acte és públic.

ELS TEATRES

POLIORAMA

"A martillazos", comèdia en tres actes, de M. Linares Rivas i d'E. Méndez de la Torre.

Amb aquesta comèdia debutà ahir al Poliorama la companyia que dirigeix Emili Thuillier.

"A martillazos" és una sàtira del feminisme. Ara que els autors, en lloc d'acarar-se amb un dels tants problemes vius i angoixosos com planteja el feminisme, s'han fabricat un problema de cartró.

En síntesi, la qüestió és aquesta. Una senyora ridícula i rebeca—un veritable tipus de característica de zarzuela—dirigeix una fàbrica. I no és que se li plantegin problemes socials. Els únics problemes que se li plantegen són els derivats de les seves grotesques prohibicions. Una d'elles consisteix en què les persones de distint sexe mai no es podran dirigir la paraula, sinó és per afers exclusivament del *servei de la fàbrica. La* infracció d'aquesta llei es paga amb l'acomiadament. Això, amb la moralitat final, que consisteix en venir a dir que la dona no podrà ocupar mai el lloc que per naturalesa pròpia correspon a l'home, és el que serveix a l'autor per emplenar els tres actes.

El teatre de Linares Rivas, que malgrat de donar a voltes una aparença de transcendentalisme brillant als problemes que presenta, no és mai gaire profund, ha quedat aquesta vegada epidèrmic com poques. La companyia d'Emili Méndez de la Torre, no li ha estat gaire profitosa. La seva sàtira els ha sortit una sàtira del feminisme per a ús de teatret de Centre Moral.

Es clar que malgrat ésser tan fals *el problema en la forma* que el plantegen els seus autors, es prestaria a dir alguna cosa interessant sobre el feminisme. Però no hi ha res d'això: els senyors Linares Rivas i Menéndez de la Torre s'han limitat a recollir en la forma sentenciosa, peculiar de tot el teatre de Linares Rivas—falsificació del del senyor Benavente—, tots els llocs comuns sobre els cabells tallats i les faldilles curtes i sobre les dones que, per *fer d'homes*, s'ha col·locat una vàlvula al lloc del cor. I no és que els personatges no tinguin temps *d'explicar-se, no. Com que l'obreta* és pobra d'acció i més pobra encara de psicologia, els personatges no tenen altra cosa a fer que entretenir-se en divagacions. Fins en els moments en què salta una espurna dramàtica i pensen: "ara hi som", els personatges segueixen divagant i deixen que si alguna cosa passa o algun conflicte esclata, sigui entre bastidors.

No volem dir, però, que "A martillazos" sigui una obra menyspreable. *Res d'això. Dintre la seva vulgaritat aconsegueix entretenir.* El moviment escènic és portat sempre amb traça; hi ha alguna escena graciosa; algun personatge pintoresc, ben observat. I el diàleg, si bé no és gaire profund, si està carregat de llocs comuns, és en alguns moments subtil, d'altres brillant i sempre de bona qualitat literària.

La companyia *representa l'obra* amb molta discreció i tots els actors tenen un gran domini dels seus papers. Es clar que amb una comedieta d'aquesta mena, sense personatges de debò, no poden fer miracles, i en la majoria dels casos s'han de limitar a dir bé. En aquest sentit no ens caldrà ja fer l'elogi d'Emili Thuillier. El personatge que representa és l'inevitable setciències que no pot mancar mai en cap obreta de Linares Rivas. Emili Thuillier, aconsegueix suavitzar les arestes cantelludes de les sentències, desinflar-les i donar-los un aire de conversa corrent que les fa tornar ingràvides.

Cal també fer un elogi de Conxa Català, que aprofità una de les millors escenes de l'obra per donar un gran verisme al seu personatge.

Els altres, ja ho hem dit, molt bé en conjunt. Potser el senyor Salazar carregava un xic massa la nota en el seu paper.

DOMENEC *GUANSE*

L'Exposició del llibre catalá a Madrid

L'aplec de llibres que s'han recollit per a portar a l'Exposició que aquests dies s'inaugurarà a Madrid ha estat molt més abundant del què en un principi es creia. Han sortit ja cap a Madrid uns sis mil volums dintre una trentena de caixes. Gairebé tots ells pertanyen als darrers vint-i-cinc anys. N'hi ha de totes les organitzacions editorials i se n'han pogut obtenir molts centenars dels que s'havien publicat isoladament. S'ha volgut fer també una petita mostra del llibre de luxe; els col·leccionistes Pau Font de Rubinat, Lluís Plandiura, R. Miquel i Planes i alguns autors i editors han cedit exemplars únics tirats sobre vitela, paper *de fil, o japó, i bellament relligats.*

La quantitat considerablement inesperada de volums recollits ha obligat a fixar per al vinent dia 5, dilluns, la inauguració de l'Exposició a les sales de la Biblioteca Nacional de Madrid. Així hi haurà temps a bastament per a l'adequada instal·lació.

L'acte de la inauguració tindrà lloc a la tarda del dia 5. Hi *assistiran*, a més del intel·lectuals de Madrid que formen el patronat, el senyor Rafel Vehils, en representació de la Presidència de la Cambra Oficial del Llibre de Barcelona i el senyor Joan Estelrich pel Comitè organitzador de Barcelona.

La mateixa tarda el senyor Ferran Valls i Taberner inaugurarà la sèrie de conferències que tenen per objecte *l'exposició del moviment cultural* català en els *darrers vint-i-cinc anys.* La conferència del senyor Valls *tractarà especialment dels estudis* arqueològics i històrics.

Per a les altres conferències s'ha fixat definitivament el següent programa:

Dia 7. — Tomàs Garcés: "La lírica".

Dia 9. — Jesús M. Bellido: "El moviment científic".

Dia 12. — Miquel Ferrà: "L'aportació de Mallorca, València i el Rosselló".

Dia 14. — Carles Riba: "Evolució de la llengua literària".

Dia 16. — Carles Soldevila: "El teatre; la prosa" (novel·la, assaigs, traduccions).

Dia 19. — Feliu Elies: "El moviment artístic".

Dia 21. — Joan Estelrich: "Les orientacions del moviment cultural català".

Es molt probable que el mateix dia 21 s'efectuï amb tota solemnitat la clausura de l'Exposició.

La Comissió organitzadora de Barcelona adverteix que encara hi ha temps fins al dissabte vinent, dia 3, per a trametre tota mena de llibres i revistes relligades a la Cambra del Llibre; Junqueres, 2.

LA MUSICA

ORFEO GRACIENC

Concert-conferència del guitarrista Alfred Romea

A la sala de l'Orfeó Gracienc tingué lloc, la setmana passada, una sessió altament interessant: una conferència i un concert de guitarra que donà el notable artista Alfred Romea, dedicats al mestre Miquel Mas, guitarrista eminent i un dels grans propulsors d'aquest delicat art de la guitarra, al magnífic ressorgiment del qual tant contribuí un altre artista eminent, En Francesc Tàrrega.

Aquests dos mestres representen dues tendències diferents que es reflecteixen prou en les composicions de l'un i de l'altre. Avui; que la guitarra *compta a casa nostra amb tants* d'adeptes, ens sembla ben lloable que hom *faciliti* l'estudi d'aquestes valors. Així, hem d'agrair que l'estudiós artista que és En Romea hagi dedicat aquesta sessió a la personalitat del mestre Miquel Mas, desaparegut no fa molt temps d'entre nosaltres, potser sense haver vist reconeguts els seus mèrits tant com mereixien.

La dissertació d'En Romea donà un just relleu a aquesta figura. Miquel Mas i Bargalló nasqué a Reus el 14 de març de 1846. En la notícia biogràfica que traçà sumàriament el conferenciant, destacà la gran vocació que ja de ben jove mostrà el mestre Mas per la música, i, particularment, per la guitarra. *Es traslladà a Barcelona*, on perfeccionà els seus estudis de solfeig i aprengué el piano amb el cèlebre mestre Pujol i la guitarra amb el mestre Brocà, el professor de més anomenada en aquell temps. Estudià també, per a *completar* la seva *formació*, harmonia, composició, contrapunt i fuga amb el mestre Rodoreda.

Des de l'abril de 1894 al març de 1922, exercí el càrrec de professor de guitarra i instruments de pua a la nostra Escola Municipal de Música.

Féu notar En Romea la gran activitat del mestre Mas durant tot aquest període, activitat que s'estengué a manifestacions musicals diverses. Entre altres, cal esmentar la fundació d'una orquestra de guitarres i instruments de pua, que, dirigida amb gran encert, arribà a conquerir un bell prestigi.

L'obra del mestre Mas té, en el camp d'aquests instruments, una particular eficàcia. Cal atribuir-li, a més, una *important innovació*. Ell fou el primer entre nosaltres que transformà la bandúrria antiga de doble corda en la de corda senzilla, millora d'excel·lents resultats pel que guanyà aquell instrument en puresa de so. Per a la mandolina deixà el mestre Mas escrites moltes i notables composicions i estudis.

El 9 de juny de 1923 morí aquest artista activíssim, la memòria del qual és ben just d'enaltir.

En les obres d'En Mas—diu En Romea—, moltes de les quals resten encara inèdites, es reflecteix l'ambient característic musical de la Barcelona del seu temps, influït pel romanticisme literari i per la música italiana, en boga aleshores. La música del mestre Mas és senzilla de *forma*, *expressiva i ben* adequada al marc de la guitarra. En ella apareixen valors guitarrístiques molt notables. Són de remarcar, sobretot, un jocs d'harmònics, dels quals hi ha un bon exemple en la composició titulada "Màlaga", de bella sonoritat, descoberts — podem dir-ho així—per l'artista.

Amb aquesta conferència oferí En Romea un selecte programa, en el qual hi havia quatre composicions de Miquel Mas i una bona tria d'obres de *Robert de Viseo, Sor, Coste, Tàrrega, Arcas* i del *propi concertista*, que les executà exquisidament, *com ell sap fer-ho* sempre. En Romea és un artista de ferma vocació i seriosament format; les seves actuacions, que hauria de prodigar més, potser, ens l'han mostrat sempre en un camí ascendent, i el sincer entusiasme que hi posa és un bell exemple.

La sessió a què ens hem referit obtingué un gran èxit. En Romea fou ovacionat repetidament.

¿No seria oportú demanar-li que dediqués una altra sessió com aquesta al gran Tàrrega?

X.

NOTES OFICIOSES

ACADEMIA DE LA JOVENTUT CATOLICA

L'Acadèmia de la Joventut Catòlica donà diumenge passat el primer concert públic dels que té en projecte. Aquesta entitat ha tornat a emprendre la seva vida cultural, de bella tradició, amb una abrivada vigorosa. En la sala d'actes del seu estatge, elegant i confortable, tenen lloc ara sovint ben interessants manifestacions, la darrera de les quals, el concert esmentat de diumenge passat, fou ben simpàtica i agradosa.

Sota la direcció del mestre Josep Masvidal, prevere, actuà un quintet que formen els senyors Francesc Figueres (piano), Joaquim Constans i Joan Font (violins), Juli Pasqual (viola) i Josep Trotta (violoncel).

Aquests artistes executaren, en conjunt, la primera Suite "Peer Gynt", de Grieg, i una de "L'Arlesiana", de Bizet. El quartet d'instruments d'arc executà una "Serenata", "en sol", de Mozart, i el senyor Figueres, al piano, la "Llegenda", de Paderewsky; "Granada" i "Còrdoba", d'Albèniz; "*Sardana de concert*", del propi executant, i una "Polonesa", de Chopin.

Totes les obres obtingueren una interpretació ben acurada, i els concertistes escoltaren llargues ovacions de la nombrosa concurrència que acudí a la festa.

ELS NOSTRES ARTISTES A L'ESTRANGER

Blanca Selva i Joan Massià

Aquests dos eminents concertistes, que continuen triomfalment la tournée fa[illegible] començada, han obtingut [illegible]ment a Moulins i a París [illegible] grans èxits.

A París interpretaren un programa importantíssim a la Sala Chopin (Pleyel), davant una concurrència nombrosa i molt selecta, que els acollí amb calorós entusiasme. En Massià escoltà llargues i repetides ovacions després de la seva excel·lent execució de la Suite de Bach, en "sol menor", per a violí sol.

La Selva fou especialment aplaudida en unes obres de Scarlatti i en un brillant fragment de Déodat de Séverac, "Ménétriers et Glaneuses", en el qual es desenrotlla una pura sardana.

També una cançó, per a violí i piano, del mestre Lamote de Grignon, fou rebuda amb mostres expressives de complaença.

El programa d'aquest concert acabava amb la *Sonata*, per a violí i piano, d'Albert Roussel, la interpretació de la qual pels nostres dos artistes *meresqué* una efusiva felicitació de l'autor, present a la sessió.

Blanca Selva i Joan Massià partiren cap a Alsàcia, després d'aquesta vetllada, i per a avui tenien anunciat un altre concert a París.

Es d'esperar que l'èxit seguirà acompanyant-los, i que les noves que ens arribin seran tan falagueres com aquestes.

ESTRENA D'UNA MISSA DEL MESTRE ANTONI CATALA

A l'església de Santa Maria de Pompeia tindrà lloc avui l'estrena d'una Missa de Rèquiem, que ha acabat recentment el conegut i notable mestre Antoni Català.

Donat el prestigi d'aquest músic, l'*activitat* del qual ha excel·lit en l'art coral, és esperada amb veritable interès la primera audició d'aquesta obra.

CONCERT DEL FOMENT DE LA SARDANA A L'ORFEO ATLANTIDA

El dia 8 del mes que som, el Foment de la Sardana de Barcelona celebrarà el seu primer concert del curs 1927-1928 a l'estatge de l'Orfeó Atlàntida, Consell de Cent, 18 (Hostafranchs).

Col·laboraran en aquest concert la cobla Empòrium i l'Orfeó Atlàntida, sota la direcció del mestre Normand Soler.

Després de l'èxit assolit per l'Orfeó Atlàntida amb motiu de l'audició donada darrerament al Palau de la Música Catalana, aquest acte organitzat pel Foment ha despertat el més viu interès.

FEDERACIO CATALANA D'ESTUDIANTS CATOLICS

Dissabte passat tingué lloc el primer concert dels organitzats per aquesta entitat.

Hi prengueren part els senyors Miquel Xicota, Carles Valls, Josep M.ª Vigo, D. Casanoves i Francesc Ribes.

El senyor Xicota donà un recital de piano, en el programa del qual formaven obres de Schumann, Chopin, *Albèniz*, Beethoven i del mateix concertista.

Els altres senyors esmentats recitaren poesies. Les de Josep Maria Vigo foren molt celebrades, i la tasca de tots *fou aplaudida* amb entusiasme per l'auditori.

A HONOR DE SANTA CECILIA

L'Orfeó del Centre Social de Betlem celebrà diumenge passat la festa de la seva Patrona Santa Cecília.

Al matí, a l'església parroquial, cantà, durant l'ofici, la "Missa de la Mare de Déu de Núria", de mossèn Romeu, i a la tarda, al saló d'actes del Centre, amb assistència de nombrosa concurrència, executà un concert, en el qual figuraven obres de Pérez Moya, Morera, Rimski Korsakov, Vives i Millet.

La distingida solista soprano senyoreta Maria Miret, executà cançons d'Apel·les Mestres (lletra i música), Max Reger, Neckerlin i Lambert.

Els joves Soler i Solano, al piano i violí, respectivament interpretaren composicions de Grieg, Pretoni i Mascagni.

EXPOSICIONS D'ART

SALA PARÉS
Petritxol, 5
Amics de les Arts Terrassa Pintura
Gutiérrez Larraya "
Torné Esquius "

GALERIES LAYETANES
Corts Catalanes, 613
Alvarez Sala Pintura
A. Cànovas "
C. Esteve "
S. Matilla "
Fins al 9 desembre vinent

ESTUDI ARENYES
Corts Catalanes, 670
E. Meifren Marines

LA PINACOTECA
Corts Catalanes, 644
Exposició d'obres de Myrbach, ex-director de l'Escola Federal d'Arts Decoratives de Viena
Fins al 9 desembre vinent

MARIA ESCLASANS
Pietat, 10 (darrera la Catedral)
Exposició permanent d'antiguitats i objectes d'art

Renovació dels estudis carlins

Conferència donada pel senyor Pere Coromines a l'Ateneu Barcelonès

(Donem avui el text íntegre de la part escrita d'aquesta conferència, de la qual publicàvem ahir l'extracte)

I

CAL RENOVAR ELS ESTUDIS CARLINS

Cinquanta anys després d'haver-se acabat la darrera guerra carlina, quan semblà a punt de resoldre's la qüestió dinàstica per l'extinció de la branca borbònica descendent de Carles IV per successió directa de varo, l'estudi de les tres guerres civils que foren la nostra gran epopeia en el dinovè segle, s'ha de renovar.

Els veterans que resten de la darrera guerra tenen ja més de setanta anys i el seu esmortuït testimoni no pot pertorbar el nostre judici: ni poden representar una possibilitat d'acció eficaç, ni les seves passions coloren nostra existència collectiva. Ni la revolució, ni la tradició que armaren aleshores el braç dels combatents, ens decidirien avui a jugar-nos la vida, i és evident que si es llevés de nou en aquest país una guerra a mort, el conglomerat de combatents s'agruparia de ben diferenta manera.

Els estudis carlins no han ofert fins ara el veritable caràcter d'una reconstrucció històrica. En el meu concepte la història és una creació: coneguts tots els documents aprofitables, àdhuc aquells que es refereixen al territori i a l'ambient espiritual, l'historiador crea per una intuïció així preparada la seva concepció del moment humà que tracta de reproduir literalment. Per això una intuïció precedida de l'acumulació gairebé completa de la documentació, exigeix en l'autor un geni menys potent que si els documents manquen en gran nombre, però en tot cas la puixança creadora de l'historiador és indispensable. Així es comprèn com al meu entendre la simple ordenació dels documents no és una història, i com tampoc ho és gairebé mai la visió intuïtiva no precedida d'una documentació suficient.

Els estudis carlins que s'han publicat fins ara pequen generalment de parcialitat: uns volen defensar la idea i l'actuació liberal, i altres la carlina. Hi ha documents que donen amb preferència la victòria a les armes dels cristins, isabelins o alfonsins, i altres que la donen més aviat als tradicionalistes. Cadascú anomena lleials els seus i facciós el contrari. En la guerra són inevitables les violències i les depredacions, però cada partit justifica i atenua les dels seus i critica amb apassionada filantropia les de l'enemic. Una gran part de les monografies existents té per objecte defensar generacions de la nostra terra han l'actuació d'un general o d'un "cabecilla" o cobrir les vergonyes d'una derrota. Altres, finalment, com les d'En Pirala, acumulen documents a desdir, són una pedrera més que una construcció i amb la preocupació d'obrar amb una imparcialitat aleshores impossible cohibirien talment la pròpia imaginació creadora que no arriben a donar-nos ni una pàllida idea del puixant destí que furgava en el si d'aquella realitat.

No podem retardar més l'estudi d'aquella gran epopeia nostra que supera de molt les lluites que en els altres pobles d'Europa han sostingut la revolució o la tradició. En els quaranta dos anys que van del començament de la primera guerra civil a l'acabament de la darrera, hi ha hagut catorze anys d'horrible batallar. Una o dues generacions de la nostra terra han donat tal nombre de combatents i han vessat tanta sang i esbravat tantes energies, que és una vergonya passar-les per alt, com si allò no s'hagués de tenir sempre present en formar-se una idea del caràcter del nostre poble i en judicar les grans i nobles possibilitats del seu esdevenidor.

II

OBJECTIUS CONCRETS DELS HISTORIADORS CATALANS

Mentre Barcelona en el curs dels mateixos quaranta anys feia les bullangues i donava a la Revolució els seus pensadors, els dos presidents de la República i la rica varietat dels seus polítics, Catalunya donava al tradicionalisme els seus capitans i la festa bonior dels seus voluntaris. Heus aquí un dels primers objectius dels estudis catalans sobre les guerres civils. Aquella lluita del pla contra la muntanya, no s'ha pogut descriure fins ara verament. Ni un liberal s'hauria atrevit a reconèixer com jo reconec ara que els voluntaris de tots els Xics de les Barraquetes no poden comparar-se en nombre, ni en eficiència militar als valents guerrillers d'En Savalls, ni cap carlí hauria pogut acceptar la superioritat del pensament democràtic en la direcció de l'opinió pública. ¿Quina fou la participació catalana en l'obra de la revolució? ¿Com és que aquella efervescència bullanguera de les barricades de la que avui en l'ordre del pensament en sabem veure tan clarament la pobresa i la bombolla, pogué imposar-se a la terrible allau dels carlins catalans, de com empedreït, determinats i temeraris?

Cap de les tres guerres va acabar per l'acció decisiva de les armes. Per més que el Govern constituït, fora d'uns breus moments en la guerra dels set anys i dels temps més crítics de la República, tingué sempre damunt dels carlins la superioritat dels diners, del nombre de combatents i del territori dominat, no es pot dir que aquella superioritat aixafés mai els seus contraris. Les tres guerres les acabà l'opinió pública, quan aquesta, per cansament o per haver canviat l'estat de coses que l'havia provocada, o per haver-se demostrat la sanitat dels seus objectius immediats, digué prou: aleshores i sols aleshores s'alça en sometent tot el país i es produeixen les abraçades de Vergara i els convenis i les traïcions.

¿Com s'explica aquella inexhaurible força de resistència, aqueixa provisió de combatents, aqueixa heroica tenacitat? La segona guerra que esclata sota la impulsió del pensament de Balmes i es queda balba per la seva mort prematura, que reuneix més d'una vegada contra les tropes del Govern els montemolinistes d'En Cabrera i els republicans de l'Admatller de Banyoles, se sosté per tres anys a Catalunya —.

D'aquí se'n deriva un altre objectiu per als historiadors nostres: em refereixo a l'estudi tècnic de les tres guerres. La composició d'un exèrcit que hagi d'operar en aquest país, la proporció entre les diferents armes. Sembla que hauria d'ésser poc menys que baldera la cavalleria, i això no obstant en la segona guerra es féu cèlebre la cavalleria d'En Marsal. Com es proveïen d'armes i municions els carlins i l'establiment de fàbriques de cartutxeria. El gran organitzador que fou En Ramon Cabrera creà un nombre de cossos que tenien i demostraven llur utilitat. Jo tinc un àlbum amb els vestits que usaven aqueixes diverses forces, i té no menys d'una trentena de figurins.

Ningú ha aixecat encara un pla que s'ho valgui de les principals batalles i dels setges formals i dels moviments estratègics durant les tres guerres civils. ¿Qui coneix avui tècnicament les condicions que reunien aleshores i que deuen reunir ara la Seu d'Urgell i Olot perquè els carlins en poguessin fer el seu baluart irreductible? ¿Qui ens ha descrit els treballs d'atrinxerament que construí En Savalls a Castellfullit i la raó que per tant de temps els feu inexpugnables? En l'estat actual d'Europa tan revolt per l'imperialisme d'uns pobles, per la constitució interna d'altres i pel comunisme bolxevista que no ha exhaurit encara la seva força d'expansió i que al meu entenent tot just comença, no crec que l'estudi d'aqueixes qüestions sigui tan balder com això.

Les guerres civils presenten al nostre país un altre punt de vista interessantíssim. Com en moltes altres coses la teoria de la guerra hi tingué una expressió vulgar i una expressió erudita. Els nostres dos grans capitans foren fills de la concepció vulgar de la guerra, però tot fent-la, i amb els seus treballs en els anys de l'emigració, es convertiren en militars d'ofici. L'expressió vulgar dóna les partides i els "cabecilles", l'expressió erudita es realitza en batallons, brigades i divisions amb la graduació dels tinents, capitans, comandants, coronels i generals.

I bé: així com en el Nord la partida fou un organisme escaducer, mal mirat, i la guerra hi prengué un caràcter regular entre dos exèrcits igualment organitzats, amb els seus Estats Majors, i les seves brigades i divisions, a Catalunya el nucli ferreny de la resistència fou la partida. Existien els quadros que oferien l'avantatge de fixar la situació personal dels caps, però la divisió en companyies i batallons i brigades fou més aviat nominal. Mossèn Benet, En Castells, l'Auguet, el capellà de Flix i fins gairebé a l'últim En Savalls, eren veritables "cabecilles" i els nebots del primer Tristany que representaven aquí la disciplina militar, no pogueren mai reduir als seus sentiments les masses carlines.

Les diferències dels nostres "cabecilles" amb l'Estat Major General de don Carles foren gairebé sempre una conseqüència d'aqueixa diversitat de sentiments. Perquè això no era la simple expressió d'una diferència d'origen o d'ofici, sinó el fatal resultat d'una contrapuntada concepció de la teoria de la guerra. Ningú ha estudiat fins ara les causes profundes d'aqueixa diversitat de les concepcions. I això no obstant és tan essencial el seu coneixement, que, sense ell, no s'entendrà bé mai la guerra civil.

I és que la guerra d'aquí fou totalment diferent que la del Nord. Foren dues guerres, no una. Mai començaren ni acabaren en el mateix temps. Es més, la segona guerra, que fou un simulacre d'una setmana al Nord, durà aquí tres anys. Cada una d'elles pot narrar-se i explicar-se sense tenir en compte l'altra més que vagament. Allí es féu una guerra de posicions, en la qual els exèrcits es disputaren la possessió del territori; el sentiment inculcat al carlí fou la disciplina; les operacions eren el resultat de la tàctica i de l'estratègia militars. Aquí cada carlí tenia un rei al cos, el nervi de la guerra fou la iniciativa individual, els instruments foren el coratge i l'audàcia, els objectius la destrucció de l'enemic.

¿No us sembla, amics meus, que totes aquestes coses ofereixen un interès engrescador? Els ideals que feien barallar-se aquella gent van perdent-se cada dia més en la penombra de les quimeres oblidades; però el seu caràcter és el nostre, i els ressorts interns del seu pensament i de llur voluntat són encara, fills com són de la mateixa raça, els que mouen invariablement les nostres ànimes.

III

RAMON CABRERA—FRANCESC SAVALLS

El meu propòsit és de simple orientació. Parlo de com s'han de fer els nous estudis carlins, de quins són els objectius que s'han de proposar els nostres historiadors. Però, tot el que vaig dient s'ha de prendre com una mostra més aviat que com una limitació del que es pot i del que cal fer. El nou historiador no s'esgarrifarà de les depredacions, violències i crueltats pròpies de la guerra, sinó que per elles contribuirà a fixar el caràcter que va tenir. Ni justificarà els fusellaments de Llers i de Sant Joan de les Abadeses, ni en farà argument contra la causa que defensava el seu autor. Però no em negarà que ajudarà molt a comprendre el caràcter de l'home si prova que després de fer-los fer va poder dormir tota la nit.

Altres objectius interessantíssims podran proposar-se també els nostres historiadors. ¿Com és que els carlins no entraren mai a Puigcerdà, població de la ratlla de França, i pogueren arribar fins a Sans? ¿A què fou degut que el general Martínez Campos per al setge de la Seu d'Urgell hagués de passar per França l'aprovisionament del seu exèrcit?

L'estudi de les grans personalitats que posaren de relleu les guerres civils hauria de fer-se des d'un punt de vista estrictament històric abans de ferne l'objecte de la literatura novellesca. Penseu els contes, novelles i romanços que n'hurien escrit els francesos, o els anglesos, o els alemanys si en el cor mateix de llur pàtria s'hagués descabdellat una terrible epopeia com aquesta. Però abans, sense partidismes, sense atacs ni defenses, i sobre tot sense tartufismes filantròpics i acomodatícis, cal que ens endinsem en el coneixement de la veritat.

De Ramon Cabrera, seminarista de Tortosa, que per molt temps féu la guerra armat d'un bastó i vestit amb una samarra, convé precisar verídicament com fou que els cristins afusellaren la seva mare i com ell prengué d'això una tan llarga i terrible revenja que tot Europa se n'escruixí.

Influït tal vegada per les idees de Jaume Balmes, ja des de la segona guerra representà una tendència favorable a l'atorgament d'una Constitució. Aquesta evolució del pensament del gran home emigrat a Anglaterra i casat amb dona anglesa, no l'ha estudiada ningú objectivament i jo tinc la convicció que això ens explicaria la seva conducta en el temps de la tercera guerra molt millor que les divergències personals de caràcter i d'humor amb don Carles i fins la seva final adhesió a la restauració alfonsina.

Les moltes coses que he llegit d'En Ramon Cabrera m'han fet formar el concepte d'un home que fou sempre lleial al seu pensament. En acabar-se la primera guerra no entrà en les combinacions de Maroto i es resistí amb extrema temeritat fins a darrera hora. Però les condicions de la campanya montemolinista a Catalunya i la seva relació de trenta anys amb l'alta societat anglesa el separaren de la vella concepció carlina d'una monarquia absoluta i arriba a convèncer's que la Restauració ideada per En Cànovas era el més fort baluart de la tradició espanyola, la forma més justa de ferla compatible amb les exigències dels temps nous.

Això no és una defensa, ni una justificació de la conducta del comte de Morella, sinó una hipòtesi per a la reconstrucció de la seva evolució moral. No m'interessa saber si tenia raó, sinó que per damunt del blasme i de l'elogi cerco una explicació dels fets que, donat el temperament heroic de la persona em sembla més verídica que la de la claudicació i la de la venda.

L'audàcia organitzadora, el ressort pinxant del seu cor per a reaccionar contra la malaventura, el seu cop d'ull ràpid per a discernir com ha de desembrollar una situació confusa fan de Ramon Cabrera el primer capità de la guerra civil. Havent fet de Morella el focus de la seva resistència, quan veu que van a posar-li setge amb forces superiors, deixa a la plaça els elements estrictament necessaris per a la seva defensa, i ell surt amb l'altra gent a situar-se a la reraguarda del sitiador, i des d'allí l'inquieta, li destrueix tots els nuclis que se separen massa del cos principal, li entrebanca l'aprovisionament, i per una implacable i lenta usura el desmoralitza fins que l'obliga a retirar-se desastrosament.

En una ocasió difícil fou tan malament ferit, que els amics i els enemics el donaren per mort. El seu xèrcit, batut i empaitat enèrgicament, es va havr de disoldre. El Gover de Madrid va poder fer assaber que el Maestrazgo i el Baix Aragó quedaven nets de partides faccioses. Mentrestant ell es curava sol i vern en una casa de camp. Quan heus aquí que sense acabar-se de guarir les ferides, així que pogué aguantar-se dalt de cavall, surt de l'amagatall, crea en pocs dies, en un tres i no res, un nou exèrcit, i emprén una terrible cavalcada que li permeț dominar la situació. Quan menys s'ho espèraven, un dia va aparèixer davant del seu exèrcit prop de Madrid, i entrà en la barriada de Vallecas.

Savalls era tota una altra pinta d'home. El seu pare havia mort a la primera guerra civil i a ell els tribunals d'Isabel II.ª l'havien processat per lladre. Quan s'acabava la tercera guerra havia arribat a capità general de Catalunya. Per molts anys s'allistà en les files del duc de Parma i en les del Pontífex Pius IX. Es casà amb dona italiana i la llegenda, que no he pogut comprovar, diu que vell, a la ratlla dels setanta anys, fou assassinat a Niça per una comissió de lleials que l'acusaren d'haver-se venut a l'Hostal de la Corda.

Per les moltes coses que ja vaig coneguent d'ell judico que fou un català de cap a peus, amb totes les virtuts i tots els defectes dels antics almugàvers. Era fill de la Pera, en el Baix Empordà, parlava sempre en català amb els seus, es va oposar tenaçment a que els seus voluntaris anessin a fer la guerra fora del nostre país, i considerà sempre un bast insuportable l'intromisió dels elements forasters. Era superb i gelós, incapaç de blincar l'espinada, i el seu cor devia ésser més dur que aquesta pedra que en diuen ull de serp. Els molts contraris que tenia en el seu partit deien d'ell que era grotescament vanitós i sempre que li convenia rastrer. Fora de no saber que excellis mai en la luxúria, fou un empedreït renegaire i un humà compendi dels altres pecats capitals.

La seva acció no s'entendria si no es tingués present que era primer que tot un veritable home de guerra i que estava absolutament convençut de la santedat de la seva causa. El Sant Pare l'havia beneït en sortint de Roma i el propi pare d'ell havia perdut la vida en la primera guerra. La seva convicció era d'aquelles que són tan inseparables de l'individu com la seva carn i els seus ossos. Per ell tots els enemics eren uns revolucionaris i uns "pillos" i si no feia una guerra d'extermini, tampoc donava cap importància a la vida dels contraris, perquè essent com eren, una encarnació de l'esperit del mal, la seva mort no venia d'aquí.

Com a home de guera ningú com ell per a donar una batalla i per a guanyar-la. En això penso que de molts anys no ha existit en el nostre país un home com ell. Quan les coses li venien a tomb la destrucció de l'exèrcit contrari era matemàtica. En Prim fou més arrauxat i diplomàtic En Cabrera més organitzador i és veritat que En Savalls no sabia treure totes les conseqüències d'una victòria. Però en disposar les pròpies forces per a l'acció i en judicar de primer antuvi com s'havia d'executar una empresa en els nostres temps i en la nostra terra no l'ha superat ningú.

No puc allargar-me més en exposar aquestes mostres dels objectius que poden proposar-se els historiadors del nostre país en renovar els estudis de les guerres carlines. Només us faré observar, en cloure aquesta part escrita de la meva conferència que En Cabrera i En Savalls, com a temes d'estudi, són més dignes que altres de la vostra urgent atenció, perquè tan l'un com l'altre han estat fins ara avorrits i bescantats, en aquesta etapa de la interpretació partidista de la guerra, així pels liberals que els consideraven els més terribles dels seus enemics, com pels carlins que els tingueren per trànsfugues i traïdors de la santa causa.

Barcelona 29 novembre 1922.

L'estada a Barcelona del sots-secretari de Corporacions italianes

Aprofitant la seva estada a la nostra ciutat, el senyor Bottai va dedicar el dia d'ahir a visitar alguns dels centres de la colònia italiana a Barcelona.

A l'estatge del Feix Italià de Barcelona fou objecte d'una afectuosa rebuda; cadascun dels membres del feix foren presentats pel doctor Buzzanca, president de l'organisme, qui donà la benvinguda a la personalitat que els visitava.

També va girar una ràpida visita a la Cambra de Comerç Italiana, informant-se del seu funcionament.

La recepció a la "Casa degli Italiani", fou molt entusiasta; hi havia una esplèndida representació del bell sexe i també hi eren els alumnes de les escoles "Dante Alighieri". El senyor Bottai fou rebut als acords de l'himne feixista.

Després d'un patriòtic discurs del senyor cònsol d'Itàlia, posant de relleu la transcendència de l'obra que persegueix la Casa dels Italians a Barcelona, que és el conjunt de tots els organismes que compta la colònia italiana, féu ús de la paraula el sots-secretari senyor Giuseppe Bottai.

Després de saludar els allí reunits, invità als italians a prosseguir la seva obra d'unió i de concòrdia, que tant contribuiran a l'engrandiment de la pàtria italiana.

Va estendre's en consideracions sobre la política feixista, encarnació de la màxima italianitat, que no ha de reduir-se als límits geogràfics, ja que ha d'ésser sentida per tots els italians.

Assegurà que si el feixisme ha pogut aconseguir les prerrogatives de què gaudeix avui, no ha pas estat sense sacrificis, i va tenir un record per a les tres mil víctimes—digué—que varen caure abans de la revolució feixista.

Acabà manifestant l'admirable impressió que li havia produït el poder recollir de la vora, les manifestacions del viu patriotisme dels italians a Barcelona, la qual cosa, no per sabuda, deixarà d'impressionar favorablement al "Duce".

Acte seguit, el senyor Bottai va signar en el "Llibre d'or" que va oferir-li el senyor Paolini, president de la Casa dels Italians.

Fou acomiadat amb visques a Itàlia, al Feix i a Mussolini.

El senyor Bottai va dedicar la resta del dia a fer visites particulars i complimentar les autoritats.

Sortirà avui, al matí, cap a Itàlia.

ELS TRIBUNALS

LA DESGRACIA DE LA NORMAL DE MESTRESSES

TRES NOIES DONADES D'ALTA

El metge forense del jutjat de l'Hospital, que instrueix el sumari per la desgràcia de la Normal de Mestresses, ha donat d'alta ja guarides, a Gonçala Jorgé, Maria Batlle i Apolònia Miquel.

UN GUARDA-AGULLES CONDEMNAT

El tribunal de la secció primera ha dictat sentència en la vista de la causa contra el guarda-agulles Fidel Pérez Fernàndez, acusat d'homicidi, lesions i danys, per imprudència en donar equivocadament un canvi d'agulles.

La sentència condemna el processat a la pena de deu mesos de presó per la mort de Francesc Campillo, a la indemnització de 10.000 pessetes a la vídua del mort, 720 pessetes al ferit Josep Verdaguer, 1.500 a Antoni Climenti, 120 a Sadurní Martínez, 14.500 pessetes a la Companyia de M. S. A. i 8.500 a la del Nord, pels danys causats.

ELS QUE VOLIEN FER CREURE QUE ELS HAVIEN ATRACAT

Ahir varen passar a la presó, a disposició del jutjat de la Concepció, Camil Santilano i Fèlix Curtó, funcionaris d'una Companyia de Badalona, que varen denunciar un atracament simulat per tal de no quedar al descobert d'un desfalc fet a la dita Companyia.

Abans de les 72 hores els hi serà dictat auto de processament i presó sense fiança, pel delicte d'estafa.

PER ATEMPTAT A UNA COMISSIO DEL JUTJAT

La policia va detenir a Joan Ponset i Maria Subirà, acusats d'haver atemptat contra una comissió del jutjat en presentar-se aquesta a fer una diligència a una vaqueria del carrer Enric Granados, propietat dels detinguts.

ASSENYALAMENTS PER A AVUI

Audiència Territorial

Sala primera. — Major quantia: A. Pujol, contra Auger i Jubany.

Pobresa: Francesc Martínez, contra Antoni Lèria.

Sala segona. — *Pobresa:* Frederic Noguer, contra Josefa Jujol. Major quantia: Josep Jordi, contra "La Surroquina".

Audiència Provincial

Secció primera. — Un oral per abort provocat contra Elvira Tejeiro, i un altre per delicte contra la salut pública contra Josep Virgili.

Secció segona: — Un oral per tinença d'armes contra Joan Vinyals, un altre per lesions contra Pere Aloy i un altre per homicidi coutra Joan Nué.

Secció tercera. — Tres orals per lesions contra Lluís Teixidor, Joan Ribes i Abel Sant Agustí.

Secció quarta. — Tres orals: un per incendi contra Benet Prat, un segon per furt, contra Rafèl Sales i un tercer per lesions contra Pere Giralt.

Escacs

Torneig de Notables

Avui tindrà lloc, a les deu de la nit, amb tota solemnitat, i amb assistència de la F. E. E. i F. C. E., el repartiment de premis als participants d'aquest important torneig, organitzat pel Club d'Escacs Stenitz (Aribau, 21).

Al primer classificat senyor Cunillera li serà lliurada una esplèndida copa.

N'Ernest Jaumandreu, tresorer de la F. E. E. llegirà una bellíssima poesia feta per ell i dedicada al C. E. S. i com a finar de festa el senyor Cunillera, primer classificat, i el senyor Vilardebó, campió de Catalunya i segon classificat, donaran unes simultànies a deu taulers cadascú.

Queda invitada tota l'aficio a aquest interessant i transcendental acte.

Noi que vol emmetzinar un seu oncle

Ahir al vespre, al voltant de l'Estació del Nord fou detingut per sospitós un noi, el qual digué que es deia Ramon Busquets Sentis, fill de Cubelles (Lleida) i que viu amb la seva mare i un seu oncle al carrer del Teulat, número 58, d'aquesta ciutat.

Degudament interrogat declarà que a conseqüència dels mals tractes del seu oncle havia fugit de casa seva i que es proposava marxar cap a Manresa. Afegí que ahir el seu oncle l'envià a comprar quatre porrons de vi; i ell agafà una garrafa i anà a una taverna i comprà solament tres porrons de vi i un de salfumant, que barrejà després amb el propòsit de venjar-se del seu oncle i d'emmetzinar-lo.

La policia es traslladà immediatament a la casa del noi, on trobaren la seva mare, la qual confirmà lo de la comanda d'anar a cercar vi, i que ella n'havia begut i que li havia produït una gran escalfor al ventre, de la qual fou auxiliada a una farmàcia, i que el seu cunyat era al llit perquè no es trobava bé. Digué que el seu fill, de petit havia tingut la "menin- prou clar, gitis" i que no tenia l'enteniment

El noi fou posat a la disposició del Tribunal de Nens.

ELS ESPORTS

Pompeu Fabra ha estat nomenat president de l'Associació de Tennis de Catalunya

La renovació anual de la Junta de l'Associació de Tennis de Catalunya ha donat una nota interessant que en complavem en fer constar. Per al càrrec de president, hom ha elegit al nostre estimat amic En Pompeu Fabra.

Per bé que sembla que ha condicionat l'acceptació a l'arranjament d'unes qüestions d'ordre interior de l'Associació, li donem la nostra enhorabona i felicitem, també i d'una manera especialíssima, als tennistes en general.

ELS CAMPIONATS DE CATALUNYA DE TENNIS : LA CLASSIFICACIO D'ENGUANY

Com anunciàvem ahir, publiquem a continuació la classificació de jugadors catalans que estableix les categories que determinen els qui poden prendre part en les diferents proves dels Campionats de Catalunya que, a les pistes del Barcelona Lawn-Tennis Club i organitzats per aquest, per delegació de l'Associació de L.-T. de Catalunya, es jugaran durant els dies 8 al 18 del mes de desembre vinent.

El Comitè classificador de l'Associació, en lliurar el treball realitzat observa que alguns jugadors no es troven classificats i que, cas que els mateixos vulguin inscriure's als Campionats de Catalunya o a qualsevol altra prova interclub, resolgui l'Associació a quina categoria devien inscriure's. Es molt digne de tenir-se en compte aquesta observació, i preguem als jugadors que es trobin en aquest cas que no esperin l'últim moment a fer la corresponent sollicitud per mitjà del Club a que pertanyen.

Recordem també que el terme d'inscripció acaba el dia 5, a les set de la tarda, i que fent-se el sorteig al mateix dia, no s'admetrà cap inscripció que no sigui tramesa al seu temps, i recomanem, al mateix temps, que es faci la inscripció amb la major anticipació possible, el qual facilita molt el feixuc treball d'organització.

La classificació ha quedat establerta com segueix:

En cada grup els jugadors figuren per ordre alfabètic.

DONNET
Provou les nostres mechàniques
Vegeu les nostres carrosseries
Consulteu els nostres preus
Ningú pot competir-nos
Pessetes 189 impost anual
Rosinach i Garcia
93, Passeig de Gràcia, 96

Primera categoria

1—30 E. Flaquer-F. indreu.
3—14.4 A. Juanico-R. Morales.
5—15 J. Andreu.
6—5 J. E. d'Olano-A. Riera.
8—2 S. González-E. Maier-R. Sala.
11—1 A. Suquer.

No classificats per manca de resultats:

A. Noblom-J. M. Tarruella.

Segona categoria

1+0 A. Boter-S. Durall-B. Fàbregues-J. M. Tormo.
5+1 E. Witty.
6+2 P. Durall-E. Fita-H. Herberg-R. Puigmartí-J. Quirante.
11+3 E. Calbó-L. Escayola-G. Petry.
14+4 A. Borrel-J. Carreres-De la Huerta-H. Plas-J. Tell.
19+5 L. Boter-M. Carbó-R. Pinós.
22+15 J. M. Caralt-J. Comes-F. Lloveres-A. Meier-A. d'Olano.

No classificats per manca de resultats:

H. Bartembach, S. Bruix, J. Caparà, E. Capmany, J. Carvallo, L. Carvallo, Cases Pujades, J. Cotton, Curtis, C. Ducasse, J. Durall, J. Fàbregues, J. Fleischner, A. Fonrodona, J. Fonrodona, M. Gamper, Garriga Noguès, Gras, B. Herberg, Klasbish, Kurt, Leask, E. Leonart, C. López Sert, Malaret. A. Martí, C. Martí, Masip, J. Millet, J. Montesó, E. d'Olano, L. d'Olano, Park, A. Ponç, Rovira, S. Sarró, F. de Sentmenat, Soler Coll, M. Esteve, A. Tobler, E. Torres, J. Vidiella, Vizcaya i B. Wallace.

Tercera categoria

1+15.1 J. Casanoves-F. Marquilles-J. Mir.
4+15.2 J. Casanelles-E. Domènech, J. Fortuny,-M. Goicoechea-H. Pareto.
9+15.3 Perramon-A. Rogers-E. Vergés.
12+15.4 J. Boter-M. Darder-M. Durall-J. Durall-J. Espinós-M. Medir.
18+15.5 R. Amat-Castellà-J. Ribot J. M. Trabal.
22+30 F. Andreu, J. Barata, Belil, J. Cases, J. Chassaigne, Codina, M. Coromines, Estaper, L. Font, R. Grau, L. Gomis, M. Masriera, N. Nonell, J. M. Ramoneda, J. M. Soldrà, E. Soler i P. Tous.

No classificats per manca de resultats:

A. Aguilar, Alzina, E. Amat, J. Andreu Sala, G. Bauer, Blune, J. M. Borràs, Busquets, E. Buj, M. Calbó, Camin, J. M. de Caralt, J. Cases, J. Castells, E. Calades, A. Clos, J. Clos, J. Coma, R. Cunyat, R. Dorgebray, Fàbregues, A. Galceran, E. Gómez, M. Julià, Lheman, J. Manyer, G. Mesnard, C. de Montagut, J. M. More, J. Morral, E. Olesti, M. Oliva, F. Pallàs, C. Par, J. Prat, C. Prevosti, T. Riera, F. Riera, R. Rifà, V. Rocasalves, R. Rosal, F. Sangrà, A. Solà, R. Soler, A. Sugranyes, V. Tarruella, E. Trinxet, E. Sendrera.

BOTZINES ELECTRIQUES
REMY
Demaneu-les a tot arreu
TOT-ELECTRICITAT
DIPUTACIÓ, 234

CLASSIFICACIO DE JUGADORS

Primera categoria

1—30 I. Fonrodona.
2—15.2 Dutton de Ponç-R. Torres.
4—15 C. Fabra.

No classificats per manca de resultats:

M. L. Marnet.

Segona categoria

1+0 M. Dutton-A. Fonrodona-M. M. Dúria-senyora Morales.
5+2 M. Fonrodona-M. Puig.
7+4 O. Hencke-senyora Maier.
9+15 Senyora C. Duran-M. L. Ferrer-C. Ribalta-senyora Weber.
13+15.3 A. Castanyer-A. Cara-C. Duran-A. M. Martínez Sagi-B. Pellicer.

No classificats per manca de resultats:

Maria Arquer, Matilde Arquer, senyora Carreres, G. Dutton, Gomar, C. Gorina, R. Gorina, J. Grau, senyora Mesnard, senyora Mir, M. Quadres, E. Ramoneda, C. Romeu, senyora Ruggeberg, M. Sans, M. T. Suquer, Valentí, Vizcaya.

FUTBOL

PER A AQUESTA TARDA, SANT ANDREU-SANS

Amb motiu de la Festa Major d'aquella barriada, avui, al camp de la U. E. de S. Andreu, jugaran un partit de futbol el primer equip del cercle local i el del Sans.

VA DE BROMA?

A títol de curiositat, reproduïm la següent nota d'un collega d'anit passada:

"Ahir, tal com sona. La nova sorprendrà i sens dubte causarà sensació i estranyesa. Perquè, precisament, ara sembla quan a l'Espanyol les coses li marxen millor que mai... A pesar d'això, doncs. Segons ens han assegurat, el club reialista canviarà, dintre poc temps, el seu nom actual pel de "Real Club Deportivo Cataluña". Desapareix o no desapareix l'Espanyol? Ara que, segons smbla, la rforma no afctarà a "l'interior".

LA NOVA JUNTA DE LA C. E. DE CATALUNYA

En la darrera reunió celebrada per aquesta entitat, foren nomenats els següents senyors per a ocupar els càrrecs de Junta:

President, En Joan Ventosa i Calvell.

Vice-president primer, baró de Güell.

Vice-president segon, En Arcadi Balaguer Costa.

Vice-president tercer, doctor En Joan Farnés Farnés.

Vice-president quart, En Jaume Roure Mondet.

Tresorer, En Manuel Garriga Roig.

Comptador, En Josep R. Carles Rosich.

Secretari primer, N'Enric Losantos Vilaseca.

Secretari segon, En Joan Palomera Corrades.

Secretari tercer, En Bonaventura Plaja Coll.

Secretari quart, En Emili To Caldas.

Bibliotecari, En Josep Elias i Juncosa.

Secretari general, En Josep Mesalles Estivill.

A aquests càrrecs, caldrà afegir-hi els vocals efectiu i suplent que en representació de cada entitat entren a formar part del Consell i han de canviar-se al començar el nou exercici de 1927-28 ja iniciat.

NATACIÓ

REPARTIMENT DE PREMIS DE LA II TRAVESSIA DEL PORT

Havent rebut tots els premis extraordinaris destinats als nedadors que participaren a la II Travessia, quin total són vint-i-nou, estan acabades les 177 medalles de motllo especial per a cadascú dels classificats en aquesta prova de natació, s'assabenta que el repartiment dels mateixos tindrà lloc el proper dia 4, diumenge, a les onze el matí, al local social el Club Natació Athlètic, organitzaor d'aquesta prova (*Banys Orientals*).

* * *

El mateix dia 4, per la nit, els socis del Club Natació Athlètic es reuniran en fraternal banquet per a celebrar els triomfs del Club durant l'any.

El preu del tiket é de 11 pessetes, els quals seran despatxats ppel conserge del Club Natació Athlètic.

OBITUARI

Ahir va efectuar-se l'enterrament del senyor P. Soler, germà del nostre amic i conegut esportiu Emili Soler. A l'acte hi concorregueren nombrosos amics i coneguts del finat, constituint una veritable manifestació de dol i demostració de les simpaties que gaudeix la família Soler, a la qual traspetem el nostre més sentit condol.

CATALUNYA

IGUALADA

Visita cultural

Continuant les visites que les escoles nacionals locals i de la comarca vénen fent a la Casa de Cultura de la Caixa de Pensions per a la Vellesa i d'Estalvis, dijous de la setmana passada tocà el torn a la que dirigeix la distingida professora senyora Pilar Condom a la nostra ciutat.

Es féu als escolars una detallada explicació del que és la Casa de Cultura i del funcionament de la seva Biblioteca pública. Se'ls mostrà d'una manera especial la secció de llibres d'infants, que els cridà fortament l'atenció.

TARRAGONA

El vaixell salvador de mis Elder :: Soldats repatriats :: Marxadors

Es troba ancorat al nostre port descarregant gasolina, el vaixell holandès "Barendrech", que fou el que en ple Oceà recollí a miss Elder, quan l'avió d'aquesta amarà davant la impossibilitat de reeixir en la travessia de l'Atlàntic.

— Dimarts passat arribà el vapor "Espanya 5", el qual desembarcà 320 soldats que tornaven d'Africa, i sortiren cap a Saragossa, Osca i Lleida.

— Tres marxadors del F. C. Corvaland, Pau Garrer i Pasqual Iñiguez, passaren dimarts en direcció a Sitges i Barcelona.

Tenien intenció de fer nit a Sitges i sortir dimecres cap a Barcelona, per tal d'arribar-hi a les deu del matí.

Portaven un missatge de l'alcalde de Cartagena per al de Barcelona. Fa deu dies que sortiren d'aquella ciutat.

ARBOS

La fira de Santa Llúcia :: Culturals :: El mercat :: Altres noves

Per l'Ajuntament i Unió Industrial, s'ha acordat, per tal de donar més impuls i importància a la propera fira de Santa Llúcia, d'aquesta vila, perllongar-la fins al dia 14 de desembre, o sigui donar-li de durada, amb tota mena de manifestacions comercials i celebració de mercats, els dies 13 i 14 del dit mes.

Amb tal motiu s'estan organitzant diversos actes i festes d'atracció i obsequi als firaires i forasters, i s'està gestionant per tots els principals comerciants i tractants de bestiar cavallí i mular, que tant de relleu donen a la fira, romanguin amb les cavalleries tots dos dies, per a la qual cosa es tindran disposades quadres en bones condicions per a estable i descans del bestiar.

Dintre poc serà publicat el programa general de la fira. Es pot anunciar que, entre altres espectacles, tindran lloc concerts i balls públics per una banda militar, i funcions teatrals i de cinema i varietats.

— L'Ajuntament ha concertat un nou contracte d'enllumenat públic de la població amb la Companyia de Recs i Força de l'Ebre, S. A.

Abans d'inaugurar-se el nou servei, que serà el dia 1 de gener de 1928, es portarà a cap una important reforma i millora de les línies i aparells que serveixen per al dit enllumenat.

— Com a producte de la representació donada per l'*Elenc Artístic Arbossenc* a benefici de la Biblioteca escolar, que serà inaugurada d'aquí a pocs dies, adquisició de llibres, la quantitat de 325 pessetes.

L'esmentada entitat artística posarà en escena al Teatre Arbosenc, durant les properes festes de Nadal, les comèdies catalanes "La senyora Marieta", "La bona gent", "Déu hi fa més que nosaltres" i "Gente bien".

— En el mercat del dia 29 de novembre, han regit els preus següents:

Ous, a 4 pessetes la dotzena.

Conills, de 9 a 10 pessetes el parell.

Gallines, a 20 pessetes el parell.

Pollastres, a 12 pessetes el parell.

Anecs, a 17 pessetes el parell.

Garrofes, a 11'50 pessetes els 40 quilos.

Ordi, a 35 pessetes els 100 quilos.

Blat, a 53 pessetes els 100 quilos.

Vi blanc, grau 1 carga, a 2'50 pessetes.

Vi negre, grau 1 carga, a 2'50 pessetes.

Moresc, a 37 pessetes els 100 quilos.

Erps, a 40 pessetes els 100 quilos.

Faveles, a 48 pessetes els 100 quilos.

PUIGREIG

Una estrena

L'estrena del drama "Recó de xiprers", del nostre poeta Ramon Vinyes, és ja un fet; s'estan donant els últims retocs a la interpretació i decoració.

Si no hi ha novetat, l'obra serà lliurada al públic la tarda del dia 4 del mes que som, al Cinema Imperial.

La interpretació va a càrrec del Grup Artístic; el decorat, del pintor decorador F. Balmanya.

ELS CINEMES

NOTES OFICIOSES

"LA MASCARA D'OR"

Tothom espera amb interès creixent l'estrena que tindrà lloc avui, dijous, de l'original pel·lícula, el títol de la qual acabem d'esmentar.

L'expectació és molt justificada, car "La màscara d'or" està donant triomfalment la volta al món.

"La màscara d'or" es presentarà a la nostra capital en els aristocràtics salons Capitol Cinema i Coliseum, que han volgut, amb aquest esdeveniment, nodrir la llista dels seus grans èxits.

L'originalitat de "La màscara d'or", més que en la seva prodigiosa tècnica fotogènica, impecable sempre consisteix en l'eficàcia dramàtica del seu argument, desenrotllat amb màxima habilitat, fins a convertir un caprici mundà d'un jove aristòcrata, en una veritable catàstrofe que absorbeix tota la vida útil d'un home fins a conduir-lo al tràgic intent de suicidi...

Quant al mèrit de la interpretació dels tres personatges centrals, poc falta ja perquè el públic de Barcelona confirmi l'èxit esplèndid que vénen obtenint a totes les capitals europees.

La bellíssima Nita Naldi, en el "rol" de dona captivadora, tan meravellosament s'adapta a les condicions de la seva magnífica prestança física i als recursos del seu art personalíssim, i interpreta el paper de "la Valette" amb tan genials detalls, que condueixen l'espectador des de les galants confidències del "boudoir" de l'aventurera, fins a les intimitats d'una tragèdia premeditada i cínica.

Anny Ondra resulta una afortunada revelació d'ingenuïtat i de gràcia encisadores, que contrasta eficaçment amb la influència perversa del personatge per Nita Naldi interpretat.

El primer actor, Igo Sym, realitza un treball intensament emotiu i de grans efectes dramàtics.

Tots els detalls de presentació i els contrastes estan realitzats amb veritable art.

OLYMPIA. — "Entre la vida i la mort", pel·lícula científica d'intervencions quirúrgiques

Des de l'exhibició a la Península de les memorables operacions filmades del cèlebre Dr. Doyen hom tenia l'intenció d'escometre la realitat d'una pel·lícula d'Espanya que posés de manifest algunes de les principals valors científiques de la nostra raça, que d'altra manera queden exiliades a una esfera indeguda de popularitat.

Aquesta pel·lícula, primera en el seu gènere de producció nacional, té per objecte divulgar els avenços ed la Ciència mèdica espanyola, per obra d'il·lustres doctors, orgull de la nostra pàtria.

Per la llum de la Ciència deixà temps enrera de considerar-se la Maternitat com una càrrega per a la dona; per aquesta llum s'ha esvaït després, aquell misteri que en els temps passats l'envoltava. Volgué Déu que fos una funció santa de la Vida, i així se jutja ja al món civilitzat. Les advertències i ensenyances que es divulguen en aquesta pel·lícula poden interessar-nos un dia, per prevenir uns sofriments i i esmortuir-ne d'altres. Veieu-la, doncs, amb atenció, amb el respecte que mereixen ls generoses aportacions dels savis.

KURSAAL I CATALUNYA

Toquen al seu fi les projeccions del programa extraordinari que durant tota la setmana ha emplenat aquests dos aristocràtics salons, car el públic ha respost complidament a la generositat de l'empresa, oferint, a preus corrents, dues produccions de tanta categoria com "Els cadets del Tsar", una selecció Gran Luxor Verdaguer, digna d'aquesta classificació, els protagonistes de la qual són Irene Rich i Conway Tearle, i "Vinga alegria!" per l'incommensurable Harold Lloyd.

Demà, dilluns, s'estrenaran, tant al Kursaal com al Catalunya, dues grans exclusives més, la importància de les quals no hem de ponderar, car és sabut la cura amb què l'empresa d'aquests locals selecciona els seus programes.

Aquestes pel·lícules són la joia Universal titulada "El senyor Huracà", en la qual el mai prou celebrat Reginald Denny, autor de l'assumpte, ple de gràcia, d'interès i d'emoció, ja que entre les seves més notables escenes figura una cursa d'automòbils realment esfereïdora, i "Pel fill", superproducció Fox, que és una comèdia sentimental, l'assumpte de la qual constitueix un cant a l'amor matern. Alma Rubens, la seva principal intèrpret femení, realitza en aquest film una labor que supera a tota ponderació, secundada molt encertadament per Walter Pigeón, Walter Mac Crall i Richard Walling.

KURSAAL I CATALUNYA

L'encert coronat per l'èxit acostumat als salons Kursaal i Catalunya és la nota més remarcable d'aquesta setmana. Un obsequi valuós constitueix el programa que es projecta en aquests salons, format per l'estupenda superproducció Paramount "Vinga alegria", en la qual Harold Lloyd s'acredita una vegada més com el màgic de la rialla, i "Els cadets del Tsar", que fa honor a les famoses Seleccions Gran Luxor Verdaguer, havent-se registrat plens que continuaran tota la setmana, car tot Barcelona desfilarà per admirar aquest programa excepcional, que reuneix marques de tan alta qualitat i artistes del màxim prestigi. La interpretació de "Els cadets del Tsar" va a càrrec d'Irene Rich Conway Tearle, junt amb John Miljan i Stuart Holmes, realitzant tots una tasca estupenda, que acusa l'estudi acurat de l'assumpte i la direcció que sempre ha donat tan excel·lents proves la casa Warner Bros.

En resum, el programa veritablement grandiós que es projecta al Kursaal i Catalunya és deure de tot amant del cinema el jutjar-lo per si mateix per a fer-se càrrec de l'esforç que representa per a l'empresa i del decidit esforç que suposa de complaure sempre el seu públic, car una producció d'Harold per a la Paramount i una Gran Luxor Verdaguer poques vegades es troben juntes al programa, per raó del seu gran cost.

CAPITOL CINEMA

Cada nova projecció de "El cavaller del l'amor" constitueix un nou troimf per a la Metro Goldwyn, productora d'aquest film — en el qual el magnífic John Gilbert atreu sobre d'ell les simpaties del nombrós i distingit públic que acut al Capitol Cinema—i una nova i evident demostració de la gran cura que posa l'empresa a seleccionar les millors produccions de la temporada.

Per a molt aviat es prepara una gran estrena. Una pel·lícula en la qual la intriga i l'interès formen l'argument. "La màscara d'or", heus aquí el seu títol, suggestiu i evocador. La interpretació, a càrrec de la vampiresa Nita Naldi, Igo Sim i Anny Ondra.

T. S. F.

PROGRAMES PER A AVUI

RADIO BARCELONA, 344'8 m.

11'00: Campanades horàries de la Catedral. Nota del Servei Meteorològic de la Diputació Provincial de Barcelona. Estat del temps a Europa i a Espanya. Pronòstic del temps al NE. d'Espanya, a la mar i a les rutes aèries.

17'30: Cotitzacions dels mercats internacionals i canvis de valors.

17'40: El Quintet Ràdio interpretarà: "Undine" (obertura), G. A. Lortzing; "Donde canta la alondra" (selecció), F. Lehar; "Carmen" (masurca), A. Cotó; "Serenade amoureuse" (vals serenata), Cl. Worsley.

18'00: Radiotelefonia infantil: Acudits, endevinalles, contes, poesies, etc.

18'10: Continuació de la interessant novel·la còmica infantil: "Aventures del baró de Munchausen".

18'20: "Els carrers de Barcelona" (fragment històric), original del senyor Toresky. Tots els treballs seran llegits per aquest senyor.

18'30: Tancament de l'estació.

20'30: Butlletí quinzenal sanitari, facilitat per l'Institut Municipal d'Higiene.

20'40: Curs d'anglès per a ràdio-oients (classe elemental i superior).

21'00: Campanades horàries de la Catedral. Nota del Servei Meteorològic de la Diputació Provincial de Barcelona. Estat del temps a Europa i a Espanya. Pronòstic del temps al NE. d'Espanya, a la mar i a les rutes aèries.

21'05: Cotitzacions de valors i monedes. Darreres notícies.

Transmissió a Madrid, Unión Ràdio.

21'10: Retransmissió parcial de l'òpera "La nit de maig", de Rimsky-Korsakow, que es donarà al Gran Teatre del Liceu.

Durant el primer intermedi: Tancament de mercats.

RADIO CATALANA, 462 m.

18'00: Plàtica pel senyor Domènec de Fuenmayor, que versarà sobre el tema: "La veritat".

18'30: Literatura infantil i recitat d'un conte pel senyor Remigi Adan Meldanya.

18'30: Curs d'anglès.

21'00: Butlletí meteorològic de Catalunya. Pronòstic del temps. Cotitzacions de la Borsa de Barcelona. Sants del dia. Crònica d'art, esports i modes.

Acte de concert:

Programa de la senyoreta Antonini: "Erba Rodoriesa", "Torna Sorrento", "Un beso", "Eres tú hermosa", i "Aida".

Programa del senyor Martin Gràcia: "Tosca", "El huésped del Sevillano", "Es mentira la esperanza", "Morena" i "Granadina".

Programa del senyor Soler: "El cant del trobador", "Els buscadors d'or", "El pàjaro azul", "La canción del olvido".

Programa de l'Orquestra Ràdio Catalana: "Marxa oriental", "Egmont" (obertura); "Polonesa en la major", "Las carceleras" (fantasia); "Minuet", "En badinant" (gavota), "Samsó i Dalila" (fantasia), "Sota l'ombratge", "Pretty Puppy", "Mis Hellbet" (fantasia), "Claveles y rosas" (pas doble).

24'00: Tancament de l'estació.

AQUEST NÚMFRO HA PASSAT PER LA CENSURA GOVERNATIVA

GRANS — MAGATZEMS **DAMIANS**

BARRET "Xarleston", de senyor, un, a . . 12'50 ptes.
BARRETS feltre, gran moda, un, des de . . 13'50 "
GORRES, una, des de . . . . 1'50 "
BOINES, una, des de . . . . 1'— "

ESTUFES Més barates que ningú!
Estufes de petroli, marca "BING", sense fum ni olor, a Ptes. 18'95 una
Estufes de totes classes
Cuines econòmiques, de carbó i llenya, a preus sense competència.

IMPERMEABLES, PARAIGUES I XANCLOS DE GOMA
Impermeables de senyor, a 29, 31, 34, 36, 43, 45, 47 i 49 Ptes. un
Impermeables extra de senyor, a 73, 76, 79 i 82 Ptes. un
Capetes impermeables: 50 55 60 65
a 12'50 13'65 14'75 15'75
70 75 80 85 90 95 100
16'75 17'75 18'75 19'75 21'— 22'— 23'—
105 centímetres
24'— pessetes una

	Ptes.
Paraigües de senyora, des de	4'—
Paraigües amb bastó de canya, puny color, des de	6'50
Paraigües íd. íd., tela sanefa, des de	8'25
Paraigües íd. íd., seda Glòria, borla, des de	14'75
Paraigües de senyor, des de	3'50
Paraigües íd., puny fi, des de	6'50
Paraigües tela amb sanefa, des de	13'25
Paraigües tela seda Glòria, des de	17'—
Xanclos goma marca "Aguila", de senyor, el parell	13'45
Xanclos de goma marca "Aguila", de senyora, taló alt i mitjà, el parell, a	11'25
Xanclos *goma marca "Aguila", de jovenet, el parell*	11'25
Xanclos goma marca "Aguila", de noia, el parell	10'50
Xanclos goma marca "Aguila", de nen, el parell	7'25

MARROQUINERIA
Bosses fantasia, de senyora, a 9'95, 10'45, 11'75, 12'45, 15, 16, 17 i 22 Ptes.

Vegeu els nostres models, que per llur qualitat, gust i preu no tenen competència.

CAPELLS I VESTITS DE SENYORA I DE NENA
Fixeu-vos en els nostres diversos models i no oblideu els nostres preus, QUE NO TENEN COMPETENCIA
Capells de feltre, a 7'50, 8, 9, 10, 11, 12, 14, 15, 16, 18, etc., pessetes un.
Abrics camussa llana, elegants models i bonics adornaments, des de . . . . 18'—
Vestits de popelin llana amb adornaments, des de 17'—

RADIO
LIQUIDACIO D'UN STOCK

	Ptes.
Auriculars "Pival" a	3'50
Cascos "Pival" a	7'50

CRISTALL I PORCELLANA

Gots fins d'aigua, dotzena, a	2'25
Gots fins de vi, dotzena, a	*2'20*
Gots fons fort i París, d'aigua, dotzena, a	3'85
Gots fons fort i París, de vi, dotzena, a	3'35
Copes f. ou, d'aigua, dotzena, a	5'95
Copes f. ou, de vi, dotzena, a	4'80
Gerro d'aigua, un, a	0'55
Plats de pisa, fondos i plans, dotzena, a	4 i 6'65
Plats de pisa, postres, dotzena, a	3 i 5'90
Jocs cafè porcellana decorada, 15 peces, un, des de	10'50
Jocs cafè porcellana decorada, 27 peces, un, des de	14'95
Tasses esmorçar amb plat porcellana decorada, una, des de	1'50
Vaixella porcellana decorada, 45 peces, una, des de	90'—
Vaixella porcellana decorada, 57 peces, una, des de	*120'—*
Vaixella porcellana decorada, 73 peces, una, des de	145'—

FLASSADES LLANA "MALLORCA"

Ratlles	1	2	3	4	5	6	7	8	
Qualitat superior	6'50	8'25	9'75	11'50	13'40	15'50	17'75	20'30	pessetes una
Qualitat extra	7'60	9'—	10'40	12'85	14'50	16'65	19'40	24'40	pessetes una
Qualitat extra-superior	10'80	12'65	14'50	16'35	20'10	22'40	27'50	31'50	pessetes una

FLASSADES DE COTO SUPERIOR

Grandàries	Bressol	Monja	Camera	Matrimoni
a Ptes. una	3'25	4'10	5'05	6'25

Tot a preus sense competència :: Visiteu la nostra Secció d'Antiguitats, on trobareu objectes interessants

UNA CAIXA
de
VERITABLES
Pastilles VALDA
BEN EMPLEADA I AL SEU DEGUT TEMPS
us defensarà
la Gola, els Bronquis i els Pulmons.
Combatirà
els Refredats, Bronquitis, Grip, Asma, Enfisema, etc.
Però sobre tot exigiu expressament
LES VERITABLES
PASTILLES VALDA
qu'es venen únicament
en CAIXES
amb el nom **VALDA**
a la tapa i mai
d'altre forma.

Afaiti's higiènicament
Afaiti's de pressa
Afaiti's bé

Com?

Usant la PASTA NIX

S'afaitarà ràpidament, agradablement, perfectament.

No li quedarà la cara irritada, no hi sentirà cremor o irritació després d'afaitar-se.

Eliminarà el sabó, la brotxa, els potets i tots els altres objectes tan exposats a cultivar microbis.

Demani-ho en perfumeries, drogueries, etc., al preu de 2'50 pessetes tub.

Reial Acadèmia de Bones Lletres de Barcelona

En les sessions ordinàries celebrades els dies 2 i 9 del corrent mes, l'acadèmic senyor Cassades i Gramatxes donà lectura de la seva versió en llengua catalana, de la monografia publicada per míster E. A. Wallis Budge, director del Departament de les Aantiguitats egípcies i asíries del "Britisc Museum", en la qual tracta el dit autor del "Libro de los muertos", el qual llibre comprèn la col·lecció més completa dels textos funeraris de l'antic Egipte, formada pels escrives i sacerdots de l'Imperi faraònic, per a ús i utilitat dels difunts.

Conté, principalment, el llibre de referència, els exorcismes, encisaments, fórmules màgiques, paraules misterioses, himnes, lletanies, oracions, etcètera, que els morts havien de conèixer i utilitzar per a comparèixer davant el tribunal d'Osiris el dia del Gran Judici, vencent per mitjà de la seva recitació les dificultats i perills que es veia el *difunt* combatut pels esperits infernals.

Els textos més complets apareixen en els "papiri" que es conserven al Museu Britànic, alguns dels quals van prolixament adornats amb vinyetes en colors, representant el Jurat dels déus que acompanyen Osiris a la Sala de la Justícia i l'escena de la Balança, en la qual es pesen els actes que, en vida, realitzà el difunt, representats per un cor col·locat en un plat de la balança, i servint de pes, al altre plat, una subtil ploma.

Féu notar el senyor Cassades que el més gran interès en el contingut del "Llibre dels Morts" (el veritable títol del qual és "Llibre per a gaudir de la Llum"), consisteix en la confessió, negativa, dels pecats davant el Tribunal del déu de la Mort, la qual és, al mateix temps, un resum del Codi de la Moral dels antics egipcis, la defensa del difunt per Thot, déu de la Veritat, el qual es considerava com a autor del llibre, i el veredicte dels divins jurats del Tribunal del "Suprem Compte", segons expressió dels textes. L'origen dels més antics d'ells es troba en les inscripcions de les piràmides de les V i VI dinasties i en els sarcòfags de tan remota època (uns 4.000 anys), havent, amb el transcurs dels segles, sofert alteracions i addicions, i prenent la seva forma definitiva durant la dinastia VIII (segles XVIII al XV abans de J. C.).

Dos d'aquesta època comprèn el llibre, anomenat "Per-t em-hru", uns 190 capítols o composicions, i ha gaudit de gran prestigi fins els darrers temps de l'Egipte faraònic, decaient la seva importància quan el país del Nil perdè la seva independència en cauro, primer en poder dels perses; dels grecs, després, i, finalment dels romans.

El senyor Cassades i Gramatxes fou molt felicitat, en acabar la seva lectura, pels senyors concurrents.

MEDICAMENTS DE TOT ARREU

Farmàcia
Específics
Anàlisis

PREUS MODICS

Central d'Específics PELAYO
Pelayo, 56 :-: Tel. 1831 A

Llibreria Catalònia
Plaça de Catalunya, 17 -- BARCELONA -- Telèfon 4789 A.

Avui s'ha posat a la venda el llibre

Excursions pels Pirineus i els Alps
d'En Josep M.ª Guilera

Un magnífic volum de 281 pàgines :: Dibuixos de J. Queralt, i 56 fotografies en paper couché fora text.

PREU: 7 pessetes.

...Qui s'endinsi per aquestes pàgines, de bon antuvi haurà de reconèixer al seu autor dues qualitats que estan per damunt de les del nivell comú: la de saber dir i la de saber fer; ni la seva manera de contar, ni les gestes que conta, algunes especialment, estan a l'abast de tothom...

Del pròleg de **F. Maspons Anglasell**

PENINSULA

Ahir fou inaugurat el servei aeri entre Madrid i Sevilla

El senyor Núñez Tomàs ha estat exclòs de l'Assemblea Consultiva

LA "GACETA"

Madrid, 30. — "La Gaceta" ública:

Decret d'Hisenda, creant en la Direcció general del Contenciós de l'Estat, una secció denominada d'Inspecció i Investigació dels advocats de l'Estat.

Un altre decret de Governació creant el servei epidemiològic central.

El Decret disposa que, depenent de la Direcció general de Sanitat i comprès entre les seves institucions sanitàries es crei el servei epidemiològic central, destinat a evitar les malalties evitables de caràcter endèmic i epidèmic existents a Espanya, i extirpar els seus focus i prevenir l'aparició d'altres de nous.

Les funcions d'aquest servei seran la investigació de les seves causes, de la propagació de la malaltia epidèmica i procediments per a evitar-la i combatre-la.

La investigació i causes dels focus endèmics com a base de les mesures sanitàries que hagin d'establir-se per a la desaparició i l'estudi i comprovació dels procediments i mètodes de lluita corresponents a la pràctica epidemiològica, cooperació i direcció sobre el terreny de les campanyes locals que hagin d'executar-se per a combatre els estats endèmics o epidèmics; formació d'un arxiu amb totes les dades concernients a aquestes matèries; reorganització i distribució de la propaganda antiepidèmica per mètodes i procediments que es determinin.

S'autoritza al ministre de la Governació per a transformar l'actual Brigada Sanitària Central, en l'expressat servei epidemiològic, utilitzant per a això i adaptant a les noves exigències el personal materal que té assignat.

La Direcció de Sanitat assignarà al servei epidemiològic central el material de laboratori i d'investigació convenient.

Reial ordre de la Presidència disposant que el senyor Núñez Tomàs, deixi de formar part de l'Assemblea Nacional.

SPOSICIONS DE GRACIA I JUSTICIA

Madrid, 30.—Nomenant magistrat de l'Audiència territorial de Granada al senyor Josep Villalba.

Ídem, president de l'Audiència de [illegible]es, al senyor Arcadi Conde, jutge president del Tribunal industrial de [illegible]rid.

Nomenant per a aquest càrrec, al senyor Zoilo Rodríguez Torrero.

Traslladant a la plaça de magistrat de Madrid al senyor Joan Brey.

Nomenant magistrat de Jaén, al senyor Manuel Muñoz González.

Promovent a la categoria de magistrat de terme, al senyor Antoni Fal[illegible], jutge de primera instància del districte del Palau de Madrid, i destinant-lo a l'Audiència de Madrid.

Promovent a la categoria de Magistrat, amb destí al jutjat del Palau, de Madrid, al senyor González Llanes.

Nomenant magistrat de l'Audiència de Santander, al senyor Joan Muñoz [illegible] Loma, magistrat electe de la de [illegible].

Promovent a la categoria de magistrat d'entrada al senyor Marian Lu[illegible], jutge de terme, que serveix al jutjat del districte del Nord d'Ala[illegible].

Nomenant canonge d'Oviedo, al senyor Eduard Martín González.

Concedint llibertat condicional a quaranta vuit presos de la jurisdicció ordinària.

ELS EXPEDIENTS A UNS FUNCIONARIS MUNICIPALS MADRILENYS

Madrid, 30.—El ministre de Gràcia i Justícia ha rebut durant el matí d'avui successivament, a l'alcalde de Madrid, al President de l'Audiència, al Director General de Seguretat, al Jutje que instrueix l'expedient sobre Plus Vàlua i el degà dels lletrats de l'ajuntament senyor Saba.

Aquest treball realitzat avui per el senyor Ponte ha estat comentat relacionant-lo amb la situació de l'alcalde de Madrid.

MORT DEL PLENIPOTENCIARI DE COLOMBIA

Madrid, 30.—Ahir va presentar a Madrid les seves cartes credencials al Rei, el nou ministre plenipotenciari de Colòmbia, senyor Roa, i aquesta matinada ha mort repentinament al seu domicili del carrer de Jorge Juan. Els metges han certificat que la mort obeeix a un atac al cor.

Aquest matí en tenir-se notícia al ministeri d'Estat de la mort del senyor Roa, el sots-secretari general del ministeri, senyor Almeida, s'ha traslladat de seguida al domicili del difunt, per a testimoniar el condol a la seva esposa, en nom del ministre d'Estat i del seu propi.

El cap del Govern, en funcions de ministre d'Estat, ha somès a la signatura del Rei, un decret, perquè al cerimonial de l'enterrament, que tindrà lloc demà, a les onze del matí, se li facin honor de tinent general, assistint una representació del Govern i alt personal del ministeri d'Estat.

Des del Ministeri s'ha remès un telegrama al cap del Govern de Bogotà, condolent-se de la inopinada mort del seu ministre a Madrid.

Aquesta tarda el general Primo de Rivera, acompanyat del cap del gabinet diplomàtic senyor Ramírez Montesinos, ha estat al domicili del difunt, testimoniant el condol a la vídua, i oferint-se per a facilitar els tràmits de la inhumació del cadàver.

SELECCIO DE FUTBOLISTES AMATEURS

Madrid, 30. — Dins de pocs dies el seleccionador de futbol senyor Barriondo empendrà una excursió per Espanya per a poder apreciar l'estat actual de determinats jugadors amateurs, ja que s'intenta collocar front a l'onze lusità un equip d'afeccionats però amb mires a emprar-los després a l'Olimpiada d'Amsterdam.

PERQUE — SEGONS EXPLICA — VA PERDRE ANTONI RUIZ

Madrid, 30. — Ha tornat a Copenhaguen el campió d'Europa, de pes ploma, Antoni Ruiz, i els periodistes l'han saludat per tal de recollir les seves impressions sobre la seva derrota a Dinamarca.

Ruiz s'ha manifestat amargat d'haver hagut de pujar al ring de Copenhaguen sense estat suficientment guarit de la lesió que va sofrir en una cella quan va lluitar amb Pothier al Circ Price.

Això em va fer — ens ha dit — estar amb precaució al començament, sense que sortís a lluitar amb la meva habitual acometivitat, per a preservar-me tot el que pogués de l'accident que temia i que sorgí. Aviat en una ocasió la mà de Larsen arribà a la meva cella, la ferida es va obrir i la cara se'm va emplenar de sang. Cec per falta de vista i per excés de coratge, sols per un gran esperit, vaig sostenir la lluita amb una força extraordinària, si bé res de pràctic, perquè en faltar-me la vista em fallava completament la collocació de tots els cops i vaig quedar a mercè d'un adversari grolier que es va aprofitar tant com pogué d'aquesta desgraciada contingència.

Ruiz desitja celebrar la seva revenja amb el campió danès, i ha parlat molt esperançat del dilatat programa que es proposa desenrotllar, sostenint amb tot ell, si la desgràcia no el persegueix, el suprem títol continental de la seva categoria.

RECOMPENSA AL DIRECTOR DE SEGURETAT

Madrid, 30. — Aquesta tarda han estat lliurades *solemnement al director* de Seguretat, les insígnies de la Gran Creu del Mèrit Civil, que li va ésser concedida pel Govern, assistint l'alt personal de la Direcció i els caps de les seccions de policia.

El sots-director de Seguretat ha oferts l'homenatge, i el general Bazàn ha contestat donant les gràcies.

ASCENS D'UN COMISSARI DE POLICIA

Madrid, 30. — L'ascens a comissari de segona classe del que ho era de tercera, senyor Blanco Santacoloma, significa un premi als seu sserveis en l'afer de la falsificació de bitllets de 100 pessetes del Banc d'Espanya.

LES NOVES LINIES AERIES

Madrid, 30.—Aquesta tarda es reuneixen a la Presidència el Consell Superior d'Aeronàutica, per a tractar de l'establiment de noves línies aèries.

INAUGURACIO DEL SERVEI AERI ENTRE MADRID I SEVILLA

Madrid, 30. — Aquest matí ha sortit l'avió que inaugura la línia aèria Madrid-Sevilla.

A l'aeròdrom de Jetafe, d'on ha sortit l'aparell, es trobaven nombroses personalitats d'aeronàutica.

Marxaren en l'avió el senyor Moreno Carraciolo, el marquès de Quintanar i el president de la Diputació, senyor Salcedo.

Entre la correspondència portava missatges de l'alcalde i de la Diputació de Madrid.

L'aparell anava conduït per l'aviador Ansaldo.

En el vol Madrid-Sevilla ha invertit 2 hores 55 minuts. El viatge s'ha efectuat sense novetat.

CONCURS TAQUIGRAFIC

Madrid, 30. — El certamen organitzat per la Societat Econòmica Matritense d'Amics del País per a commemorar el centenari de l'inventor de la taquigrafia espanyola, senyor Francesc de P. Martí, se celebrarà de l'11 al 18 de desembre. En cadascuna de les vuit proves que se celebraran es concediran tres premis consistents en medalles d'or, d'argent i de coure, i per als classificats en el primers llocs hi haurà premis en metàllic donats per l'Ajuntament de Madrid 500 pessetes, per la Diputació de València, 500, per l'Associació de la Premsa de Madrid, 400, per la Diputació Provincial de Madrid, 200, i d'altres també de certa importància.

LA MEDALLA D'OR D'ULTRAMAR

Madrid, 30. — S'està organitzant per totes les Cambres de Comerç d'Espanya un banquet a honor del general Primo de Rivera i de l'ambaixador de Cuba, senyor García Kolhy.

En aquest banquet, que se celebrarà d'aquí a uns quants dies, se'ls imposarà la medalla d'or d'Ultramar que els ha estat concedida a tots dos.

LES SECCIONS DE L'ASSEMBLEA

Madrid, 30. — Avui s'ha reunit altra vegada en l'Assemblea la Secció 11 "Revisió de crèdits", presidida pel senyor Corral. S'ha continuat l'estudi parcial dels crèdits i emès dictament per a cada un d'ells per a, un cop estudiats tots en aquesta forma, donar un dictamen global que abraci la totalitat de la labor realitzada.

També s'ha reunit en l'Assemblea la Secció setena "Règim de la propietat", que ha continuat examinant les esmenes presentades al dictamen sobre el decret de lloguers i amb el Diario de Sessions a la vista, les manifestacions que es feren en la seva discussió, per a redactar el dictamen definitiu i trametre'l al Govern.

UNA ESTACIO RADIOTELEGRAFICA A FERNANDO POO

Madrid, 30. — Aviat quedarà installada a Fernando Poo una gran estació de telegrafia sense fils, anàlega a aquelles que uneixen Anglaterra amb altres regions de l'Imperi britànic.

Segurament començarà a funcionar a primers de l'any vinent, trametent 20.000 paraules diàries.

Aquesta estació arribarà també a moltes ciutats d'Europa occidental.

ELS RECARRECS DE DUANES

Madrid, 30.—El recàrrec que s'ha de cobrar per les Duanes en les liquidacions dels drets aranzelaris de les mercaderies importades i exportades per aquestes durant la primera desena del mes de desembre propvinent, i el pagament de les quals s'hagi d'efectuar en moneda de plata o bitllets del Banc en lloc de fer-ho en or, serà de 14'29 per 100.

Les cotitzacions que han de servir de base durant el dit mes de desembre, per a liquidar el tant per cent a què han d'estar subjectes les mercaderies producte i procedents de nacions a les quals s'apliqui la primera columna de l'Aranzel, o d'aquelles les divises de les quals tinguin una depreciació a la seva par monetària amb la pesseta igual o superior al 70 per 100, seran les següents:

Turquia, 3 enters 115 millèsimes; Bulgària, 4'255; Iugoslàvia, 10'354; Grècia, 7'773.

PROVES D'UN PARACAIGUDES

Madrid, 30. — Aquest matí s'han efectuat a Cuatro Vientos les primeres proves, pels pilots nacionals, dels paracaigudes recentment adquirits per al servei d'Aviació.

Primerament ha sortit de l'aparell "B. 1. número 17", pilotat pel sots-oficial Gómez del Barco, l'oficial aviador Josep Prada.

Després, i del mateix aparell, s'ha llançat a l'espai el cap d'esquadreta Artur Alvarez Buylla, i el darrer a realitzar la prova ha estat l'oficial aviador Lluís Rambau Cama.

Tots han arribat a terra feliçment, i han estat felicitats pel nou cap del servei, marquès de Gonzàlez Castejon, i ovacionats per llurs companys que han presenciat les proves.

ESTRANGER

El delegat soviètic Litvinov ha preconitzat, en la Comissió preparatòria de la Conferència per al desarmament, l'abolició de tots els exèrcits d'aire, mar i terra

SOCIETAT DE NACIONS

PREPARACIO DE LA CONFERENCIA DEL DESARMAMENT

Ginebra, 30. — La Comissió preparatòria de la Conferència del desarmament ha començat aquest matí els seus treballs.

El delegat rus senyor Litvinov ha exposat, en un llarg discurs, la tesi dels Soviets, presentant totes les causes que, en la seva opinió, poden servir a la guerra.—Fabra.

LITVINOV HA DEMANAT L'ABOLICIO DELS EXERCITS

Ginebra, 30.—El delegat rus, senyor Litvinov, en el seu discurs pronunciat aquest matí davant la Comissió preparatòria de la Conferència del desarmament, ha preconitzat l'abolició dels exèrcits de terra, mar i aire, i la total destrucció de tot el que, de prop o de lluny, pugui servir a la causa de la guerra.

El discurs de Litvinov ha omplert quasi tota la sessió d'aquest matí.

En general, aquest discurs ha causat molt mal efecte, i és considerat com un acte de la pitjor propaganda.

El delegat rus no ha tingut en compte, en el més mínim, les greus preocupacions del moment ni els múltiples interessos en joc.

A conseqüència d'aquest discurs, la delegació alemanya ha quedat en una situació difícil.

Segons les darreres notícies, *la delegació russa no acceptarà* formar part del Comitè de Seguretat, sinó a títol d'observador.—Fabra.

LES PROXIMES SESSIONS SERAN DIFICILS

Londres, 30.—El "Times" fa observar en el seu editorial, que abans de cada reunió del Consell de la Societat de Nacions els diaris escriuen constantment que la sessió serà una de les més importants que hagi celebrat el Consell.

Pel que es refereix a la reunió que ha de començar dilluns vinent — afegeix el "Times"—, es pot assegurar sense por d'equivocar-se, que serà de les més difícils i crítiques. —Fabra.

EL PLET LITUANO-POLONES

COMENTARIS DE LA PREMSA

París, 30.—Els diaris fan notat amb satisfacció *l'actitud dels Governs* de Varsòvia i de Kovno i les seves declaracions formals de què no tenien de cap de les maneres la *intenció* de trencar les hostilitats.

El "Petit Parisien" escriu que l'acció pacificadora dels Governs de París i de Londres ha estat molt intensa prop de polacs i de lituans.

Del costat francès s'estan realitzant grans esforços per a fer reanudar el contacte oficial entre els dos Governs, estimant el Govern francès que aquest seria el millor pas cap a l'arreglament de les diferències entre les dues nacions.

El "Petit Parisien" creu saber que en aquest sentit el senyor Briand va insistir ahir sobre els representants *dels dos països.—Fabra.*

UN ARGENTI S'HAVIA INVENTAT UN BALL

Sant Sebastià, 30. — La policia ha detingut el súbdit argentí Florià Riba, reclamat per la Direcció General de Seguretat com a suposat autor de diverses estafes venent targes per a un ball imaginari al Ritz.

VATICA

EL SACRE COL.LEGI

Roma, 30. — El diari "Brillante" *diu que es considerada* possible que el Papa, amb motiu del pròxim Consistori, decideixi elevar al Cardenalat a dos prelats italians, per tal de restablir la proporció acostumada en el Sacre Collegi.

Afegeix que després del dit Consistori sigui elevat a la dignitat *cardenalícia el nou primat* d'Hongria.

Allavors el Sacre Collegi estaria format per 33 cardenals italians i 33 d'estrangers.—Fabra.

ITALIA

LA DESIGNACIO DE M. BEAUMARCHAIS COMPLAU ELS ITALIANS

Roma, 30.—El "Messagero" elogia el nomenament de monsieur Beaumarchais com a ambaixador de França a Roma.

Diu que és precís en tot moment que en les relacions franco-italianes ressalti una gran claredat.—Fabra.

FRANÇA

LA POLITICA EXTERIOR

París, 30. — En la Cambra dels Diputats s'ha discutit aquest matí el pressupost de Negocis Estrangers.

M. Briand *contestant* al reprotxament de què el Tractat franco-iugoslau fou publicat bruscament ha dit també que havia estat criticat pe no havelo publicat immediatament *des de que va poder fer-ho* sense faltar a deures elementals de cortesia.

Afegeix M. Briand que és inexacte que en els primers moments s'hagués opinat a Anglaterra que el Tractat no era conforme amb els principis de la Societat de Nacions..

El diputat M. Fontaner ha denunciat el perill que en la seva opinió pot representar el nou Tractat de Tirana, que estableix un veritable domini sobre Albània i té per objecte no preparar la pau sinó la guerra.

M. Voumigny exposa l'opinió del partit radical sobre política exterior. Afirma que la Societat de Nacions deu ésser el nucli principal d'aquesta política. El Parlament francès deu declarar solemnement que acudirà a l'arbitratge per solucionar tota classe de conflictes. França deu tenir una norma de conducta pel que respecta a les seves relacions amb Alemanya i Itàlia.

Diu que el feixisme és un gran perill per la pau d'Europa i afegeix que no deu dubtar-se de què tota l'activitat d'Itàlia en política exterior va dirigida contra França. No obstant, França deu recavar d'Itàlia una explicació lleial i demostrar que els francesos no volen seguir considerant a Itàlia com un país d'odis. Es precís arrancar d'Itàlia una reconciliació.

M. Voumigny acaba dient que el Gabinet francès deu tenir una doctrina i no dues com ocorre actualment.

M. Poincaré contesta breument a l'orador i diu que res l'autoritza per a parlar d'aquesta manera.

Afirma M. Poincaré que al si del Gabinet la unitat és completa.—Fabra.

DEBAT SOBRE EL MARROC

París, 30.—Cambra dels Diputats.

El senyor Malvy ha declarat, a propòsit dels acords concertats entre Espanya i França, referents al Marroc, què aquests acords versaren sobre tres punts:

Primer.—Per a assegurar la unió de tots dos països, per tal de reprimir el contraban.

Segon.—Referent a les condicions de pau que s'haurien d'oferir als rifenys.

Tercer.—Cooperació de tots dos països, en el cas de què les condicions, que eren molt liberals, fossin rebutjades.

Un diputat ha preguntat quina era la importància del rescat per a alliberar el senyor Steeg, nebot del resident general francès al Marroc, i les restants persones segrestades.

El senyor Briand ha dit que no hi havia perquè alludir el grau de parentesc entre un dels segrestats i el senyor Steeg, i ha afegit que s'havia lliurat un milió cent mil francs per les nenes Arnaud, i dos milions *dos cents mil francs pels altres* quatre presoners.

El senyor Berthon sa expressat seguidament alguns temors sobre del què pugui resultar de les negociacions referent a Tànger.

El senyor Briand ha replicat:

—Hem celebrat converses amistoses amb Espanya, que han tingut per finalitat establir l'Estatut de Tànger i assegurar la tranquillitat a la zona espanyola, i en les quals arribarem a una soluciómolt aviat, d'acord amb un esperit amistós.

Pel que es refereix a la zona del Marroc, on la qual el senyor Steeg i els seus acompanyants foren fets presoners, pot assegurar-se que no hi ha el por de cap expedició militar, però hi ha hagut assassinats, es coneixen els assassins, i el pretigi de França exigeix que aquests crims no quedin sense càstic.

Finalment foren aprovats els capítols del pressupost de Negocis Estrangers.—Fabra.

GRAN BRETANYA

LES RELACIONS AMB LA UNIO SOVIETICA

Londres, 30.—A la Cambra dels Comuns, contestant a la pregunta d'un diputat que va demanar si les comunicacions entre els Governs britànic i soviètic es feien per mediació de Noruega o per una altra via amistosa, i a una altra pregunta sobre si durant les discussions sobre la qüestió polaco-lituana existia comunicacions indirectes amb el Govern rus, el mniistre de Negocis estrangers, M. Chamberlain, ha contestat negativament a la primera part de la pregunta.

Pel que respecta a la segona part de la pregunta, ha dit el senyor Chamberlain que res podia impedir que el Consell de la Societat de Nacions comuniqui amb el Govern dels Soviets, si ho creu convenient.—Fabra.

---

ulletó de LA PUBLICITAT
Dijous, dia 1 de desembre de 1927

L'art

LES EXPOSICIONS

SALA PARES

Darius Vilàs. — El pintor Vilàs exposa una collecció d'olis; pastells i tintes amb temes de diversos [illegible] de Catalunya. En les aigua[illegible] és on l'autor posa a contribució [illegible] més fortuna *la seva sensibilitat* i les seves aptituds. La majoria d'aquestes composicions estan resoltes amb una simplicitat potser *més* dogmàtica que sentida, però malgrat la [illegible]ació estilística que això representa, Vilàs *sap mantenir-hi* l'escalf de l'emoció que les ha inspirades. En els olis i en els pastells predomina la paleta sorda, afinada al diapasó de [illegible] Llimona, característica d'aquest [illegible]r inclinat a interpretar el paisatge amb un cert ploricó. En l'actual exposició hi ha algunes teles en les quals triomfa d'aquesta afecció sentimentalista i ofereix obres d'un con[illegible] més directe amb el natural. Entre aquestes assenyalem "Matí de sol" i una altra amb un poble el nom del qual no recordem, que són les notes més fines, més complexes i alegres de la sala presidida per un bocet de composició mural, gènere que ha proporcionat a *Darius Vilàs* èxits falaguers.

AMICS DE LES ARTS DE TERRASSA

Aquesta entitat terrassenca, celebra en una de les sales del local, una interessant exposició de conjunt en la qual es barregen en simpàtica companyonia, mestres i deixebles.

Seria temerari, inútil, pretendre parlar, avui com avui, d'una escola terrassenca, però és evident que Terrassa *constitueix un dels nuclis* d'art més interessants i més documentats de Catalunya, del qual han sortit noms que fan honor a la nostra pintura pairal.

El mestre Antoni Badrines, fundador de l'antic *"Gremi d'Artistes"*, entitat precursora de l'actual "Amic de les Arts", ha fet honor a l'exhibició amb dos paisatges, avalorats amb la finor i l'elegància natural que distingeix l'obra d'aquest pintor terrassenc. Rafel Benet hi ha concorregut amb un paisatge de data una mica endarrerida, que ja coneixíem, i del qual ja havíem parlat amb elogi, especialment del cel tractat amb un sistema de diagonals molt ben entès. Aureli Biosca, exposa una natura morta, ben orientada; Miquel Costa, un paisatge pintat amb simpàtica nerviositat. Miquel *Pujades* hi té dos paisatges simples, estructurats, nets, que fan concebre bones esperances per l'obra d'aquest pintor. *Teresa Romero*, el nom de la qual és prou conegut en les nostres sales, exposa unes *flors* i un paisatge, resolts amb una *fórmula* una mica més complexa i més afinada que la que l'autor posava en valor fins ara.

J. Soler Diffent, és el "cas" de l'exposició. Aquest home pinta amb la passió i la ingenuïtat d'un primitiu. Però l'anàlisi obstinat, dels elements del paisatge, el confegir laboriós dels elements particulars d'aquells elements no li fa perdre mai la visió del total. En aquest paisatge tot hi és dit sense vacillacions, però també tot hi és embolcallat per una tonalitat severa i tendra, que ho avelluta tot i dóna a la pintura la qualitat d'una estofa massissa i flonja alhora. Clouen aquesta secció de pintura obres dels mestres Vancells i Viver, família d'artistes que tant han influït en la joventut terrassenca.

Els escultors Josep Armengol i Cèsar Cabanes hi ha concorregut amb una sola obra cadascun. El primer amb una figureta graciosa de moviment i el segon amb un retrat de T. V. d'un realisme ben estilitzat. El dibuixant Pere Prat, hi ha dut un parell de dibuixos correctes i d'intencionat humorisme.

Completen l'exposició obres d'Emili Armengol, Mateu Avellaneda, Jaume Closes, Josep Coll, Llorenç Coll, Ramon Cortés, Pere Costa, Joan Duch, que hi té dos paisatges del Vallès força interessants; Rupert Font, Isidre Odena, Josep Rigol, Salvador Serra, i Frederic Trullàs.

J. Torné-Esquius

Exposa una copiosa collecció d'olis i dibuixos *colorits*, amb els seus temes predilectes d'escenes infantils i interiors.

En totes aquestes obres Torné-Esquius conserva aquell punt d'emoció i *d'intimitat que varen popularitzar* el seu nom. Juga amb igual fortuna els recursos de la seva paleta, més fina i més rica amb llum natural a causa dels verds i dels grisos que glossa, i com sempre obté notes i conjunts d'un decorativisme amable, a base d'una estilització una mica formulària. En els dibuixos sembla que s'ha decantat cap a una major complexitat tècnica, i en algunes d'aquestes composicions comenta amb intenció caricaturesca les petites anècdotes que li serveixen de tema.

Gutiérrez Larraya.

Cartellista illustrador, maneja amb gran aplom i eficàcia la paleta del tremp. Obres executades amb innegable enamorament de la tècnica, i amb un do de síntesi notable, tenen la simpatia de les coses fetes amb netedat d'ofici i de pensament. S'endevina que l'autor sap perfectament el lloc que aquest art ocupa en l'escalafó estètic i no vol gallejar inútilment. Sap reduir-se a la mida del propòsit i del tema i aquesta conformitat no gaire freqüent, eleva de categoria les seves obres, que compleixen amb escreix el paper que l'autor, deliberadament, els assigna.

GALERIES LAIETANES

J. Olivet Legares, ocupava una de les sales amb paisatges olotins, pintats amb una tècnica vivaç que contrasta amb una certa fredor de paleta. En alguns paisatges s'observa una tendència a la composició del tema i això dóna a les dites teles una curiosa distinció. Potser per aquest camí l'autor trobaria una solució més d'acord amb el seu temperament.

El pintor italià Vilamy, exposava una nombrosa sèrie de teles i estudis tractats amb un *procediment fàcil*, però més efectista que profund. La pintura de Vilamy revela una mà àgil i intelligent, i una sensibilitat un bon xic amanerada.

En el mateix establiment hi havia una retrospectiva del pintor Alvarez Sala. Per causes estranyes a la nostra voluntat no vàrem poder donar compte d'aquestes tres exposicions oportunament.

Actualment poden visitar-se en aquest local les següents exposicions:

S. Matilla exhibeix unes quantes teles amb temes de Cadaqués, Blanes, Camprodon i altres llocs de Catalunya. Totes aquestes obres són pintades amb la facilitat que distingeix l'art de l'autor, que obté fragments de pintura molt agradables de matèria i de matís.

Gabriel Esteve, jove pintor valencià que es presenta per primera vegada a Barcelona, omple la sala gran amb una trentena de teles de totes dimensions. L'art de Gabriel Esteve cau de ple dintre la moderna escola lluminista valenciana. En general, la seva pintura es caracteritza per la probitat de recursos i per l'energia amb què reprodueix el natural. En algun dels interiors de barraca valenciana que exposa, hi ha zones que separades del conjunt donarien unes natures mortes excellents. En els conjunts, sobresurt en les notes de paisatge, fetes directament i amb lleial subjecció al model. En totes, però, Gabriel Esteve es mostra pintor excellentment dotat.

Angel Cànovas, ha reunit en la saleta del fons uns quants bodegons i paisatges, i ha completat l'exposició amb dues grans composicions en curs d'execució. El senyor Cànovas és un autodidacta enamorat de la pintura qualitativa, abundant i grassa. Els seus millors *encerts els obté en les natures mortes*, especialment en les de dimensions reduïdes, fetes, potser, en una sessió. En aquest sentit assenyalem "Peixos" (14), "Magranes" (10), i "Bodegó" (11) i "Bodegó" (16), en els quals les qualitats estan sorpreses amb un vigor gens vulgar i amb visió colorística molt perspicaç. Els dos panneaux decoratius, a mig fer, composicions amb grans nus femenins, són obres empreses amb simpàtica fuga i amb molta seriositat. El dibuix és correcte i el color posat de la manera habitual a l'autor, té notable consistència de matèria i de tintes.

GALERIES ARENYES

Eliseu Meifren, exposa la seva última producció. La falta de catàleg dificulta la ressenya de l'exposició que en conjunt no desdiu d'altres pròximes anteriors d'aquest mateix pintor, la fertilitat imaginativa del qual és comparable solament a la facúndia de la seva mà.

LA PINACOTECA

J. Mirbach, exhibeix una collecció d'aquarelles, en les quals tracta assumptes típics locals, amb movedisses multituds. El senyor Mirbach recull amb espontaneïtat el moviment, la coloraina d'aquestes escenes populars i en fa composicions que necessàriament han de satisfer el gust dels aficionats a la pintura anecdòtica. També exposa un retrat i uns notables estudis de cavalls.

GALERIES DALMAU

Maria Fiter. — Aquesta distingida artista ha ofert al públic una interessant mostra de la seva pintura, executada amb baronívola decisió. El seu estil s'ha assegurat, i ha perdut aquell bracejar una mica delirant dels seus primers temps. Ha guanyat en precisió i en intensitat colorística, com ho proven la majoria de natures mortes, especialment les que combina teles i objectes i algunes de les marines, sobretot la titulada "Barques", nota resolta amb simpàtica bravesa.

Claudi Mimó, escultor, exposa unes quantes obres que justifiquen els èxits que ha obtingut el seu autor. En el conjunt d'aquestes obres s'observa una certa indecisió estilística, possiblement deguda a les diferències de dates en què foren produïdes. Altrament, el senyor Mimó coneix bé l'ofici i en molts moments sap donar a les seves obres un saborós realisme compatible amb una discreta estilització.

I. Pérez Moro. — Si hem de jutjar per les obres que exposa, i bé ho hem de fer així, si no n'hi coneixem d'altres, aquest pintor toledà, amb tot i la seva bona voluntat, no proporcionarà gaires dies de glòria a la pintura del seu país.

CARLES CAPDEVILA

EXPOSICIO MANUEL HUMBERT

El nostre interessantíssim artista, En Manuel Humbert, que tan sols visita les nostres sales molt de tant en tant, honorant-les amb la seva exposició, prepara per al dissabte una exhibició a la Sala Parés.

El bon nom que entre tots els nostres amateurs té guanyat l'Humbert, aquesta vegada ve augmentat pel molt de temps que tots l'hem enyorat, i per l'evolució interessantíssima de la seva obra.

Alguna de les seves darreres obres exhibides en les exposicions collectives han estat les primícies d'aquesta exposició, tota composta de teles a l'oli, aquarelles i dibuixos, formant un conjunt interessantíssim.

No cal dir que l'anunci de la present exposició ens fa sentir l'esperança de veure una de les més importants manifestacions d'art d'aquesta temporada.

LES FORCES AERIES

Londres, 30. — A la Cambra dels Comuns, contestant Mr. Sasson a la pregunta d'un diputat, ha dit que les forces de primera línia de l'aviació britànica comprenen actualment 750 avions, dels quals no n'hi ha ni un construït abans de 1919. — Fabra.

ALEMANYA

FRANCESOS DETINGUTS A ESTUTGARD

Paris, 30.—Al "Journal" li comuniquen de Berlín que el jutge de Stuttgard ha fet detindre sense proves a dos francesos, un dels quals és agent de seguretat de l'exèrcit d'ocupació. El jutge volia que aquest declarés que en una conversa particular sostinguda a Magúncia havia dit que França subvencionava el diari "Mensohoit". A desgrat de les negatives formals i del jurament fet en contra, el jutge ha ordenat el manteniment de dites detencions. — Fabra.

BALCANS

TOPADA DE TRENS A BUCAREST

París, 30. — Un telegrama de Bucarest dóna compte que poc després de passar el tren reial que havia acompanyat les despulles de Bratiano, per l'estació de Tito, toparen dos expressos que entraren a l'estació per la mateixa via. Resultaren dos morts i un gra nombre de ferits, dels quals alguns ho són de gravetat.—Fabra.

EL PROJECTAT EMPRESTIT BULGAR

Sofia, 30. — Les negociacions que es portaven a cap per a l'emissió d'un emprèstit búlgar, han sofert una inesperada interrupció.

Els delegats financiers de la Societat de Nacions insisteixen en què el Banc Nacional Búlgar passi a ésser propietat d'una empresa privada, pel qual els delegats búlgars s'oposen resoltament, malgrat que l'emprèstit és de vital importància per al país.—Fabra.

AFRICA

LES INUNDACIONS D'ALGERIA

París, 30.—La regió de Perregaux presenta un aspecte de gran desolació, car tota ella està tapada per les aigües. Un srvei d'avions proveeix als grups d'habitants que s'han refugiat als illots per a salvar-se de la inundació.

En alguns llocs, les aigües han arribat a una alçària de tres metres. Les comunicacions són escases i resulta summament difícil poder obtenir dades concretes sobre les pèrdues de vides i els perjudicis materials causats per aquesta inundació, sense precedents en la història del país.—Fabra.

LA SITUACIO DE MOSTAGANEN

des, la situació no ha sofert cap canvi a Mostaganen, on s'han redoblat les percaucions per a evitar que els dics aixecats a fi de contenir els estralls de *l'inundació, no cedeixin davant la* força de la corrent, en qual cas la situació seria particularment greu.

Als dipòsits del ferrocarril d'Oran hi ha diversos trens sota presió i a punt de sortida immediata per a l'eventualitat que s'hagués d'evacuar totalment la població de Mostaganon.

OCEANIA

LA VAGA DE DOKERS AUSTRALIANS

Melbourne, 30. — Han quedat trencades totes les negociacions entre els obrers dels Docks de tots els ports australians i els patrons.

Es absoluta la paralització a tots els ports d'Austràlia. — Fabra.

AVIACIÓ

UNA CONFERENCIA DE COSTES I LE BRIX

Buenos Aires, 30. — Els aviadors francesos Costes i Le Brix donaren una conferència en la Societat dels Enginyers Argentins, sobre els progressos de l'aviació francesa. Foren molt aplaudits.

Avui sortiran els esmentats aviadors per a Rio Janeiro i és probable que també per la via aèria vagin així mateix a Santiago de Xile, on han estat oficialment invitats pel govern xileno. — Fabra.

DIVENDRES SORTIRAN CAP RIO DE JANEIRO

Buenos Aires, 30. — Els aviadors francesos Costes i Le Frix, herois de la travessia de la regió Sur de l'Atlàntic, sortiran el divendres per a Rio de Janeiro, des d'on es dirigiran a Santiago de Xile atravessant la serralada dels Andes i grans regions inexplorades. — Fabra.

ESPORTS

ALEKIN, CAMPIO D'ESCACS

Buenos Aires, 30.—Ahir va decidir-se finalment el campionat mundial d'escacs a favor d'Alekin, el qual ha guanyat a Capablanca sis partides contra tres, havent fet taules 25 vegades.—Fabra.

ADVERTIMENT

Preguem a tots els nostres comunicants que, en trametre'ns escrits per a ésser publicats, acreditin llur personalitat mitjançant un segell o signatura i el domicili de l'entitat o particular interessats

La política

LA MEDALLA D'OR DEL TREBALL AL SENYOR GONZALEZ ECHAVARRI

Ahir a la tarda va tenir lloc, a l'estatge de la Comissió Mixta del Treball en el Comerç a l'engròs, l'acte d'imposar la medalla d'or del Treball al magistrat-president de l'esmentada Corporació, senyor Víctor Gonzàlez Echavarri.

La distinció li fou oferirta pel ministre del Treball, senyor Aunós.

UN NOU SETMANARI DE U. P. A REUS

Dintre de pocs dies apareixerà a Reus un nou setmanari que serà el portaveu dels directors de la U. P. d'aquella ciutat.

Es probable que aquesta noya publicació sigui dirigida pel senyor Sardà o pel senyor Salvador de H. Sedó, i defensarà i ajudarà els projectes i reformes municipals que estan projectats per als vinents pressupostos

D'UNES DECLARACIONS DEL PRESIDENT A UN REDACTOR DE "LE JOURNAL"

Segons un extracte que publica el corresponsal a Madrid del "Diario de Barcelona, el president ha dit al periodista "que abomina sinceramente de las intentonas revolucionarias estériles y perturbadoras, y sólo desea la paz, como único medio de alcanzar el grado de prosperidad a que aspira.

En el orden internacional, como era de esperar, el presidente español declárase partidario de una estrecha relación con Francia, relación cuya bondad para ambos países acaba de poner de relieve la consolidación del protectorado sobre Marruecos.

Mirando al porvenir, el jefe del ministerio expresa que por encima de todo está la voluntad de S. M. el Rey, siempre orientada hacia el mejor servicio de la patria."

COMMEMORACIONS TRADICIONALISTES

A la Collegiata basílica de Manresa s'ha celebrat una misa en sufragi dels vint-i-quatre carlins afusellats als "Tres Roures".

A causa del mal temps no va poder efectuar-se l'excursió al lloc on foren executats.

Diumenge vinent tindrà lloc a Sant Fost de Capcentelles una "Diada tradicionalista, amb *motiu* del lliurament, pel Cercle Tradicionalista de Sant Martí, d'una cancella per a l'església de Sant Faut, i commemoració de l'aniversari de l'afusellament, en aquell poble, de diversos carlins.

Després de la benedicció de la cancella, hi haurà missa, audició de sardanes, menjada a la Font del Mas Llombard, i prec davant la Creu que s'aixeca al lloc de l'afusellament.

"EL DIA", DE MALLORCA, HA ESTAT SUSPES PER TRES DIES I PENYORAT

El governador de Mallorca ha suspès per tres dies la publicació de "El Dia", i li ha imposat mil pessetes de multa.

S'ha fácilitat una nota oficiosa en la qual es diu que, vist l'article "Alegoria de Noceda", signat per Gabriel Alomar, s'imposen les sancions dites perquè, si bé l'esmentat article es va publicar a "La Libertad", de Madrid, no apareixien les estridències que conté el publicat a "El Dia".

UNES MANIFESTACIONS DEL GOVERNADOR DE GIRONA

Recollim d'una corresponsalia d'aquesta ciutat el següent diàleg dels periodistes amb el governador de Girona en arribar de Madrid:

"—¿Así, pues, no se ha confirmado nada de los rumores que circularon acerca de su traslado, como gobernador, o cambio a otro destino?

—Es asunto este en el que no he pensado poco ni mucho. He visto por parte del presidente y de los ministros tanta amabilidad y tantas atenciones para conmigo, que me hubiera parecido indiscreción preguntar nada que con ello se relacionase.

A continuación habló del homenaje que van a dedicarle los alcaldes de la provincia y ha dicho que, conocida su modestia, a nadie habría de extrañar que no lo aceptase, pero lo acepta complacido, para dar así una prueba de gratitud a los iniciadores y una satisfacción a los compañeros del cuerpo de Vigilancia a que pertenece."

EL VIATGE DEL COMTE DE ROMANONES

Retallem d'un collega d'ahir:

"Anoche, en el expreso, regresó a Madrid el ex presidente del Consejo de *ministros* señor conde de Romanones, acompañado de su secretario don Manuel Brocas.

Con tal motivo se juntaron en el apeadero del paseo de Gracia hasta unas doscientas personas, dispensando al jefe del partido liberal una cariñosa despedida.

Momentos antes de partir, el conde de Romanones, visiblemente satisfecho, abrazó a su representante en esta ciudad, don Federico Schwartz.

Al marchar el expreso, resonó en el andén nutrida salva de aplausos.

Con tal reserva el conde de Romanones ha realizado este viaje, de carácter puramente particular, que algunos *de sus más íntimos amigos sólo* pudieron estrecharle la mano en el apeadero, pues ayer estuvo todo el día en Blanes y no fué conocida la noticia de su presencia en Barcelona más que por la prensa de la noche del lunes.

Es probable que no tarde mucho el conde de Romanones en visitar nuevamente esta ciudad."

El retir obrer obligatori

La Comissió Paritària del Patronat de Previsió Social de Catalunya i Balears, delegada per a donar compliment al que preceptua l'article 20 del Reglament General del Règim de Retir Obrer Obligatori, com a resultat de la reunió celebrada a les Cases Consistorials d'Hospitalet, el dia 13 del corrent, tenint en compte les dades obtingudes i les informacions i esbrinaments fets, ha pres els següents acords:

Primer. — Als efectes del Retir Obrer Obligatori dels preufetaires dels rams de sastreria, gorristeria, confeccions (camiseria, roba blanca i de color, manteletes, cotilleria, etc.), *i* de gèneres de punt (secció de confeccions) d'Hospitalet, determinar el "salari-tipus" per considerar-lo de més fàcil *determinació i millor aplicació* en la pràctica que l'esmentada "obra-tipus".

Segon. — Fixar l'esmentat "salari-tipus" (o sigui el salari que una obrera de producció mitjana resulti guanyar en una jornada legal) pels esmentats sectors de treball d'Hospitalet, en la següent forma:

Ram de sastreria: oficials sastres, nou pessetes; oficiales armilleres i pantaloneres, quatre pessetes. Ram de confeccions: camiseria, roba blanca i de color, manteletes, cotilleria, etc., quatre pessetes. Ram de gorristeria, quatre pessetes. Ram de gèneres de punt, secció de confeccions, tres pes*setes amb cinquanta cèntims.*

El "salari-tipus" determinat per Hospitalet, serà aplicat en els esmentats oficis en totes les altres poblacions del partit judicial de Sant Feliu del Llobregat, mentre legalment no es procedeixi a la seva revisió a instància dels patrons u obrers d'una altra localitat que es creguin perjudicats.

En conseqüència, el patrons dels rams esmentats han de contribuir per cada obrer u obrera preufetaire, amb tantes quotes mitjanes de 10 cèntims com vegades estigui contingut el "salari-tipus" fixat en el seu respectiu *ram, en la remuneració* que a la dita obrera li paguin.

L'esmentada Comissió delegada del dit Patronat ha convocat les Associacions patronals i obreres, així com els patrons i obrers u obrers no as*sociats dels rams i localitats* que a continuació s'expressen, per a reunir-se diumenge vinent, dia 4 de desembre, per tal de designar l'"obra-tipus" o el "salari-tipus", base de la quota mitjana patronal per als obrers u obre*res preufetaires dels mateixos rams* en relació amb el Retir Obrer Obligatori.

Al saló de sessions de l'Ajuntament de Cardedeu, a les deu del matí: Ram de gèneres de punt de la localitat.

Al saló de sessions de l'Ajumament de Castelltersol, a les dotze del matí: Rams de filats i teixis de la localitat.

Donada la finalitat d'aquesta convocatòria i la necessitat de procedir a *fixar l'expressada* quota mitja que faciliti als obrers u obreres dels esmentats rams l'obtenció dels beneficis dimanants del Règim de Retir Obrer i les complementàries de millores i subsidis de maternitat i invalidesa, espera aquest Patronat l'assistència de tots els elements convocats, prevenint-los que de no assistir les parts o alguna d'elles, *en la forma prescrita pels ex*pressats reglaments, determinarà en tal cas aquest Patronat de Previsió Social l'obra o el "salari-tipus", base de l'expressada quota mitjana, amb caràcter obligatori per a tots els elements afectats per la dita quota.

LA VIDA RELIGIOSA

Avui, dijous, 1 de desembre. Culte: de dia ferial. Ornaments litúrgics per a l'Advent, color violat.

(La missa general per a difunts és permesa. Ornaments litúrgics fúnebres: color negre.)

DEL BISBAT

EN RECORDANÇA D'UNA MISSIO

Ha estat erigida una Creu en el terme parroquial de la Tinença de Sant Esteve d'Ordal, en record de la Santa Missió celebrada recentment en la dita tinença.

NOMENAMENT

El senyor Bisbe ha nomenat *vice-secretari de la Comissió* executiva de l'Exposició Missional, al reverend P. Josep Espina, O. P.

— La Junta directiva del Patronat Obrer de Sant Miquel del Port, de la Barceloneta, re*comana amb gran interès* als seus senyors socis l'assistència a l'acte solemne de la Santa Pastoral Visita que el senyor bisbe farà a l'església parroquial de Sant Miquel del Port el propvinent divendres, a les nou en punt del matí.

— A l'església de Nostra Dona de Pompeia, demà, pri*mer divendres de mes*, a les vuit del matí, s'exposarà el Santíssim Sagrament, *seguint*se les vetlles durant tot el dia.

A les sis de la tarda, rés del sant Rosari, exercici propi del primer divendres, plàtica pel R. P. Pau de Castelló, guardià *del convent; consagració* dels *fidels* al Sagrat Cor de Jesús i Reserva.

Es recomana l'assistència a tan piadós acte als fidels que pertanyen a alguna de les Associacions que estan establertes a l'església de Pompeia.

La captaire ofegada a Banyoles ha deixat més de mil duros en calderilla

El Jutjat municipal de Banyoles ha *practicat un escorcoll* a casa de Maria Vinardell Güell, la captaire ofegada d'accident dies enrera, a l'estany d'aquella població. Entre les coses trobades, en l'escorcoll hi ha 7.888'35 pessetes en calderilla, que estaven amagades pels forats de les parets i a sota les rajoles.

LA LLAR

Decoració i amoblament

Un dormitori modern

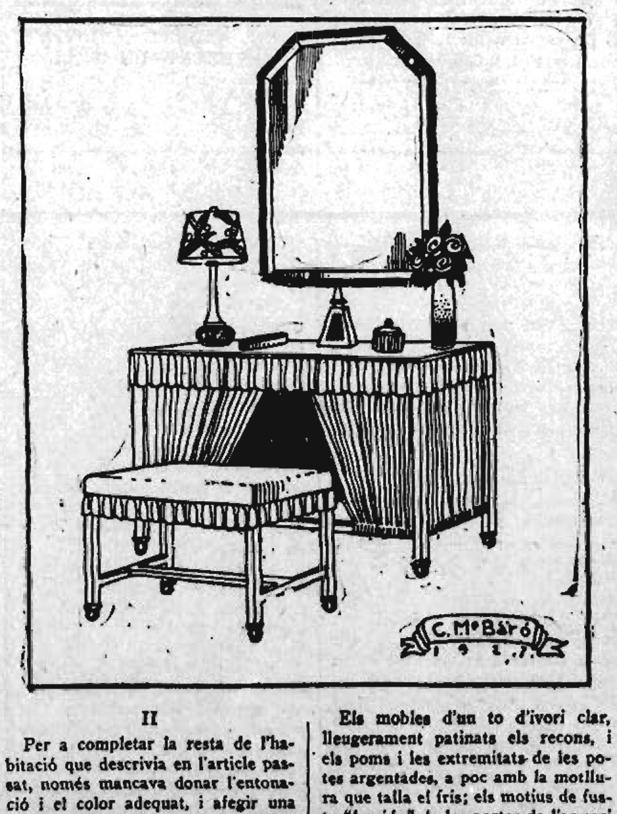

II

Per a completar la resta de l'habitació que descrivia en l'article passat, només mancava donar l'entonació i el color adequat, i afegir una tauleta-tocador al mobiliari de l'habitació: d'aquesta manera tindrem ja descrit aquest dormitori d'estil modern que junt amb els dibuixos publicats facilitarà la realització.

Quant a la decoració, donarem un to rosa vell, o sigui un color rosa agrisat fins a tocar el fris, que el pintarem de vori pujat de to i també, lleugerament agrisat. La motllura que talla el plafó de paret del fris serà d'argent patinat i el sostre del mateix color del fris un xic més clar.

Les parets que formen l'alcova les pintarem d'un to blau vell, entonat amb el rosa i el vori, tenint compte de fer aquests tons agrisats amb un xic de verd, a fi d'aconseguir llur entonació, fina i discreta.

Els mobles d'un to d'ivori clar, lleugerament patinats els recons, i els poms i les extremitats de les potes argentades, a poc amb la motllura que talla el fris; els motius de fusta "bugida" de les portes de l'armari els decorarem amb verd, malva i groc, tot molt pàlid i filetejat amb un to ocre fosc.

I, finalment, el petit tocador que reproduïm avui, de construcció senzillíssima, vestit amb un tul ocre amb un fons de seda vell rosa, el dibuix indica clarament com va guarnit, així com també el tamboret o banqueta que serveix de seient al tocador, i que folrarem del mateix que el tocador i el cobrellit.

Ara la gràcia d'unes mans femenines poden posar de relleu, en l'execució d'aquestes peces, els petits detalls, comunicant-los una exquisida feminitat.

CARLES M. BARO

DARRERA HORA

DE BARCELONA

ATROPELL GREU

Al carrer de Corts, un auto atropellà ahir vespre a Emília Vives, de 31 anys, a Víctor Mora, de 8 i a Elies Lairet, i els produí: a la primera, fractura de la tíbia esquerra; al segon, fractura de metaforis dreta i hematoma visceral, i al tercer, diverses ferides contuses a la regió occipital i a la cama dreta, totes de pronòstic reservat.

Després d'auxiliats al dispensari del carrer de Sepúlveda, la primera fou traslladada a l'Hospital Clínic i els altres al seu domicili.

ATROPELL

Ahir, a les deu de la nit, fou auxiliat al dispensari d'Hostafrancs el noi Josep Hernàndez, de 12 anys, habitant al carrer AEmposta, número 5, tenda, el qual presentava commoció visceral i diverses ferides de pronòstic reservat, que li produí un auto que l'atropellà al carrer de la Creu Coberta.

L'AUTOR D'UN CRIM ES PRESENTA A LES AUTORITATS

Acompanyat de la seva muller es presentà ahir a la nit al Jutjat de guàrdia, el qual es dlecarà autor de la mort d'Eduard Manrique esdevinguda davant un bar del carrer de Gandia, el mes passat. Declarà que a la nit de Sant Josep l'agredí amb un ganivet, ferint-lo, i que d'ençà d'aquell dia defugí trobar-lo perquè sempre el feia objecte de tota mena de vexacions.

La nit del crim el Garrigó va entrar al bar, on hi havia el Manrique, el qual es burlà d'ell i intentà agredir-lo novament, i que ell, per defensar-se, li produí una ferida que li causà la mort.

DE MADRID

L'EXPOSICIÓ DEL LLIBRE CATALA

Madrid, 30. — Al Palau de Biblioteca i Museu nacional han començat avui els treballs d'installació de l'Exposició del Llibre Català.

La data d'inauguració està assenyalada per al dia 5 de desembre, a les quatre de la tarda.

En l'acte d'obertura, l'escriptor Eduardo Gómez de Baquero (Andrenio), en nom de la intellectualitat catalana, dirigirà una salutació als escriptors catalans, i l'historiador i jurista català En Ferran Valls i Taberner donarà una conferència sobre el tema "Els estudis històrics i arqueològics".

En dies successiu donaran altres confeècies els següents intellectuals catalans: En Tomàs Garcés, sobre "La lírica"; En Miquel Serra, "L'aportació mallorquina i catalana"; En Carles Riba, "Evolució de la llengua literària"; En Carles Soldevila, "La prosa i el teatre"; En Feliu Elies, "El moviment artístic; el doctor Bellido, "El moviment científic", i En Joan Estelrich, "L'edició catalana i les directives del moviment cultural".

La quantitat de llibres tramesos fins ara a l'Exposició arriba prop de 6.000. Tots ells pertanyen a una data posterior a 1900. Sembla que és un 80 per cent del que s'ha publicat realment en català des d'aquesta data fins a avui.

Els llibres, en vitrines i taules, estaran exposats en dues sales de la Biblioteca Nacional, ornades amb tapissos i testos.

Mentre duri l'Exposició, un funcionari de la Biblioteca informarà els visitants de tot el que desitgin saber.

Molts dels editors catalans assistents a l'Exposició pensen regalar part dels llibres exposats a la Biblioteca Nacional.

Per a commemorar l'esdeveniment de l'Exposició, els intellectuals catalans i castellans es reuniran en un àpat al Palace el dia 15, ofert pel Patronat intellectual de Madrid.

La data de clausura de l'Exposició està assenyalada per al dia 12 de desembre, però és probable que s'allargui alguns dies més. El discurs de clausura el pronunciarà Azorín.

La "Gaceta Literaria" dedicarà el seu número de demà a l'Exposició.

EL CONVENI AERI AMB ALEMANYA, AJORNAT

Madrid, 30. — Fa dies que l'ambaixador d'Alemanya és al llit d'un fort atac gripal. Per aquest motiu s'ajornarà uns quants dies la signatura del conveni aeri entre Espanya i Alemanya.

— La setmana entrant se signarà el tractat d'intercanvi de paquets postals entre Cuba i Espanya.

LA REFORMA DE LA CONSTITUCIÓ

Madrid, 30. — Acabada la reunió de la Secció primera de l'Assemblea, el senyor Yanguas ha manifestat que tots els vocals ja havien expressat per escrit llur opinió respecte al punt concret que s'estava tractant.

Ha afegit que s'havia designat una ponència formada pels senyors Maura, Goicoechea, Cansecp i Crehuet, per ultimar aquest estudi, que la Comissió es reunirà dimarts vinent en lloc del dilluns, perquè ell ha de sortir cap a Linares el dissabte, per tal d'assistir a la reunió del Sindicat del plom, *i que a judici seu el punt que* ara discuteix la Comissió estarà acabat abans de les vacances de Nadal.

L'AFER DE L'ALCALDE DE MADRID

Madrid, 30. — El ministre de Gràcia i Justícia ha conferenciat aquesta nit amb el president del Consell i demà, a les deu, tornarà al ministeri citat pel general Primo de Rivera.

Aquestes conferències *es refereixen* a l'actuació d'avui del ministre de Gràcia i Justícia en relació amb l'alcalde de Madrid.

DON ALFONS, REI DEL TREBALL

Sevilla, 30. — En acabar avui la sessió municipal, l'industrial senyor Lluís Saligosa ha llegit un escrit en el qual després d'enumerar els beneficis i distincions que Don Alfons ve dispensant als treballadors, sollicita que *l'Ajuntament proclami a don Alfons* rei del treball.

L'AMBAIXADOR DE CUBA, DOCTOR "HONORIS CAUSA"

Madrid, 30. — El vinent mes de febrer se celebrarà l'acte de donar a l'ambaixador de Cuba, senyor García Kalhy, la investidura de "Doctor *honoris causa*".

La cerimònia tindrà lloc en el nou Paranimf i assistiran a ella don Alfons i el Govern.

EL PLET DE L'OSASUNA

Bilbao, 30. — S'han reunit la Federació Guipuscoana i la Nacional de Futbol i han resolt el plet de l'Osasuna.

La fórmula consisteix en què el diumenge jugaran al camp d'Atocha un partit el Reial Unió i l'Osasuna, i el dia 11, a Berazubi, un altre la Reial Societat i l'Osasuna.

CONFERENCIA DE RAMIR DE MAEZTU

Madrid, 30. — Al local de la Unió Patriòtica ha dissertat aquesta tarda sobre el tema "Un programa social d'Unió Patriòtica" l'escriptor senyor Ramir de Maeztu.

Ha presidit l'acte el general Primo de Rivera.

Ha començat el senyor Maeztu la seva dissertació parlant de la desmoralització que produeix als individus el fet que es jutgi inútil la seva *tasca i ha dit* que són ja poques les persones ocioses.

Ha exposat l'error d'algunes classes mitjanes que aspiren a crear-se una situació rumbosa; aquestes classes mitges que eduquen els seus fills per a les professions liberals i per als càrrecs de l'Estat han estat causa molt important de la guerra passada i els seus *interessos afavoreixen* els de l'esdevenidor, car darrera de cada bandera hi ha els funcionaris l'esdevenidor dels quals està lligat a la victòria o a la derrota.

Es contrari al sistema de pensió en general i *examina el cas d'Angla*terra, que despèn dues centes mil lliures esterlines.

Amb aquesta quantitat, que renta nou mil milions de pessetes, no aconegueix altra cosa que sostenir els *obrers parats, sense que es reduei*xi *el gran nombre de braços inac*tius.

Dedueix que totes aquestes despeses graven tot el país i també a la producció nacional, que no pot combatre amb els preus estrangers i per aquest motiu s'arruïna a Anglaterra la indústria del carbó, i tampoc pot exportar els seus teixits, per la baratura de la producció japonesa.

Creu el senyor Ramir de Maeztu que l'únic remei és acréixer la producció i senta dos principis, que inversa a l'abundor de la mà d'obra i són: que els salaris estiguin en raó raó inversa a l'abundor de la mà d'obra i en raó directa amb l'import dels capitals dedicats a la producció agrícola, industrial, etc., així com les capacitats que existeixin al país per a la seva explotació.

Per tot això, segons el conferenciant, els obrers han d'aspirar a què els pertanyin els capitals dedicats a la producció, de la qual teoria és un exemple els Estats Units, on s'estan produint les revolucions econòmiques d'ésser els mateixos obrers els que acuden amb els seus estalvis a comprar les accions de les fàbriques, constituint-se en socis capitalistes.

Creu el dissertant que quants més capitals acudin a la indústria més augmentaran els preus dels jornals.

Exemplo d'això l'ofereixen a Espanya les ciutats industrials, com Bilbao, amb jornals cars.

Jutja que la redempció de l'obrer està en la creació i el desenrotllament de la indústria del país i de la producció en general.

Esmenta el curiós exemple que un paleta guanya a Nova York un jornal equivalent al sou d'un ministre espanyol.

Justifica la necessitat d'augmentar les capacitats personals per a la di*recció* dels negocis i assenyala l'error del que creuen alguns que el luxe augmenta la riquesa del país i com és natural, afavoreix la distribució de la riquesa, però el dissertant creu el contrari, car els capitals invertits en objectes de vanitat i sumptuaris es resten a la producció, car un brillant és un capital mort i una màquina agrícola és la contínua renovació d'elements imprescindibles par a la vida humana.

Amb paraules entusiastes elogia l'obra del Govern, que ha restablert l'ordre, sense el qual no hi ha vida social possible i que ha aconseguit la pau al Marroc, que és el que amb prou feines es pot creure, donat el gran mal a què estàvem exposats per anteriors Governs derrotistes i predicacions al soldat que no disposàvem de d'energies per a vèncer.

Les darreres paraules del renciant han estat rebudes amb aplaudiments.

DE L'ESTRANGE

LA PROPOSICIO SOVI A GINEBRA

Ginebra, 30. — S'ha acordat les proposicions de la Delegació viètica *no siguin* examinades per *Comissió* fins que es procedeixi la segona lectura del projecte, és dir, en el període de sessions mes de febrer.

El representant de l'Argentin després de fer notar que el Con nent americà està menys interess que els altres en el problema desarmament, declara que cal aj tar-se a l'Ordre del dia, i afeg que la proposició dels Soviets de discutir-se al seu temps.

Així s'ha acordat. — Fabra.

Ginebra, 30. — En la reunió lebrada per la Comissió prepara ria de la Conferència del desarm ment, els senyors Benes i Poli han fet seva una proposició que acceptada per la delegació rus demanant que s'ajorni la discus de les proposicions dels Soviet.

L'esmentada Comissió prepara ria ha designat un Comitè que d'entendre especialment en tot referent a l'arbitratge i segure del qual formen part membres l'esmentada Comissió, que són, *l'ensems, membres de la Societ* de Nacions.

El representant rus assistirà a reunions d'aquest Comitè, en q litat d'observador. — Fabra.

LA GRAN BRETANYA L'E TIMA UTOPICA

Londres, 30. — S'ha publicat següent nota oficiosa. En els ce *tres autoritzats anglesos* no vol formular crítica ni comentari sob les proposicions fetes davant la C missió pel president de la Deleg ció soviètica, senyor Litvinov, e caminades al desarmament m dial.

Es creu, en efecte, que a la D legació anglesa a aquella Comis és a la qui correspon fer els opo tuns comentaris.

La impressió als centres no ofici de Londres *és que aquestes propo*sicions tenen tal caràcter d'utò ques que resulten absolutament practicables. — Fabra.

EL REGISTRE DE TRACTAT

Ginebra, 30. — Entre les qüestio que han d'ésser examinades pel C mitè d'arbitratge i seguretat nom nat aquesta tarda per la Comis preparatòria del desarmament fi ra el registre dels tractats a la S cietat de Nacions.

En virtut del Pacte de la Soci de Nacions, aquest registre és gatori per a tots els membres, pena de nullitat d'aquests tract

Aquest registre és automàtic, què la Societat de Nacions no rebut poders per a coordinar tractats ni comprovar la seva tat.

Aquesta situació ha convençut guns membres d'aquesta Societat Nacions de la necessitat de pres tar una proposició encaminada evitar abusos. — Fabra.

LA RATIFICACIÓ DEL PACT ITALO-ALBANES

Roma, 30. — Comuniquen de T rana a l'Agència Stefani que el Sen albanès ha ratificat, per unanimit absoluta el tractat d'aliança italo-a banesa, recentment signat.

Sis senadors han pronunciat e qüents discursos, exaltant la figu d'Itàlia, la gran aliada, i tribut grans elogis al rei d'Itàlia, al Pre dent, Ahmed Zogú i a Mussolini.

El resultat de la votació ha est acollit amb entusiàstiques manifes cions, per part de tota la Cambra

En presentar el pacte d'aliança, ministre de Negocis Estrangers ha pronunciat al seu torn un brillant d curs, inspirat en els més alts sen ments i proclamant la veritable sig ficació dels desitjos d'Albània, en co certar aquest tractat.

Ha presidit la sessió el senyor Ra deli Evangeli.—Fabra.

L'AFER DELS TITOLS FALSOS

París, 30. — Les investigacio practicades a Viena pel Comissari fr cès de Seguretat, senyor Colomba donen lloc a suposar que pesen gre presumpcions sobre una personalit estrangera que resideix a París detenció de la qual no depèn d'uns informes que s'esperen en aq ta capital, informes que han d'arrib d'un moment a l'altre.

En previsió que aquesta persona tat, en veure el desenrotllament d esdeveniments pretengui sortir de P ris, han stat preses les mesures opo tunes. — Fabra.

UN FERROCARRIL A LA MANXÚRIA

Londres, 30. — Diuen de Pequ que el *ministre* del Japó ha contest a les protestes formulades pel mar cal Txang-So-Lin, amb referència projectat emprèstit destinat a la co trucció d'un ferrocarril al sud de Manxúria, manifestant que el G vern japonès desitja afavorir en el possible el desenrotllament eco mic de la Manxúria, sense que impliqui cap pensament d'agressió ritorial.—Fabra.

L'APARIAMENT DEL SANT SEPULCRE

Jerusalem, 30. — Avui s'ha començat les obres de reparaci a la Basílica del Sant Sepulcr el sostre i cúpula de la qu foren seriosament avariats d rnt el terratrèmol que hi ha el mes de juliol.—Fabra.

GRANS PANYERIES REUNIDES

PANYERIA ANGLESA
RAMBLA CENTRE, 5 (al costat del carrer FERRAN)

PANYERIES SALMERON
13, SALMERON, 13

LES MÉS IMPORTANTS

DE LA COOPERATIVA DE FABRICANTS DE SABADELL

Visiteu els nostres magatzems abans d'encarregar **el vostre vestit o gabany** per tal de convèncer-vos de la **gran economia** que obtindreu si ens compreu vós mateix la talla

ESTALVIAREU UN 70 PER 100

Si ho desitgeu us recomanarem sastres que us faran la confecció des de 45 pessetes garantida per la casa ———

STOK de trinxeres angleses
ELS MILLORS PANYOS
QUALITATS SUPREMES
:: GUSTOS EXQUISITS ::
INFINITAT DE ———
———DIBUIXOS

CAPSES de LUXE
PER A CASAMENTS I BATEIGS
ANTIGA CASA
BARGUES
38 — SANT PAU — 38

FONDA SIMON
MENJARS A LA CATALANA
SALO PER A BANQUETS
ESPARTERIA, 6-VIDRIERIA, 12
Telèfon 1378 A.

Tallers CITROËN
de B. MATAS
Reparacions d'automòbils
Garantim tots els treballs
València, 149 : Tel. G 2032

ELS ESPECTACLES

:: TEATRES ::

TEATRE CATALA NOVETATS

Gran companyia catalana
Direcció: J. MONTERO. Primera actriu: JOSEFINA TAPIES. Primer actor: RAMON MARTORI

Avui, a les 5. **Espectacles per a infants.** L'èxit d'En Folch i Torres **LA RONDALLA DEL MIRACLE** 3 actes de grans rialles amb En Quel (Aymerich), En Gel (Galceran) i el Doctor (Gimbernat). Nit: TERTULIA CATALANISTA **Leonor, o El problema domèstic** **ELS SAVIS DE VILATRISTA** tres actes de broma d'En Rossinyol. Demà, tarda, **Leonor o El problema domèstic**, i la famosa comèdia de l'Artís, **ELS CINC SENTITS.** Localitats a 1'50 i a 1 ptes. Nit: ESTRENA de la comèdia dramàtica en 3 actes d'En Pompeu Crehuet, **LA VALL DE JOSAFAT** Protagonistes: J. Tàpies i Martori. Diumenge, a dos quarts de quatre, **LA RONDALLA DEL MIRACLE**

Gran Teatre del Liceu

Avui, última de **LA NIT DE MAIG.**—Dissabte, **Feodor Chaliapine** en **BORIS GODUNOV.**—Diumenge, tarda, **MARINA,** per **Fleta.**

LA VALL DE JOSAFAT

d'EN POMPEU CREHUET
s'estrena demà
al TEATRE CATALA NOVETATS
Protagonistes:
Josefina Tàpies i Ramon Martori

Teatre Català Romea

Companyia Vila-Daví : Primera actriu: Maria Vila : Primers actors: Daví i Nolla.

Avui, tarda, a les 5. Preus populars **EL GAT AMB BOTES** i estrena de la rondalla en un acte, d'Apel·les Mestres, música de Cassià Casademont, **UNA VEGADA ERA UN REI...** Tots els nens i nenes seran obsequiats amb una artística figura de MESTRE GAT

Nit, a tres quarts de deu: TERTULIA CATALANA **TESTOS I FLORS I LA PUNTAIRE** Demà, tarda, a les 5, i 10 nit, repetició de la festa del Cinquantenari de **Un milionari del Putxet** a precs de moltes persones que no pogueren assistir-hi per ésser despatxades totes les localitats. Seran també obsequiats tots els concurrents amb un sorteig de 20 participacions de 10 ptes. al número 49,448 de la RIFA DE NADAL. — DETALLS PER CARTELLS

TEATRE NOVETATS

19, 20 i 21 de desembre: 3 GALES DE
COMEDIE FRANÇAISE
per la cèlebre actriu
SIMONE

amb la seva companyia d'artistes dels primers teatres de París. Obres: "LE PASSE", de **Bernstein**; "LA COUTURIERE DE LUNEVILLE", de **Savoir**; "LA DAME AUX CAMELIAS", de **Dumas.** Abonament i encàrrecs a l'Administració del teatre.

Dissabte, nit, ESTRENA
de la joguina d'Arniches
ME CASÓ MI MADRE

Teatre Català - NOVETATS

Avui, nit: TERTULIA CATALANISTA:
ELS SAVIS DE VILATRISTA
Es despatxen vals: Rellotgeria Mullor, Davallada de la Presó, 8, telèfon 3629 A. i Capelleria Gili, Hospital, 16.

CAPITOL CINEMA

PREFERIT PER LES FAMILIES DE BON GUST
ORQUESTRINA SURE

Avui, dijous, selectes estrenes: *L'atraient i original producció* **LA MASCARA D'OR,** protagonista la ideal NITA NALDY; **Paradís per a dos,** film "Paramount", per Betty Bronson i Richard Dix; **Coses de nois,** còmica; **Magazine Metro,** revista mundial. — Aviat, estrena de la grandiosa manifestació artística **EL SETE CEL,** producció "Tità-Fox", meravellosa història d'amor, per *Janet Gaynor i Charles Farrell.*

TELEFON A 38.

ARISTOCRÀTICS KURSAAL I SALÓ CATALUNYA

Els predilectes de famílies distingides
Orquestres: JOVER i TORRENTS

Avui, dijous, grandiós i extraordinari programa amb quatre selectes estrenes: **Noticiari Fox vol. 3 núm. 40; ERRORS DEL DIVORCI,** superproducció Paramount, magnífica comèdia d'alta societat per la eminent artista FLORENCE VIDOR; **ARQUITECTES DE SOCIETAT, còmica,** i la formosa comèdia de la selecció PRO-DIS-CO, **EL COR MANA,** sublim creació de la genial artista LYA DE PUTTI.

Demà, divendres, MODA SELECTA, despatxant-se de sis a vuit butaques numerades per a la sessió especial de diumenge.

Dilluns vinent, dues grandioses i colossals estrenes: **LA MONA DE LA MEVA PROMESA,** pel cèlebre Sid Chaplin, i la pel·lícula **ESTIMA'M, I EL MON ES MEU,** pels eminents artistes MARI PHILBIN i NORMAN KERRY.

Dissabte, nit, ESTRENA
de la joguina d'Arniches
ME CASÓ MI MADRE

Jocs d'Escacs
Dòminos
i
Croquets
Vda. BAQUÉ
8, Arcs, 8

TEATRE BARCELONA

Companyia de comèdia
Aurora Redondo
Valerià León

Avui, dijous, tarda, a un quart de sis: La comèdia en tres actes **MUJERCITA MIA!** Nit, a un quart d'onze: Funció organitzada per l'Associació de mestres serrallers de Barcelona. La comèdia en tres actes **LOS GALEOTES** Demà, tarda. Funció organitzada per la J. de D. contra la mortalitat infantil. **La cruz de Pepita.** Nit, **benefici de l'A. de periodistes, Sangre gorda i El hombre qu: todo lo enreda.** —

LA VALL DE JOSAFAT

d'EN POMPEU CREHUET
s'estrena demà
al TEATRE CATALA NOVETATS
Protagonistes:
Josefina Tàpies i Ramon Martori

Teatre Català Romea

Avui: TERTULIA CATALANA
Despatx d'abonaments i vals: Garriga, Carme, 3. — Capelleria Magrinyà, Hospital, 45, i Santa Anna, 1.

TEATRE NOU

Avui, dijous, 1 de desembre, tarda, a dos quarts de cinc. Nit, a tres quarts de deu, **123 i 124 representació** de l'espectacle seleccionat,

CHARIVARI
i 17 i 18 de la seva grandiosa
SEGONA VERSIO

super-revista de GERMAINE DE VALOIS, JOSEP M.ª DE SAGARRA i PEP VINYES. Música dels mestres: PADILLA, DEMON, QUIROS i MARTINEZ VALLS. Decorat dels escenògrafs: ALARMA, BATLLE i AMIGO, FERNANDEZ i CASTELLS.

Primera vedette espanyola
CONSOL HIDALGO

Vestits de les cases WILLIE, PASCAUD, CANDOLFF i DELATTRE, *de París. — Principals artistes:* **Consol Hidalgo : Clarel : Les Kerva : Roser Ferrer : Les Soeurs Lungla : Pep Vinyes : Poussinet Rafael Díaz : M. Múrcia : J. Torres**

EXIT EXTRAORDINARI
dels quadros
El jazz del Gat Feliu
Un paraíso de encajes
MON CŒUR
El friso del mar
Al claro de luna

Demà, divendres, nit,:
CHARIVARI i la seva
SEGONA VERSIO

Dimarts, 6 de desembre:
FUNCIO A HONOR I COMIAT
dels celebrats artistes
CLAREL i LES KERVA

Dimecres, dia 7 de desembre:
HARRY WILLS
i Nicolaeva & Renoff

Dia 10:
CARPENTIER i
ANNA LUDMILLA

Es despatxen localitats amb dos dies d'anticipació.
En aquest teatre hi ha calefacció

US CONVE ANUNCIAR
A
LA PUBLICITAT

TEATRE COMIC

Direcció artística: M. Sugranyes
DIVENDRES 2 DE DESEMBRE
Inauguració de temporada
Primer: L'èxitàs del mestre LUNA:
ROXANA
ESTRENA
de la hiper-revue en 24 quadros
EUREKA
Produceur: MANUEL SUGRANYES
Música d'Enric Clarà.
PRINCIPALS QUADROS:

Del tejado a la calle : A las puertas de la moral : Els XILOFONS Chez Catalainó : Un anuncio : Los modelos 1870 : A mí me gusta lo negre : El jardín babilónico : Una leyenda japonesa : El gran Samurai o la niña desaparecida : El jardín italiano : Trova de amor : El jardín inglés : Los caballos de carreras : El jardín español : Andalucía : El nostre jardí : El jardí d'els vells : L'alegria que passa El jardí d'En Manelic : Muñecos de moda : Jardines de Francia. Presentació a Espanya dels eminents ballarins **TAMARINA i FREDOFF** procedents de l'Almiralpalatz, de Berlín, i Etoile, de París : La bella dansarina acrobàtica **ODETTE DE FRANCE,** del Folies Bergère, de París : Les gentils ballarines **LES SISTERS G....,** del Moulin Rouge, de París : Empar Miguel Angel, Maria Severini, Empar Albiach, Amàlia Palau, Pepeta Fontdevila, Matilde Tornamira, Anselm Fernàndez, Baldomeret, Joaquim F. Roa, Robert Samsó, Modest Cid, Bonetty, Josep Serra, The Maurys. 110 artistes espanyoles i estrangeres. 110 : 110 xilofons a escena de la casa P. Caldas. Butaques a 5 pessetes; seients numerats a 2. Es despatxa a comptaduría per a les onze primeres representacions. Telèfon, 334 A. Queden nuls els passis de temporades anteriors.

Dissabte, tarda i nit,
ROXANA i EUREKA

TIVOLI

El Saló de les grans exclusives
Local reformat i dotat de tot confort :: Orquestra Dotres-Vila
EXIT :: EXIT :: EXIT

AVUI, I CADA DIA, TARDA I NIT,
L'ESPARVER DE LES MARS

UN FILM EXTRAORDINARI DE LA "FIRST NATIONAL", INTERPRETAT PER MILTON SILLS I ENID BENNET. MERAVELLOSA HISTORIA D'UN NOBLE VENUT COM A ESCLAU. ESPLENDIDA VISIO DE *LES GESTES DELS CORSARIS DEL SEGLE XVI.*

Més de 3,000 persones han intervingut en la confecció d'aquesta *magnífica pel·lícula.*

Començarà l'espectacle amb la projecció de les pel·lícules
LA PRIMERA NIT
per BERT LITTEL, i
REPORTATGE GRAFIC VERDAGUER

:-: CINEMES :-:

SPLENDID CINEMA i CINEMA COLOM

C. de Cent, 217 A. Teatre, 58

Avui, dijous, colossal programa: **Actualitats, "Vine, vi y me fui", De triple acció,** per Peter Morrison; **Tot un homenet,** per George Walsh, i la preciosa *cinta* **Dona de luxe,** per Lee Parry.

Monumental :-: Pedró
Walkyria :-: Excelsior

Avui, dijous. Estrenes: Gran succés: **La dona nua,** pel·lícula altament moral, per *Louise Lagrange;* **La gàbia de l'amor,** per Lee Parri; **La venjança de Burton,** per Franklin Farnum; **Una nit de gossos,** còmica; **Actualitats Universal.** Diumenge, nit, estrenes: **Venjança gitana,** per Vilma Banky; **Sense solta ni volta,** per Billy Sullivan.

TIVOLI

GRAN EXIT

L'ESPARVER DE LES MARS

Cançó de gesta dels pirates del segle XVI"

EL GAVILAN DE LOS MARES

First National Pictures

MILTON SILLS
Enid Bennet
Wallace Beery
Lloyd Hughes

Demà, divendres,
últimes projeccions
de la grandiosa superproducció UFA

LA MUNTANYA SAGRADA

als elegants cinemes
Pathé Cinema - Pathé Palace - Reina Victòria - Saló Kíria

Calefacció a tots els locals

llagat damunt la sella, i aquesta llaga em priva en absolut de muntar a cavall i de manar un gran exèrcit. És per això que he traspassat el comandament al general més antic després de jo, el comte Bukshevden, li he enviat tots els meus serveis i tot el que els acompanya, aconsellant-li que, en cas que li fallin les provisions, es retiri tant com pugui a l'interior de Prússia, perquè només tenim pa per un dia i en alguns regiments no n'hi ha gens, segons ho han declarat els comandants de divisió Ostermann i Sedmorezky, i els pagesos ja se l'han menjat tot. Jo mateix esperaré mentre em poso bé, a l'hospital d'Ostrolenko. Tinc l'honor de transmetre-us el raport, tot afegint que si l'exèrcit resta en aquest campament vint-i-cinc dies més no quedarà un soldat vàlid.

Permeteu a un vell que es retiri al camp, a un vell que ja ha perdut la glòria que tenia perquè no ha pogut realitzar el gran i gloriós destí que se li havia reservat. Espero la vostra augusta autorització aquí, a l'hospital, per no haver de fer en l'exèrcit el paper d'"escriva" en comptes del de "comandant". La meva retirada de l'exèrcit no mourà més soroll que la retirada d'un inútil. A Rússia n'hi ha milers com jo."

El mariscal es disgusta amb l'emperador i ens ho fa pagar a tots, vès si això no és lògica!

Vet ací el primer acte. En els següents l'interès i el ridícul pugen, com és natural. Després de la marxa del mariscal es dóna el cas que ens troben a les envistes de l'enemic i que no hi ha altre remei que donar la batalla. Bukshevden és generalíssim per dret d'antiguitat, però el general Benigsen no s'hi conforma, tant més quan ell, amb el seu cos d'exèrcit, es troba davant de l'enemic i que vol aprofitar-se de l'ocasió d'una batalla "auf eigene Hand", com diuen els alemanys. La dóna. És la batalla de Pultusk, que s'acorda que és una gran victòria, però que per mi no ho és de cap manera. Nosaltres, com ja sabeu, tenim el mal costum de decidir qui guanya o perd una batalla. El que es retira després d'una batalla l'ha perduda, vet ací què diem nosaltres, i segons aquest parer, nosaltres havem perdut la batalla de Pultusk. En un mot, ens retirem després de la batalla, però enviem un correu a Petersburg que porta la notícia d'una victòria, i el general no cedeix el comandament en cap a Bukshevden, amb l'esperança de rebre de Petersburg, en recompensa de la seva victòria, el títol de generalíssim. Durant

Vés, dones, immediatament a Kortxeva i compleix les meves ordres."

El príncep Andreu sospirà i obrí l'altra lletra. Era d'una escriptura molt fina, omplia dos fulls; venia de Bilibin. La tornà a plegar sense llegir-la i tornà a llegir la del seu pare, que acabava amb aquestes paraules: "Vés, dones, immediatament a Kortsxeva, i compleix les meves ordres!" —"No, perdó, no hi aniré pas que el petit no estigui bé del tot", — pensà tot acostant-se a la porta i donant un cop d'ull a la cambra de l'infant.

La princesa Maria no es movia del costat del llit i bressava dolçament l'infant.

"Sí, què diu més de desagradable el meu pare? — es digué el príncep Andreu, recordant el contingut de la lletra que acabava de llegir. Sí... els nostres han obtingut una victòria sobre Bonaparte precisament quan jo no hi he estat. Sí, sí, la sort es riu de mi... Tant se val." I es posà a llegir la lletra francesa de Bilibin.

Llegí sense entendre'n la meitat. Llegia només per deixar de pensar, mal fos per un instant, en allò en què de molt temps ençà pensava exclusivament i amb molta pena.

Capitol Cinema i Coliseum

......y te amo así...por que en tus labios, en tus ojos, en tus brazos he bebido el licor que enloquece

AVUI, DIJOUS,
DIA PRIMER DE
DESEMBRE
ESTRENA

LA MASCARA D'OR

per NITA NALDI i IGO SYM

Magnífica comèdia dramàtica d'assumpte original i emocionant, desenrotllat en un ambient de fastuositat i modernisme

La pel·lícula d'aquesta temporada,
per la qual regna major expectació

::: EXCLUSIVA VICTORIA FILMS :::

Per a Catalunya, Aragó i Balears

FILMS PIÑOT - València número 228 - BARCELONA

PATHE - CINEMA
Palau de l'Aristocràcia
REINA VICTORIA
L'elegit per la gent chic

PATHE - PALACE
Catedral de la Cinematografia
SALO MIRIA
El cinema familiar

Calefacció a tots els locals
Avui, dijous. Succés sorollosíssim

LA MUNTANYA SAGRADA

Meravellosa superproducció UFA, que uneix a un argument intensament emotiu i interessant, les més esplèndides belleses de la naturalesa, interpretada per Leni Riefenstahl, L. Trenker i L. Pettersen. SA EXCEL·LENCIA, EL LACAI, per nora Swinburne. DE PELL DEL DIABLE, còmica.
De vuit a dos quarts de deu, només al Pathé Palace, BONS CORS, per Flora Le Breton, com a represa.
Dissabte vinent: Estrena de la producció nacional LOS CHICOS DE LA ESCUELA per Pere Elviro (PITOUTO).
PREUS: Pathé Cinema Preu únic, 0'75. Numerada festius, tarda, 1'50, Pathé-Palace, Especial, 0'20; Preferència, 0'90; Reina Victòria i Miria, 0'40 i 0'60. Festius, tarda, en els tres darrers, 0'75 i 1'25.

COLISEVM

Orquestra dirigida pel mestre Blay Net

AVUI: Dues magnífiques estrenes

Richard Dix i Betty Bronson en

PARADIS PER A DOS
comèdia "Paramount"

Nita Naldy i Igo Sim en
LA MASCARA D'OR

Dilluns vinent: El setè cel. Dia 11. Gran concert matinal pel notable Orfeó Atlàntida. 215 cantaires.

DIANA :: COMTAL :: BOHÈMIA
ARGENTINA :: ROYAL :: IRIS PARK

Avui, dijous, canvi complet de programa. Cinc grans estrenes: Una aventura al Metro, comèdia d'amor i aventura, ver prodigi de tècnica cinematogràfica, per Monte-Bleu i Patsy Ruth Miller; L'heroi desconegut, comèdia dramàtica, per Tom Mix; la joia Universal El tren desfrenat, drama carrilaire; El bomber de servei, còmica del programa Verdaguer, i Noticiari Fox.

TRIOMF, MARINA I NOU

Avui, dijous: Una aventura al Metro, Si em tornés a casar!, La noia de Londres, Actualitats Gaumont.

PALAU
DE LA MÚSICA CATALANA

Del 4 a l'11 de desembre, a dos quarts de 5 de la tarda

MASSABIELLE

Grandiosa superproducció cinematogràfica

Direcció musical: Garganta

:·: CONCERTS :·:

PALAU MÚSICA CATALANA
DIADA DE LA PURÍSSIMA
Dijous, 8 de desembre, a les 5 tarda,
CONCERT PER
L'ORFEÓ CATALA
dirigit pel mestre MILLET
Localitats: Unió Musical Espanyola, i i 3, Portal de l'Angel, de 4 a 7 tarda.
Condicions especials per als senyors socis de l'Orfeó.

Cinema Princesa
Via Laietana, número 14

Sempre colossals programes. —Avui, dijous: Noticiari Fox; Don Joan, colossal cinta de gran èxit, per l'inimitable artista John Barrymore; invasió xinesa, còmica, en dues parts; El pel de la sella, superjoia Universal, per Root Gibson.—Diumenge, nit, dues interessants estrenes: Reclutes sobre les ones i Una aventura al Metro.

Català:
LA PUBLICITAT
és el teu diari

NO PATIU
afaitant-vos a l'antiga. La vostra cara no pot resistir els abusos per més temps.
La fulla no pot tallar bé un pèl mal remullat.
PASTA CANIGÓ
CANIGÓ
Disfruteu
amb el modern afaitat, sense sabó, bronja, potets, locions, etcètera.
Gaudiu de la sana frescor i del deliciós tacte que adquirirà la vostra cara..
El pèl ben remullat seguirà dolçament a la fulla, afavorint la seva durada.

PASTA
CANIGÒ

PER AL MODERN AFAITAT

Petits Anuncis Classificats

VENDES

CAIXES cabals, ocasió tot acer, des de 150 pessetes. Mallorca, número 135, interior.

Bàscules
ocasió per a carros. Pibernat, carrer Parlament, 9.

PELLS
Echarpes grans a 40 pessetes. Jocs adornament i pells soltes, barat. Villarroel, 42, pis 2on. Pelleteria.

DIVERSOS

Malalties dels bronquis
Metge especialista DOMENECH I ROURA. Corts Catalanes, número 614.

MALALTIES DE LA PELL
Vies urinàries. Defectes sexuals. FARRE PUJOAN. Metge especialista. Rambla Canaletes, número 11.

Malalties de l'estómac
FETGE, INTESTINS. Examen amb els RAIGS X. Villarroel, 9, pral. De 4 a 6.

BOMBES PRAT
Compressors
Motors - Válvules

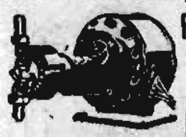

BOMBES CENTRÍFUGUES - DE PISTÓ - DE VAPOR - A MÁ
Joan Mateo Hidalgo
Exposició i Venda: PASSEIG ISABEL II NUM. 3 Barcelona

REPRESENTANT

CANDID CERVANTES & AMOEDO, establerts com a representants i comissionistes a Rio de Janeiro, Rua Acre, 56, primer, ofereixen llurs serveis a cases exportadores espanyoles que vulguin treballar al Brasil.
Referències a voluntat dels senyors pretendents a la Cambra Espanyola de Comerç i Indústria, Consolat d'Espanya, Bancs i Agències.

TOS
PASTA PECTORAL del Dr. ANDREU
TOS

IX

Bilibin era agregat al quarter general de l'exèrcit, en qualitat de diplomàtic i descrivia tota la campanya, en francès i amb plasenteria franceses, però pintava la campanya amb un atreviment exclusivament rus, tot jutjant-se ell mateix amb burla.

Bilibin escrivia que la seva descripció diplomàtica el turmentava i que estava molt content de tenir en la persona del príncep Andreu un corresponsal fidel davant del qual podia abocar tota la bilis arreconada pel que passava a l'exèrcit. Aquesta carta era vella ja. Era anterior a la batalla de Pressich-Eylau.

Escrivia:

"D'ençà dels nostres grans èxits d'Austerlitz, ja sabeu, estimat príncep, que no em moc del *quarter general. Decididament* he agafat afició a la guerra, que m'ha ensenyat moltes coses. El que he vist en aquests tres mesos és increïble.

Començo "ab ovo". L'enemic del gènere humà, com ja sabeu, ataca els prussians. Els prussians són els nostres aliats fidels, que només ens han enganyat tres vegades en tres anys. Nosaltres traiem la cara per ells, però es dóna el fet que l'enemic del gènere humà no fa cap cas dels nostres bells discursos i amb la seva manera grossera *i salvatge es tira damunt dels prussians sense donar-los temps* d'acabar la parada començada, en dos cops de mà els dóna una allisada que els deixa sense respiració i va a installar-se al palau de Potsdam.

Tinc un gran desig — escriu el rei de Prússia a Bonaparte,— que V. M. sigui rebut i tractat al meu palau d'una manera que li sigui

agradable i amb aquest objecte ha pres amb gust totes les disposicions que les circumstàncies em permeten. Tant de bo que hagi reeixit. Els generals prussians saben portar-se amb tots els miraments amb els francesos i deposen les armes als primers requeriments.

El cap de la guarnició de Glogau, amb deu mil homes, pregunta al rei de Prússia ¿què ha de fer si és comminat a rendir-se? Tot això és cert.

Breu, amb l'esperança d'imposar-nos només que amb la nostra actitud militar, es dóna el cas que ens trobem en guerra de debò, i el que és pitjor, en guerra a les nostres fronteres pel rei de Prússia. Tot està completament a punt, i no ens manca sinó una petita cosa: *el general en cap. Com que sembla que els èxits d'Austerlitz haurien* pogut ésser més decisius si el general no hagués estat tan jove, s'ha passat revista dels generals octogenaris, i entre Prosorofski i Kamensky, ha estat *donada* preferència al darrer. El general ens arriba en "kibik", a tall de Suvorov i és rebut amb aclamacions d'alegria i de triomf.

El dia 4 arriba el primer correu de Petersburg. Porten les maletes al gabinet del mariscal, que li agrada fer-s'ho tot ell mateix. Em criden per ajudar a fer la tria de les lletres i prendre les que ens van adreçades. El mariscal ens mira com ho fem i espera els paquets que són per a ell. Cerquem. No n'hi ha cap. El mariscal s'impacienta, es posa ell mateix a cercar i troba lletres de l'emperador per al comte T., per al príncep V. i d'altres. Aleshores vet aquí que pren una enrabiada de les seves. Treu foc pels queixals contra tothom, s'apodera de les lletres, les obre i llegeix les de l'emperador adreçades a altres persones.

"Ah, es a dir, que es porten així amb mi, no em tenen confiança! Mana que em segueixin. Està bé! aneu-vos-en! I escriu la famosa ordre del dia al general Benigsen:

"Estic ferit i no puc muntar a cavall. Haveu dut el vostre cos d'exèrcit a fer-se destroçar a Pultusk, aquí estem al descobert, sense llenya ni farratge. Cal, doncs, posar-hi remei, i tal com ahir vàreu *notificar-ho al comte Bukshevden, cal pensar en la retirada* cap a la nostra *frontera, la qual* cosa ha d'ésser executada avui mateix."

A causa de totes les meves marxes, escriu a l'emperador, m'he